

SISUKORD

SISSEJUHATUS	4
1. VIIMSI VALLA ÜLDPLANEERINGU LÄHTETINGIMUSTE ANALÜÜS	5
1.1. ASEND.....	5
1.2. LOODUSLIKUD TINGIMUSED	5
1.2.1 Aluspõhi ja pinnakate	6
1.2.2 Muld.....	7
1.2.3 Maavarad.....	8
1.2.4 Pinna- ja põhjavesi.....	8
1.2.5 Meri	8
1.2.6 Muuga sadama mõju mereveele ja õhule.....	9
1.2.7 Kliima	9
1.2.8 Taimkate	11
1.3. KAITSEALUNE MAA	12
1.3.1 Kaitstavad loodusobjektid	12
1.3.2 Muinsuskaitseobjektid.....	12
1.4. ASUSTUS	12
1.4.1 Asustus ja administratiivjaotus minevikus	12
1.4.2 Asustuse paiknemine tänapäeval	13
1.5. RAHVASTIK	14
1.5.1 Rahvaarvu dünaamika.....	15
1.5.2 Sooline ja vanuseline koosseis.....	16
1.5.3 Tööhõive	16
1.6. SOTSIAALNE INFRASTRUKTUUR.....	17
1.6.1 Meditsiiniline teenindus.....	17
1.6.2 Sotsiaalhooldus.....	18
1.6.3 Haridusasutused	19
1.6.4 Klubid, seltsid ja muuseumid.....	20
1.6.5 Raamatukogud.....	21
1.6.6 Sportimisvõimalused.....	21
1.6.7 Vabaõhuhüürituste paigad.....	21
1.6.8 Kirik ja kalmistu	22
1.7. TURVALISUS.....	22
1.7.1 Politsei.....	22
1.7.2 Päästeteenistus	22
1.7.3 Kaitseliit	23
1.8. KOMMUNIKATSIOONID	23
1.8.1 Teedevõrk ja ühistransport.....	23
1.8.2 Telefoniside.....	24
1.8.3 Sideteenused	24
1.8.4 Elektrivõrk	24
1.9. KOMMUNAALMAJANDUS.....	25
1.9.1 Elamumajandus	25
1.9.2 Soojamajandus.....	25
1.9.3 Veemajandus.....	26
1.9.4 Jäätmemajandus	27
1.10. ETTEVÕTLUS	28
1.10.1. Kaubandus ja teenindus.....	29
1.10.2 Turism.....	29
1.10.3 Sadamad	30
1.10.4 Põllumajandus.....	31
1.10.5 Metsamajandus.....	31
1.11. KOOSTÖÖ JA SÕPRUSSIDEMED	31
2. ARENGUEELDUSED	32
2.1 TUGEVAID KÜLJED	32
2.2 NÕRGAD KÜLJED	32
2.3 VÕIMALUSED	32

2.4	OHUD	33
3.	KESKKONNA PIKAAJALISEST JA SÄÄSTLIKUST KASUTAMISEST	34
4.	ARENGUSTRATEEGIA PÕHISUUNAD AASTANI 2010	35
4.1	VALLA ASENDIST JA OLEMASOLEVATEST TINGIMUSTEST TULENEVAD VÕIMALUSED	35
4.1.1	Asulate omavahelised suhted	36
4.1.2	Asustustihedus	36
4.1.3	Rahvaarvu prognoos.....	37
4.2	SOTSIAALNE INFRASTRUKTUUR.....	38
4.2.1	Meditiiniline teenindus.....	38
4.2.2	Sotsiaalhooldus.....	39
4.2.3	Heakord ja haljastus.....	39
4.2.4	Haridusasutused	39
4.2.5	Klubid, seltsid ja muuseumid	40
4.2.6	Raamatukogud.....	40
4.2.7	Sportimisvõimalused.....	41
4.2.8	Kultuuriürituste läbiviimise kohad	41
4.2.9	Puhkamisvõimalused ja turism.....	41
4.2.10	Kirik ja kalmistud	42
4.3	TURVALISUS.....	42
4.3.1	Politsei.....	43
4.3.2	Päästeteenistus	43
4.4	KOMMUNIKATSIOONID	44
4.4.1	Teedevõrk ja ühistransport.....	44
4.4.2	Raudtee	45
4.4.2	Telefoniside.....	45
4.4.4	Side	46
4.4.5	Elektrivõrk	46
4.5	KOMMUNAALMAJANDUS.....	46
4.5.1	Elamuehituse põhimõtted.....	46
4.5.2	Soojamajandus.....	47
4.5.3	Veemajandus.....	48
4.5.4	Jäätmemajandus	48
4.6	ETTEVÕTLUS, TÖÖSTUS, PÕLLUMAJANDUS JA METSANDUS	48
4.6.1	Kaubandus ja teenindus.....	49
4.6.2	Tööstus-, ettevõtlus- jt. otstarvetel maade reserveerimine ja kasutuselevõtt	49
4.6.3	Põllu- ja metsamajandus	50
4.7	LOODUSVARADE KASUTAMINE.....	51
4.8	SUHTED NAABRITEGA.....	52
5.	MAA- JA VEEALADE KASUTUSPÕHIMÕTTED JA KEHTIVAD PIIRANGUD	53
5.1	KEHTIVAD PIIRANGUD.....	53
5.1.1	Riikliku kaitse all oleva mälestise kaitsevöönd.....	53
5.1.2	Looduskaitsealuse objekti piiranguvöönd.....	53
5.1.3	Avalikult kasutatavad veekogud, veekaitsevööndid ja veekogu ehituskeelualad	54
5.1.4	Metsakaitse kategooria.....	54
5.1.5	Tee kaitsevöönd	55
5.1.6	Raudtee kaitsevöönd	56
5.1.7	Elektriliinide kaitsevööndid	57
5.1.8	Reoveepuhastite sanitaarkaitsetsoon	58
5.1.9	Kanaliseerimise survetrass.....	58
5.1.10	Puurkaevude sanitaarkaitsetsoon	58
5.1.11	Farmide, tööstushoonete, ladude sanitaarkaitsetsoonid.....	58
5.1.12	Naftasaadustega seotud rajatiste sanitaarkaitsetsoonid.....	59
5.1.13	Gaasivõrgu kaitsevöönd	59
5.1.14	Kaugküttevõrgu kaitsevööndite.....	60
5.1.15	Tuleohutusnõuded.....	61
5.1.16	Surnuaedade sanitaarkaitsetsoon	62
5.1.17	Välisõhu saastamise vähendamine ja paikse saasteallika sanitaarkaitseala.....	62
5.1.18	Müra- ja vibratsiooninormid.....	63

5.1.19	Maaparandushoid.....	63
5.2	MAA RESERVEERIMISE TÄHENDUS	64
5.3	SÄILITAMISELE KUULUVAD ALAD	64
5.3.1	Alad tähelepanu vääriiva kultuuri, maastiku (loodus) ja külamiljööga.....	65
5.4	VÄÄRTUSLIKUD LOODUSPIIRKONNAD JA KOOSLUSED	65
5.5	PUHKAMISEGA SEOTUD PAIGAD	65
5.6	SENISE MAAKASUTUSE SÄILITAVAD ALAD	66
6.	EHTAMISE PRINTSIIBID HAJAASUSTUSES.....	67
6.1	OLEMASOLEVA LOODUS- JA ELUKESKKONNAGA ARVESTAMINE. KESKKONNAST TULENEVATE EHTUSPIIRANGUTE RAKENDAMINE HAJAASUSTUSES	67
6.2	TEHNOVÕRGUD HAJAASUSTUSES	68
7.	TIHEASUSTUSALAD.....	69
8.	OLEMASOLEVAD PLANEERINGUD. PLANEERINGUTE KOOSTAMISE SOOVITUSLIK JÄRJESTUS.....	71
8.1	VALLA OSA ÜLDPLANEERINGUD JA NENDE VAJADUS.....	71
8.2	ALGATATUD DETAILPLANEERINGUD VIIMSI VALLAS	71
8.3	KEHTIVATE PLANEERINGUTE TÜHISTAMINE	75
9.	KASUTATUD MATERJALID	76
	LISA 1. MUINSUSKAITSEOBJEKTID.....	77
	LISA 2. KEHTIVATE DETAILPLANEERINGUTE NIMEKIRI.....	78
	LISA 3. MUNITSIPAALOMANDISSE TAOTLETAVAD TEED	86
	LISA 4. PUURKAEVUD	87
	LISA 5. VASAB 2010 "SOOVITUSED LÄÄNEMERE RANNIKUALADE PLANEERIMISEKS"	90

OTSUSED

KOOSKÕLASTUSED

ÜLDPLANEERINGU JUURDE KUULUVAD KAARDID JA SKEEMID:

1. Viimsi valla sooja- ja gaasitorustikud M 1 : 25 000
2. Viimsi valla mandriosa vaatamisväärsused
3. Viimsi valla mandriosa elektrivõrk
4. Olemasoleva veevarustuse skeem M 1 : 20 000
5. Olemasoleva kanalisatsiooni skeem M 1 : 20 000
6. Kehtivad detailplaneeringud Viimsi valla mandriosas M 1 : 10 000
7. Viimsi valla mandriosa üldplaneeringukaart M 1 : 10 000

SISSEJUHATUS

Käesolev planeering on valminud Viimsi Vallavalitsuse tellimusel. Üldplaneeringu koostamise koordineerimise eest vastutas AS Entec projektijuht Kaur Lass. Planeeringu kokku kirjutamisel ning kaardimaterjali vormistamisel osalesid AS Entec maastikuökoloog Irje Lepik ja maastikuarhitekt Tuuli Veersalu.

Üldplaneering on vajalik saavutamaks parimat valla territooriumil olevate maaning veealade kasutamist ja see koostatakse lähtudes lähima 5 - 10 aasta perspektiivist. Üldplaneering tugineb valla tulevikuvisionidele ning strateegiatele ja loob eeldused valla hoidmiseks soovitud arengu teel.

Üldplaneering tähendab eelkõige kokkuleppeid. Selle koostamise käigus üritatakse leida parim lahendus vastuoludele, mis eksisteerivad erinevate huvide esindajate vahel, näiteks riigi, valla üldsuse ja vallas olevate erinevate huvigruppide vahel. Vastuvõetud üldplaneering saab omakorda olema aluseks detailplaneeringute koostamisele tiheasustuses ja ehitus- ning maakorraldusele hajaasustuses. Üldplaneeringu aktuaalsuse säilitamiseks peab kehtivat üldplaneeringut perioodiliselt üle vaatama (näiteks iga 3 aasta järel) ja vastavalt elu käigule läbi uute detailplaneeringute või korduva üldplaneeringu protsessi muutma.

Käesoleva üldplaneeringu koostamine algas eelmise Viimsi valla üldplaneeringu (Viimsi poolsaare üldplaneering; RE Eesti Maauuringud. Maaplaneeringud 1996) läbivaatamisega. Sellele järgnes info täiendamise ja töötlemise, arengustrateegia väljatöötamise ning üldplaneeringu koostamise etapp, mille viis koostöös Viimsi Vallavalitsusega läbi AS Entec. Selle käigus oli koostaja pidevalt kontaktis nii Viimsi Vallavalitsuse, Vallavolikogu kui ka valla liikmete ja nende huvigruppidega. Tutvustamaks planeeringus kavandatavaid muudatusi ning tutvumaks huvitatud isikute ettepanekutega korraldati kolm avaliku planeeringupäeva.

Töögrupp

Üldplaneeringu koostamisega tegeles AS Entec töögrupp koosseisus:

Kaur Lass	AS ENTEC projekti juht
Tuuli Veersalu	AS ENTEC maastikuarhitekt
Irje Lepik	AS ENTEC maastikuökoloog
Valdeko Palginõmm	AS ENTEC planeeringuspetsialist
Peeter Eero	AS ENTEC veevarustuse ja kanalisatsiooni spetsialist
Ülar Jõesaar	AS ENTEC veevarustuse ja kanalisatsiooni spetsialist
Irene Karindi	AS ENTEC veevarustuse ja keskkonna spetsialist
Merike Laas	AS ENTEC tehnik-arhitekt

Viimsi valla poolt koordineerisid planeeringu koostamist abivallavanemad Enn Sau ja Jaan Alver ning valla arhitekt Haldo Oravas. Vastavalt vajadusele kaasati teisi vallavalitsuse töötajaid, valla elanikke ja valla volikogu liikmeid ja vallavolikogu juures tegutsevaid komisjone.

1. VIIMSI VALLA ÜLDPLANEERINGU LÄHTETINGIMUSTE ANALÜÜS

1.1. Asend

Viimsi vald asub samanimelisel Tallinnast kirdes asuval Soome lahte ulatuval 12,5 km pikkusel ja 5 km laiusel poolsaarel. Poolsaarest läände jääb Tallinna laht ja itta Muuga laht. Valla lõunaosa piirneb Tallinna ja Maardu linnaga ning ligi 1 km ulatuses Jõelähtme vallaga. Valla üldsuurus 73 km² (7 291,2 ha) moodustab Harjumaa valdade kogupindalast 1.7 %.

Valla maismaa osa on 47 km² (4 696.8 ha) ehk 64.4 % valla pindalast ja saared kokku 26 km² (2598.4 ha) ehk 35.6 %. Valla koosseisu kuuluvast 9 saarest suuremad on Naissaar (18,9 km²) ja Prangli (6,5 km²), mis on ka asustatud. Aksi saar on 59.5 ha moodustades 0.8% valla pindalast. Aksi saar kuulub Kolga maastikukaitsealasse. Ülejäänud 6 saart valla koosseisus on Tiirlood 46.8 ha, Keri 31.2 ha, Kräsuli 16.9 ha, Seinakari 3.1 ha, Kumbli 2.3 ha ja Pandju 1.9 ha.

Käesolev üldplaneering käsitleb Viimsi valla mandriosa ehk Viimsi poolsaart. Viimsi valla saartel reguleerivad ehitus- ja arendustegevust **Naissaare üldplaneering** (kehtestatud 10. juunil 1997, koostajaks AS Entec), koostamise lõppfaasis on **Prangli saare üldplaneering** (hetkel avalikustamise staadiumis, koostajaks Maaplaneeringud OÜ).

Kunagi asustatud olnud Aksi ehk Väike-Prangli jt. saared on praegu inimtühjad. Viimsi Vallavalitsuse määrusega on kaitse alla võetud Aksi, Kumbli ja Pandju saar. Keri saarel asub 1719. aastal rajatud tuletorn, mõned hooned ja raadiomast.

asukoht	Harju maakonna põhjaosa
pindala	73 km ² , mandriosa 47 km ²
naaberomavalitsused	Tallinna linn, Maardu linn, Jõelähtme vald
valla keskus	Viimsi alevik
valla taasloomine	20.12.1990
alaliste elanike arv 01.01.1998	5514

1.2 Looduslikud tingimused

Viimsi vald jääb Põhja-Eesti rannikumadaliku ja Soome lahe saarte maastikurajooni, mis paikneb Soome lahe kohal asuva jäätumiseelse kulutusnõo lõunaserval. Siia jääb paekalda jalamil olev maariba koos selle ees meres asuvate Eesti saartega.

Rannikumadaliku laius vaheldub, ulatudes paarikümnest meetrist kuni paarikümne kilomeetrini. Viimsi poolsaare kohal on rannikumadaliku laius 12 km ümber. Lõunas piirneb rannikumadalik Põhja-Eesti lavamaaga (lubjakivi-platooga). Selle järsk põhjaserv - Põhja-Eesti paekallas ehk klint - on katkendliku lookeva astanguna jälgitav kogu põhjarannikul. Viimsi vallas on see jälgitav ainult valla äärmises lõunaservas Vana-Narva maanteest põhjas. Põhjaranniku lääne- ja keskosas on rannajoon tugevasti liigestatud, rannad on vaheldusrikkad. Viimsi poolsaare muudab teiste seas unikaalseks Põhja-Eesti lavamaa jäänuk-

saarena säilinud Lubja- ehk Pärnamägi, kus muu hulgas leidub rannikumadaliku jaoks võõraid rähkmuldi ning nendega kohastunud taimkatet.

Merelahed on enamasti sügavad (suudmes 60-90 m). Rohketel veelustel künnistel (meri on väga vahelduva põhjareljeefiga) esineb hulganisti laevasõidule ohtlikke madalaid ja karisid. Tõenäoliselt võib poolsaari ning nende jätkusid meres käsitleda kui aluspõhjakoorgendike kohale kujunenud voorjaid künniseid. Viimsi poolsaar jätkub selgelt jälgitava 7 km pikkuse veeluse vormina, millelt kerkivad Aegna, Kräsuli, Kumbli jt. saared (Linkrus 1998).

maastikurajoonid	Põhja-Eesti rannikumadalik ja Soome lahe saared, lõunatipus Põhja-Eesti lavamaa
aluspõhi	vendi ja kambriumi savi, aleuroliit ja liivakivi; Lubjamäel ordoviitsiumi lubjakivi
pinnamood	tasandikud, vallid, Lubja- ahk Pärnamägi 53 m ü.m.
muld	leetunud ja gleistunud mullad
maavarad	paas, kruus, turvas, kuid tööstuslikke varusid pole
kliima	hiline ja jahe kevad, märksa soojem ja pikem sügis ning suhteliselt väike sademete hulk võrreldes sisemaaga

1.2.1 Aluspõhi ja pinnakate

Põhja-Eesti rannikumadaliku ja Soome lahe saarte maastikurajoonis moodustavad aluspõhja valdavalt agu- ja vanaladekonna kergelt kulutatavad terrigeensed settekivimid. Erandiks on ainult mõned paigad. Näiteks puudub Prangli saare põhjaosas settekivimiline pealiskord ning aluskorra magma- ja moondekivimid on otse pinnakatte all. Mujal moodustavad aluspõhja pealmise osa vendi ja kambriumi ladestu savid, aleuroliidid ja liivakivid, paekalda jalamil kohati ka alamordoviitsiumi oobulusliivakivid, argilliidid, savid ja glaukoniitliivakivid. Ordoviitsiumi karbonaatseid kivimeid leidub erandina lubjakivilavamaa osadena säilinud saarkoorgendikel (Viimsi Lubjamäel). Aluspõhja pealispind asub rannikumadalikul valdavalt vahemikus -20 ja +20, rannikumadaliku lõunaserval ulatuvad aluspõhjakivimid kohati peaaegu maapinnale.

Rannikumadalik vabanes mandrijääst lõplikult ligikaudu 11 000 aastat tagasi, jäädes seejärel aga Läänemere nõos olnud veekogude põhjaks. Jääajajärgsetest pinnavormidest domineerivad meretasandikud ehk terrassid ning nendega seotud abrasiooninõlvad ja mitmesuguse tekkega vallid (rannavallid, barrid, maasääred jne.). Kaudselt on merega (rannaga) seotud ka valdav osa luidetest ja isegi soodest, mis sageli on kujunenud rannikumoodustiste taha, sageli omapäraste ribasoodena. Nõlvade ja jalamite ees on allikasoid. Meretasandikud on tihti tekkinud mere kulutava ja kuhjava toime koosmõjul. Pindalalt pole need kuigi suured. Kulutustasandikud on enamasti seotud mandrijääatumisel kujunenud kõrgenditega, eriti moreenialadega. Sageli esineb neil omapäraseid kivivalle ja kiviseid künniseid. Seda tüüpi alasid leidub enamasti poolsaarte põhjapoolmikel, kohati ka mujal. Kõikide jääajajärgsete vormide teke on otseselt või kaudselt rannikumadalikul seotud vabanemisega Läänemere nõos esinenud veekogude alt. Vabanemine ise on aga olnud väga oluline kui nüüdisaegsete looduskomplekside arengu eeldus ja algus. Rannikumadaliku suhteliselt kõrgele ulatuv keskosas paekalda jalamile jääv ala maismaastus juba Balti paisjärve regressiooni käigus üle 10 000 aasta tagasi. Väikese saarena ulatus siis üle veepinna Viimsi

Lubjamägi. Valdav osa rannikumadalikust püsis aga endiselt vee all, vabanedes järgmistel Läänemere staadiumitel. Erinevate staadiumite maksimaalse ulatuse rannajooned on jälgitavad looduses hästi esiletungivate rannikumoodustistena. Kujunenud on need vastavat perioodil 9000-6000 aastat tagasi. Viimsi poolsaare keskosa kohal olnud saarest sai poolsaar, mille kuju oli praegusest erinev. Rannikumadaliku madalam osa on maismaastunud alles Läänemere kahel viimasel arengustaadiumil viimase 4000 aasta kestel.

Põhja-Eesti rannikumadalik on üldilmelt rahuliku pinnamoega, madal ja tasane. Põhjalikul tutvumisel osutub see ala aga tihedalt liigestatuks ning kõrgusvahedki on suuremad, kui esmapilgul tundub. Absoluutsed kõrgused jäävad enamasti küll 0-20 m piiridesse, ent rannikumadaliku lõunaserval küünevad need mitmel pool ka 30 meetrini ja üle selle. Kõrgus muutub paljudes kohtades astmeliselt. Eristada saab madalamat rannikupiirkonda ja terrassi paekalda jalamil. Viimane esineb selgelt küll ainult rannikumadaliku laiemas osas. Esimene tase ulatub 20-25 m ü.m. Paekaldaesine aste on enamasti 33-50 m ü.m. **Suurima absoluutse kõrgusega on rannikumadalikul säilinud lavamaa jäänuksaar - Viimsi Lubjamägi (53 m ü.m.) suhtelise kõrgusega 36-37 meetrit.** (Viimsi Lubjamägi on ordoviitsiumi lubjakividest kattega. Lubjamäe pikkus on 3.4 km ja laius 1.6 km. Lubjakivid asuvad siin 51.1 m ü.m. Kõrgendiku eraldumine Põhja-Eesti lavamaast on toimunud jääajaeelsel perioodil. Hiljem on mandrijää ning hilis- ja pärastjääaegsete veekogude kulutus seda muutnud.) Valdav osa arvukatest kuhjelistest rannikuvormidest on 2-3 m, liitvormid 5-6 m kõrged. Luitestunud vallide kõrgus ulatub 15-16 meetrini (Linkrus 1998).

Pinnakatte paksus on rannikumadaliku piires muutuv. Panganeemikute jalamil katab aluspõhja kohati vaid mõnikümmend sentimeetrit kvaternaarisetteid. Vaadeldavas maastikurajoonis on pinnakatte paksus keskmiselt 20-50 m. Pinnavormidest ja pinnakattest on Viimsi poolsaare lääne- ja keskosas valdavalt abradeeritud moreentasandikud moreeni ja rohkete kiviikulvide ja rändrahnudega, kirde- ja idaosas valdavalt Antsülusjärve, Litoriinamere ja Limneamere (n.o. Läänemere erinevad staadiumid) tasandik selleaegsete setetega. Paiguti on poolsaarel sootasandikud soosetetega. Viimsi Lubjamäe idaosas oos oosisetetega (veeristik, kruus, liiv), n.o. liustikujõetekkelised.

1.2.2 Muld

Viimsi poolsaar jääb klindiesisesse kiviste leetunud muldade valdkonna põhjaranniku allvaldkonda (Lillema 1958, Mullateadus 1962).

Rannikumadalikul on **haritava maa mullad madala viljakusega ja suures osas dreenaazkuivendusega**. Häid põllumaid rannikumadalikul pole. Pinnakattest tingitult on siin muldkattele iseloomulik liivaste lähtekivimite suur ülekaal. Liivmuldade all on enamus haritavast maast.

Valdav osa liivmuldadest on seotud fluvioglatsiaalsete deltatasandike ning mereliste kuhjealadega. Vähem on mere poolt kulutatud alasid, kus õhukesed katteliivad lasuvad moreensetel või limnoglatsiaalsetel liivsavidel ja savidel, paiguti aga hoopis puuduvad. Nendes kohtades leidub suhteliselt väikese levikuga raskema lõimisega muldi - tolmjaid liivsavisid ja savisisid. Iseloomulik on nende muldade erakordselt suur kivisus. Selliseid alasid esineb ulatuslikumalt ka Viimsi poolsaarel.

Viimsi poolsaare rannalähedastel aladel on levinud leetunud mullad ja gleistunud leetunud mullad. Põlised põllumaad asuvadki väikeste tükkidena vanade külade

ümber leetunud ja gleistunud leetunud muldadel, reeglina positiivsetel pinnavormidel ning nende jalameil.

Viimsi poolsaare keskosas on valdavad leetunud ja leede gleimullad, samuti laik madalsoomuldi. Poolsaare kaela osas levivad leostunud leetjad ja küllastunud gleimullad, samuti rähk- ja gleistunud rähkmullad. **Metsad paiknevad kõige rohkem gleimuldadel.** Rohumaadel levivad leetunud, gleistunud leetunud ja gleistunud leetjad ning leetjad gleimullad (Linkrus 1998).

1.2.3 Maavarad

Poolsaarel leidub maavaradest paasi, kruusa, turvast. Tööstuslike maavarasid pole.

1.2.4 Pinna- ja põhjavesi

Vooluveekogudeks on põhiliselt maaparanduskraavid. Järvi pole. Palju on tiike ja tehisveehoidlaid.

Kambrium-vendi veekompleks on Põhja-Eesti piirkonnas peamine veevarustusallikas. Kõige intensiivsem veevõtt kambrium-vendi veekompleksist on Tallinna põhjavee leiukohas, mis hõlmab Tallinna, Maardu, Viimsi, Saue ja Saku. **Viimsi poolsaare kinnitatud põhjaveevaru on 5500 m³/d kambrium-vendi veekompleksist.** Tsentraalses veevarustuses tarbitakse põhiliselt sini-savialust põhjavett, mis on reostuse eest hästi kaitstud. Geoloogia Instituudi andmetel on ülemine põhjavesi looduslikult kaitsmata või nõrgalt kaitstud. Sellised piirkonnad on, näiteks, Lubjamäel ning kõlviku laugedel mereliste setetega kaetud nõlvadel.

Põllumajandusliku reostuse objektid (karjalaudad, sõnniku- ja silohoidlad) ei kujuta uueneva põllumajanduse tingimustes enam suurt ohtu, kui objektide (ka nafta-bensiinihoidlate) majandamisel peetakse kinni keskkonnakaitsealastest nõuetest. Lubja farm asub seejuures suhteliselt kaitstud põhjavee väljavoolu alal, laudad reostavad ainult pinnasevett.

1.2.5 Meri

Viimsi poolsaar lahutab Tallinna lahte Viimsi nõost. Viimsi nõoks nimetatakse Viimsi poolsaarest idas paiknevat loodesse avatud suhteliselt sügavaveelist ja tasase põhjaga Soome lahe osa. Muuga laht jääb Viimsi nõo lõunaossa. Põhjast ja kirdest on Viimsi nõo piiriks Prangli ja Aksi saar ja loodes Aegna saar. Nõo keskosas ulatub veesügavus 70-90 meetrini. Poolsaarest idas asub Karbimadal, mille kohal on 1.8 m vett. Poolsaare põhjatipus paikneva Rohuneeme ja Aegna saare vahele jääb Kräsuli saar. Aegna ja Kräsuli vahel on kitsas kividerohke, kitsamas kohas ligikaudu 15 m laiune ja 2 m sügavune salm ehk läbipääs.

Põhja ja ida poolt Tallinnasse tulevad laevad kasutavad Naissaare ja Aegna vahelist Tallinna laevateed. Naissaare ja Aegna vahel on Tallinna lahe suurim sügavus, 100 m. Tallinna laevateest ida pool, suurte sügavuste keskel asub kivine Tallinna madal, mille kohal on 2.8 m vett, madalast kagusse jääb Hudjakovi kivi, mille kohal on 2.8 m vett. Naissaare läheduses on mitmeid madalaid ja karisid (Naissaare kari, Uusmadal, Naissaare madal, Keskmadal jt.). Aegna saart ümbritseb veeluste- ja pealsete kividega kaetud rannamadal.

Viimsi poolsaare rannamadal on kivine ja küllaltki liigestatud. Rannik on kaetud metsaga, rohkelt on rannajärsakuid: Randvere, Tammneeme ja Rohuneeme astangud. Muuga lahe lääneranda ääristaval liivasel ja lainja pinnamoega rannamadalal on hulgaliselt veepealseid ja veealuseid kive.

Merevee tase kõigub Soome lahe rannikul perioodiliselt. Kõige madalam on veeseis meres harilikult kevadel, kõige kõrgem sügisel. Kõrge veeseis tekib tugevate läänetuulte ajal, eriti lahtedes. Äärmuslike veeseisude vahe on ligi 2 m. Laine kõrgus võib olla kuni 4 m, avamerel suuremgi.

Merevee temperatuur on kõrgeim juulis ja augustis, tavaliselt 15.5-17.5°C, varjulistes lahtedes 20°C. Maksimumtemperatuurid on ulatunud 22-27°C. Soome laht külmub üleni ainult väga külmadel talvedel. Lahe lääne- ja keskosa katab harilikult ajujää. Lääneossa ilmub jää tavaliselt veebruaris ja sulab aprilli alguses. Erakordselt soojadel talvedel jääd ei tekigi. Soolsus on Soome lahe lääneosas pinnakihis ligikaudu 6 ‰.

1.2.6 Muuga sadama mõju mereveele ja õhule

Tervisekaitsetalitus on alates aastast 1993 uurinud merevee kvaliteeti Muuga lahes, et selgitada Muuga sadama ja selle naftaterminalide võimalikku mõju. **Naftaterminalide tehniline olukord vastab keskkonnakaitse nõuetele.** Eksploatatsioonikultuuri tase ning keskkonnakaitsemeetmete olemasolu ja sihipärane kasutamine on välistanud pinnase ja merevee visuaalselt märgatava saastumise.

Keskne koht Muuga lahe seisundi uurimisel on Randvere supelrannal (rannariba ca 200 m ulatuses). See pole Viimsi vallavalitsuse poolt kehtestatud avalikuks kasutuseks, kuid kasutatakse elanike poolt supelrannana. Vastavalt merevee seisundi hindamise tulemustele vastas kogu suveperioodi jooksul Randvere supelrannas merevee kvaliteet vabariigis kehtivatele tervisekaitse normidele ning Muuga sadama naftaterminalid ei ole avaldanud spetsiifilist mõju Randvere supelrannas merevee seisundile (Harju Maavalitsuse Keskkonnaosakond 1998).

Õhukeskkonna seiret on Muuga sadama tellimusel tehtud juba alates 1993.a. juulist. Harju Maavalitsuse Keskkonnaameti nõudmisel on paigaldatud Muuga sadamasse, naftaterminalide vahetus lähedusse suvilate piirkonna ette kaasajanõuetele vastav orgaaniliste süsivesinike mõõtejaam 1998 aasta lõpus. Jaam annab andmeid tunnikeskmise täpsusega automaatselt sadama kaptenile ja Keskkonnauuringute Keskusele. Normi piiril olevaid väärtusi on mõõdetud seni vaid tugevate põhja- ja kirdekaarte tuule korral. Valdavad on siiski edela- ja lõunakaarte tuuled (vt. Tallinna tuulteroos ptk. 1.2.7). Tulevikus on plaanis lähedal asuvasse suvila piirkonda paigaldada üles teadetetahvel, kus avalikust teavitatakse õhus sisalduvate saasteainete kontsentratsioonidest.

Õhusaaste luba Muuga sadamas ei oma mitte AS Tallinna Sadam vaid need on olemas Muuga sadamas asuval viiel naftaterminalil (AS Pakterminaal, AS Estonian Transoil, AS Nybit, AS Sonmarin, Eurodek Transkeemia Eesti AS) ning teravilja- ja turbaterminalil. Orgaanilised süsivesinikud lenduvad peamiselt bensiini ja masuudi laadimisel (masuut kuumutatakse laadimiseks).

1.2.7 Kliima

Eesti kliima tervikuna on üleminekuline mereliselt mandrilisele. Kliima merelisuus on siin Läänemere mõju tugevusest. **Põhja-Eesti ranniku-**

madaliku kui mereäärse piirkonna erijoonteks sisemaaga võrreldes on enne-kõike hiline ja jahe kevad, märksa soojem ja pikem sügis ning suhteliselt väike sademete hulk. Kevade ja sügise saabumine hilineb poolsaartel 1-2 nädala võrra, saartel veelgi enam, võrreldes merest eemale jäävate aladega. Nädalane vahe fenofaasides on täheldatav isegi poolsaarte põhja- ja lõunaosade vahel. Taimekasvu seisukohalt on oluline, et mere ühtlustava mõju tõttu on õhutemperatuuri ööpäevane kõikumine rannikul väiksem kui sisemaal. Öökülmadeta periood pikeneb mõnel juhul paarikümne või rohkema päeva võrra. Võrreldes sisealadega on rannikul suurem ka päikesepaiste kestus. Sademeid tuleb suvel vähem. Tuuled on tugevamad. Iseloomulikud on ka kohalikud tuuled - briisid. Need tekivad nõrga tsirkulatsioonituulega selge ilma korral mere ja maismaa erineva soojenemise tõttu, puhudes päeval merelt maale, öösel maalt merele. Eesti kliimaraajoneeringu järgi (Raik 1967) kuulub Viimsi poolsaar Lääne-Eesti ja põhjaranniku kliimaraajooni looderanniku allraajooni, kus talvel esineb rohkem sulapäevi, suvi aga on jahedam ning päikesepaistelisem (Linkrus 1998).

Eesti Meteoroloogia ja Hüdroloogia Instituudi andmeil võib Viimsi valla kliima iseloomustamiseks kasutada lähima, Tallinna ilmajaama andmeid.

Tallinnas, nagu kogu Eestis, on kõige külmem kuu veebruar ja kõige soojem kuu juuli. Kõige rohkem sajab juulis ja augustis. Absoluutne miinimum -32.2°C on esinenud detsembris ja absoluutne maksimumtemperatuur 31.2° juunikuus. Tallinna pikaajaline keskmine õhutemperatuur ja sademete hulgad on toodud tabelis 1.

Tabel 1. Tallinna pikaajaline keskmine õhutemperatuur ja sademete hulgad.

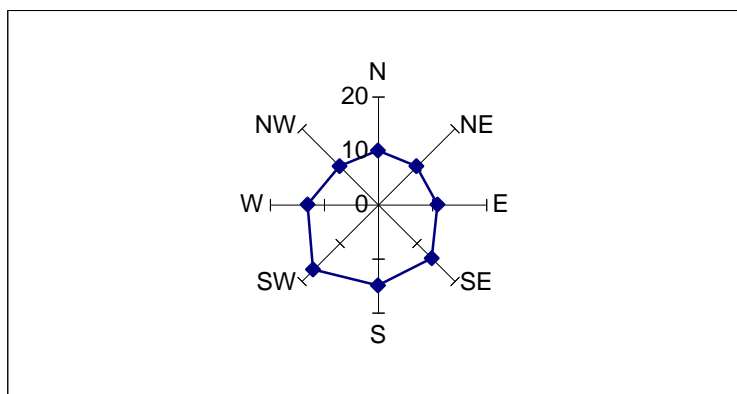
Kuud	Keskmine temperatuur $^{\circ}\text{C}$	Sademete hulk mm
Jaauar	-5.5	45
Veebruar	-5.7	30
Märts	-2.2	29
Aprill	3.4	36
Mai	9.7	37
Juuni	14.5	53
Juuli	16.3	79
August	15.3	84
September	10.8	82
Oktoober	6.3	70
November	1.2	68
Detsember	-2.9	55
Aasta	5.1	668

Tallinnas on valdavalt lõunakaarte tuuled, tuulevaikust on aastas keskmiselt 4 %. Tallinna protsentuaalne tuulesuundade jaotus kuude kaupa on toodud tabelis 2 ja allpool on tuulterooos pikaajalise aasta keskmise põhjal. Keskmine tuule kiirus oli aastal 1997 Tallinnas 2.98 m/s.

Tuule puhul on oluline osa metsasusel. Tuul annab eriti tunda sügisel ja sügistalvel. Siis on ka kõige rohkem tugeva tuulega päevi. Aasta keskmine tuule kiirus on Põhja-Eesti rannikumadalikul 5-6 m/s. Tallinnas on aastas keskmiselt 38 udupäeva (Linkrus 1998).

Tabel 2. Tallinna pikaajaline keskmine tuulesuundade jaotus protsentides.

Kuud	N	NE	E	SE	S	SW	W	NW	Vaikus
Jaanuar	9	7	13	17	19	18	10	7	3
Veebruar	10	9	14	15	15	16	12	9	4
Märts	8	13	12	12	12	17	16	10	5
Aprill	10	13	9	13	16	16	15	8	5
Mai	11	18	9	9	9	11	19	14	4
Juuni	12	13	7	9	9	13	20	17	4
Juuli	12	15	10	10	9	13	18	13	5
August	12	13	10	13	13	14	14	11	6
September	11	9	7	13	18	19	13	10	6
Oktoober	11	7	9	12	17	23	10	11	4
November	8	5	14	22	20	18	5	8	2
Detsember	6	4	14	24	20	20	7	5	3
Aasta	10	10	11	14	15	17	13	10	4

Tallinna tuulteroos

1.2.8 Taimkate

Kiviste ja väheviljakate muldade tõttu on Põhja-Eesti rannikumadalik säilitanud tänaseni suhteliselt loodusliku ilme, ehkki ka siin on kõikjal märgatav inimõju. Taimogeograafilise jaotuse (Lippmaa 1935) järgi kuulub rannikumadaliku läänepoolne osa Kesk-Euroopa provintsi rannikuvaldkonna Põhjaranniku alavaldkonda. Geobotaanilise liigestuse põhjal (Laasimer 1965) paikneb põhjaranniku maastikurajoon Lääne-Baltikumi geobotaanilise allprovintsi Loode-Eesti ja Põhja-Eesti rannikuvööndi aruniitude rajoonis.

Viimsi poolsaar on suures osas kaetud metsaga, rohkem on laane- ja salumetsi. Sageli esineb ka kõdusoometsi, mis on tekkinud kuivendamisel endiste soo- ja lodumetsade asemele. Seal, kus liivakivi on kaetud õhukese liivaga, esineb enamasti rabastuv männik. Rannikumoodustiste vahel või taga, ent ka suuremate soode äärealadel esineb küllalt sageli soostunud ja soometsi. Paekalda rusukaldal kasvab meie oludes haruldane kooslus, mitmete laialehiste puuliikidega ürgilmeline salumets (pangamets). Rohkete allikate tõttu on rusukalde pinnas niiske ja toitainerikas. Rusukallet katab pärnast, vahtrast, saarest, jalakast, sanglepast, haavast, remmelgast, toomingast ja pihlakast lopsakas mets, kus leidub ka kuuske ja tamme. Kallakul pinnal kasvavad puud on sageli omapäraste tõusvate tüvedega, alustaimestik lopsakas ja liigirikas. **Poolsaarel**

esineb pärisaruniitused ja -puisniitused, mere ääres rannaniite, ranna-roostikke ja muid rannakooslusi.

Keri ja Kumbli saar on puude ja põõsasteta saared, kus taimkate on fragmentaarne, koosnedes peamiselt soolalembestest rannikuliikidest. Pandju on stabiliseerunud taimkattega saar, kus põõsaste kõrval leidub ka üksikuid puid. Kräsuli on väljakujunenud taimkattega, kus leidub viimastel aastakümnetel tekkinud metsatukakesi. Naissaar, Prangli, Aksi on väljakujunenud taimekoosluste seeriatega (niidud, metsad, sood). Tüüpilise põhjamaise ilmega on Aksi, kus kadastiku alustaimestiku moodustab peamiselt kukemari. Saare keskossa jääb hõre kaasik, mis kannatab liigniiskuse all. Naissaarel ja Pranglil kasvavad peamiselt mitut tüüpi palu- ja nõmmemännikud. Pranglil vahelduvad metsad niitudega (Rebassoo 1974, Linkrus 1998).

1.3 Kaitsealune maa

Kaitsealuse maana on üldplaneeringukaardil tähistatud kaitsemetsad, looduskaitsealune maa, kaitstavad loodusobjektid ja muinsuskaitseobjektid.

1.3.1 Kaitstavad loodusobjektid

Valla maismaaosa territooriumil asub 6 kaitstavat loodusobjekti:

Kindral J.Laidoneri park (Viimsi park)
Kabelikivi
Rohuneeme hiidrändrahn
Kivil kasvav kuusk (Tadu kuusk)
Lubja koobas
Riiasöödi tamm.

1.3.2 Muinsuskaitseobjektid

Valla mandriosas asub muinsuskaitseobjektidest 13 arhitektuurimälestist ja 2 ajaloomälestist. Ajaloomälestised on Randvere kirikuaed ja Rohuneeme kalmistu. Arhitektuurimälestised on toodud üldplaneeringu *lisas I*.

1.4 Asustus

Viimsi poolsaare rannakülad asuvad vahetult mere ääres. Poolsaare siseosa on valdavalt inimtühi metsamaa. Uueks elemendiks asustuses on kindla planeeringuga aiandus- ja suvilakooperatiivid (ühistud). Põhja-Eesti rannikumadaliku ja Soome lahe saarte maastikurajooni asustuse kujunemise mõistmiseks on soovitatav ehk silmas pidada järgmist. See ala on järkjärgult kerkinud, nii et siinsed rannad on aegamööda, kuid pidevalt nihkunud ja muutunud. Põllunduseks sobivat maad leidub rannikumadalikul vähe, kuid sellel piirkonnal on olnud häid eeldusi kalapüügiks ja jahinduseks ning muudeks mere ja metsandusega seotud tegevusaladeks (Linkrus 1998).

1.4.1 Asustus ja administratiivjaotus minevikus

Viimsis esines asustusüksusi juba pronksiaja lõpul (500 a. e.Kr.) (Lang 1995). Senini on selgusetu, kas rannikualadel oli tekkinud alalist asustust 13. sajandi alguseks. Otse rannikul on näidatud Taani hindamisraamatus Viimsi (*Uianra*) küla. **Valdav osa uurijaid on seni olnud seisukohal, et rannikumadalikule hakkas püsiv asustus kalurikülade näol kujunema alles 13. sajandi teisest**

poolest alates. Just sellest ajast nimetatakse Haabneemet (*Apones*). 14. sajandi lõpust on teateid Rohuneeme (1375), Tammneeme (1376) ja Randvere (1397) olemasolu kohta. **Aastast 1471 esineb ürikutes Viimsi mõis, mitte enam küla** (15. sajandil eraldas (müüs) Liivimaa Ordu Pirita kloostrile oma Tallinna linnuse peamised valdused Viimsi poolsaarel ning klooster rajas Viimsi põlisküla maadele mõisa). Miiduranda (*Mitorannes*) on esmakordselt mainitud 1588. Haabneemes oli aastast 1682 ka väike mõis. Keskajal asustasid Haabneemet rootslased.

Rannaküladesse asus mitmele poole rootslasi ja soomlasi. Rootslaste sisserännet on loetud Eesti rannaasustuse kujunemisel ja arengus lausa määravaks. Selle alguseks peetakse 13. sajandi teist poolt ja aktiivne sisseränne kestis umbes 250 aastat. **Rootsi asustuse poolest paistis silma Viimsi poolsaar (Haabneeme, Rohuneeme, Püüsi, Tammneeme, Randvere) ja Naissaar ning Prangli.** Enamikus kohtades säilitasid rootslased oma rahvuse kuni 17. sajandini. Naissaarel püsis rootsi asustus 1944. aastani (Linkrus 1998). Rootsi võimu all oli Harju maakond kuni 1710.aastani, millal see Põhjasõja käigus koos Eesti muude aladega liideti Venemaaga. Kohe pärast Eestimaa alistamist hakati andma mõisaid Vene ülikutele, kuna mitmed senised rootslastest mõisaomanikud olid kas langenud sõjas, viidud vangidena Venemaale või põgenenud Rootsi. Viimsi mõis anti feldmarssal krahv A.Menshikovile.

1919.a. 26. jaanuar toimus Viimsi valla asutamine Viimsi rahva tahtel Viimsi Valla asutamiskoosolekul ning EV Ajutise Valitsuse loal (koosseisu arvati ka Leppneeme, Tammneeme ja Pirita küla), mille piires elas 1258 elanikku. 1923.a. 07. jaanuar liideti Pirita küla Tallinna linnaga (211 ha ja 170 elanikuga). Aastal 1939 valdade reformi aegu liideti Viimsi vald Iru vallaga.

20. detsembril 1990.a. sai Viimsi külanõukogu esimesena Harjumaal taas valla õigused ja staatuse.

1.4.2 Asustuse paiknemine tänapäeval

alaliste elanike tihedus	77.2 in./km ²
haldusüksused	2 alevikku ja 18 küla (sh. mandriosas 11 küla)
asustuse paiknemine	Viimsi ja Haabneeme alevikus, läänerrannikul
üle 300 el. külad	Miiduranna, Pringi, Püüsi

Viimsi valla mandriosas paikneb (seisuga 1.01.1998) 13 maa-asulat, neist 2 alevikku (Haabneeme ja Viimsi) ja 11 küla. Aja jooksul on asulate piire mitmel korral muudetud. Suuremad muudatused viidi sisse enne 1979. a. rahvaloendust, hiljem on valla otsusega liidetud Metsakasti küla Muuga külaga. Arvestades elanike arvu ja hoonestuse kompaktsust, tuleks kaaluda Miiduranna küla alevikuks nimetamist. Ka uue asulana pakutud Kelvingist kujuneb alevik. Praeguse Äigrumäe küla baasil Laiaküla (oli enne 1940. a.) moodustamine on problemaatiline, kuna püsielanikkond praktiliselt puudub.

Suuremad keskused on Haabneeme ja Viimsi alevik, kus elab kokku pea pool valla rahvastikust.

Haabneeme alevik asub Tallinnast 11-14 km kirdes Viimsi poolsaare läänerrannikul. Territoriaalselt jaotub alevik nelja tsooni: endise S. M. Kirovi

nim. näidiskalurikolhoosi keskasula, Haabneeme aedlinn, Miiduranna aedlinn, sadam. Haabneeme aedlinn, mis hõlmab aleviku põhjaosa mõlemal pool Rohuneeme maanteed, tekkis 1960-ndail. Alevikust lõunapoole jääv Miiduranna on Meriväljaga kokku kasvanud eramupiirkond, loodes liitub temaga endise kalurikolhoosi peasadam koos laevaremondibaasiga (arh. R. Hansberg, 1974-76). Keskasula väljaehitamist alustati 1960. 1973 valmis kolhoosi juhatuse uus hoone. 1976 lisandus sellele kaubanduskeskus ja 1979 haigla-polikliinik. Lisaks elamuile valmis 1974 vanadekodu, 1978 staadion, 1983 uus postmodernistlik lasteaed, 1981-85 koolimaja. 1978 sai Haabneeme üleliidulisel maa-asulate ülevaatusel esimesena Eesti asulaist NSVL Rahvamajanduse Saavutuste Näituse audiplomi ja 1981 NSVL Arhitektide Liidu diplomi (Raam 1997).

Viimsi alevik on tekkinud Viimsi mõisa ümber. Viimsi mõis on mitmeid ehitusetappe kogunud hooneterikas ansambel Tallinna lahe idakaldal, mõisana rajatud 1471 Pirita kloostri poolt. Rannaäärsel klindiastrandil paikneb kompaktne sümmeetrilise planeeringuga mõisasüda on püstitatud põhiosas 18. sajandil, kuid pärast 1865.a. tulekahju sai historitsistliku ilme. Vabaplaneeringuline park paikneb põhiliselt klindiveere all, pargis on mitu tiiki. Tänapäeval on mõis osaliselt rekonstrueeritud ja praegu asub siin J. Laidoneri muuseum (Raam 1997).

1.5 Rahvastik

rahvaarvu dünaamika	viimase 10 aasta jooksul rohkem kui kahekordistunud
sooline koosseis	tööealisi mehi rohkem kui naisi
iive	positiivne
vanuseline koosseis	63.1 % tööealisi
haridustase	keskh. 36.9%, kesk-erih. 21.8%, põhih. 18%, kõrgh. 17%

Tabel 3. Viimsi valla külade ja alevike elanike arv seisuga 1. jaanuar 1998.

Küla, alevik	Alalised elanikud	Kohalolevad elanikud
Haabneeme alevik	1777	2331
Idaotsa küla	76	79
Kelnase küla	42	45
Kelvingi küla	-	60
Laiaküla küla	76	84
Leppneeme küla	122	217
Lubja küla	118	133
Lääneotsa küla	28	31
Metsakasti küla	47	118
Miiduranna küla	364	470
Muuga küla	37	96
Naissaare küla	5	11
Pringi küla	307	504
Pärnamäe küla	54	66
Püünsi küla	324	595
Randvere küla	132	153
Rohuneeme küla	253	455
Tammneeme küla	170	228
Viimsi alevik	1516	1981
Äigrumäe küla	66	98
Kokku	5514	7755

Viimsi valla rahvastikust ülevaate saamist raskendab statistika ebatäpsus, mis tuleneb nii elukoha määramise seaduse puudumisest kui ka sisserände hooajalisusest ja suurest tööalasest pendelmigratsioonist (hinnangulistel andmetel on valda ja vallast väljapoole (põhiliselt Tallinna) töökäijate arv ca 1000-2000). Kuna Viimsi vallas on palju suvilaid ja aiamaju, mida on hakatud ehitama ümber elamuteks ning samuti on palju vastu võtmata elamuid, siis on raske hinnata Viimsi vallas tegelikult elavate inimeste arvu. Seetõttu on ka Viimsi Vallavalitsuse Kommunaalameti eksperthinnangu ja riikliku rahvastiku statistika andmed väga erinevad. **Ekspert hinnangu kohaselt elab Viimsi vallas kokku 11 496 inimest (seisuga 12. veebruar 1999), kuid Statistikaameti hinnangul (seisuga 1. jaanuar 1998) on alalisi elanikke 5514, kohalolevaid (faktilisi) elanikke 7755, kellest ajutisi elanikke 2334. Kohalolevate (faktiliste) elanike arv oli kasvanud 430 võrra võrreldes seisuga 1. jaanuar 1997.**

Vallarahvastikuna vaadeldakse valdade alalisi ja kohalolevaid (faktilisi) elanikke. *Alalised elanikud* on isikud, kellel on kas alaline või tähtajaline sissekirjutus valla aadressiga olevasse elukohta, sh. võivad olla institutsioonilistes majapidamistes elavad inimesed. *Kohalolevad ehk faktilised elanikud* on need, kes elavad vallas alaliselt ega ole ajutiselt väljapoole valda elama asunud, ning valla ajutised elanikud. *Ajutised elanikud* on isikud, kes on asunud valda elama ajutiselt, kauemaks kui 1.5 kuuks, kuid on säilitanud elukohajärgse sissekirjutuse mujal, mõnes teises linnas või vallas (Statistikaamet 1998).

1.5.1 Rahvaarvu dünaamika

Elanikkonna plahvatuslik suurenemine viimastel aastatel on tingitud maareformi tõhusast ellurakendamisest ning inimeste suurest huvist linnalähedase ning atraktiivse elukeskkonna järele.

Tabel 4. Rahvaarvu muutumine Viimsi valla territooriumil viimase 40 aasta jooksul.

Aasta	1959	1970	1979	1989	1998
Elanike arv	1431*	2089*	3081*	5030*	11 300'

* - rahvaloenduse andmed

' - Viimsi vallavalitsuse eksperthinnang

Rahvastiku loomulik liikumine viimasel kümnendil on toodud tabelis 5 ning mehhaaniline liikumine (saadud sissekirjutuste alusel) tabelis 6. Kõige vähem lapsi sündis aastal 1994 ja kõige rohkem aastal 1991. Viimastel aastatel on järjest rohkem asunud elama valda inimesi võrreldes vallast lahkunutega.

Tabel 5. Viimsi valla iive 1988-1998.

Aasta	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
Sündinud	60	62	50	67	56	52	42	63	47	62	59
Surnud	43	31	46	39	25	57	46	50	53	50	56
Iive	+17	+31	+4	+28	+31	-5	-4	+13	-6	+12	+3

Tabel 6. Rahvastiku mehhaaniline liikumine Viimsi vallas.

Aasta	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998
asus valda elama	232	167	330	389	414	434	525
lahkus vallast	112	132	158	261	274	345	165

1.5.2 Sooline ja vanuseline koosseis

Kohaloleva (faktilise) vallarahvastiku põhjal (tabel 7) on Viimsi vallas naisi rohkem kui mehi, seejuures on tööealisest vallarahvastikust üle pooled mehed. Pensioniealisi naisi on aga ligi kaks korda rohkem kui pensioniealisi mehi.

Tabel 7. Viimsi valla kohalolev (faktiline) vallarahvastik põhiliste vanuserühmade ja soo järgi, 1. jaanuar 1998.

Vanuserühm	Kokku	Tööeast nooremad 0-15	Tööealised 16-61/56	Pensioniealised 62/57+
Naised	4072	787 ehk 19.3 %	2396 ehk 58.9 %	889 ehk 21.8 %
Mehed	3683	771 ehk 20.9 %	2496 ehk 67.8 %	416 ehk 11.3 %
Kokku	7755	1558 ehk 20.1 %	4892 ehk 63.1 %	1305 ehk 16.8 %

1.5.3 Tööhõive

Tööealised elanikud on 16-61 aastased mehed ja 16-56 aastased naised. Töötajate faktilise elukoha järgi seisuga 1. jaanuar 1998 oli Viimsi vallas töötajaid 3910, kellest väljaspool valda töötas 1331 töötajat (Statistikaamet 1998).

Tabel 8. Viimsi valla töötav rahvastik tööhõiveliikide ja põhiliste vanuserühmade järgi.

	Töötajad kokku	Palga-tööl	Oma talus	Oma ettevõttes	Vabakutselised	Tööealised	Tööeast vanemad
KOKKU	3910	3753	28	75	54	3734	176
Mehi	2033	1946	15	46	26	1936	97
Naisi	1877	1807	13	29	28	1798	79

Viimsi Vallavalitsuse hinnangul töötab tööealistest 74% ja pensioniealistest 14%.

Tabel 9. Viimsi valla töötav rahvastik soo järgi seisuga 1. jaanuar 1998 (Statistikaamet 1998).

	Kokku	Mehi	Naisi
Töötajaid:	2621*	1342*	1279*
Pensionäre:	114*	59*	55*
Kokku:	2735*	1401*	1334*

*-sissekirjutuse alusel

Viimsi vallas napib töökohti eriti noortele ja kõrgharidusega spetsialistidele, kusjuures eriti väike on töökohtade valik Leppneeme, Tammneeme ja Randvere külade piirkonnas.

Viimsi Vallavalitsuses ja selle allasutuses saab tööd kokku 252 inimest. Viimsi Vallavalitsuses töötab 46 inimest (neist 11 lepingulist töötajat), vallavalitsuse allasutustest saab tööd Viimsi Keskkoolis 73 (neist 21 lepingulist

töötajat), lasteaias "Piilupesa" 47, Püünsi Põhikool-Lasteaias 42, Kunstikoolis 5, Muusikakoolis 14, muuseumis 8, Viimsi raamatukogus 4, Pranglil 13 inimest.

Suuremad tööandjad vallas on veel Miiduranna sadamas (300 töötajat), AS Makrill (250 töötajat), AS Sekvoia (70 töötajat), AS Printtare (45 töötajat).

Statistikaameti andmeil on mittetöötavaid ja -õppivaid tööelisi mehi Viimsi vallas seisuga 1. jaanuar 1998. a. 218 ehk 8.7 % tööeliste üldarvust ning naisi 268 ehk 11.2 %. **Kokku ei tööta ega õpi Viimsi vallas 486 ehk 9.9 % tööelistest**, sh. on lapsehoolduspuhkusel kuni lapse 3 aastaseks saamiseni 148 ning I ja II grupi invaliide ning pensionäre 120. Mittetöötavaid ja -õppivaid tööelisi elanike vanuses 16-19 aastat on vallas 36. Ametlikult registreeritud töötuid ei näidata eraldi, sest kõikidel valdadel pole võimalik nende kohta andmeid saada.

Töötute arvestusega tegelevad Tallinna ja Harjumaa tööhõiveametid, Viimsi vallast on registreeritud u. 10 töötut. Samas puudub täielik ülevaade. Toetust makstakse riiklikest vahenditest. Põhiprobleemid on töötute registreerimine; osa töötute soovimatus kindlat tööd leida; töötute psühholoogilised probleemid; samuti minevik, mis segab töö leidmist vallas; alkoholism; kvalifikatsioon ja ümberõpe.

1.6 Sotsiaalne infrastruktuur

Üldplaneeringukaardil on sotsiaalmaana tähistatud kultuuri-, haridus-, tervishoiu- ja sotsiaalsfääri ehitiste alune ning nende teenindusmaa, samuti puhkuse ja vaba aja veetmiseks ettenähtud maa.

1.6.1 Meditsiiniline teenindus

Ambulatoorset eriarstiabi ja piiratud ulatuses ka statsionaarset arstiabi (sisehaigused) osutab AS Viimsi Haigla. Muudel juhtudel osutavad haiglaravi teenust vastavalt erialale Tallinna haiglad või Harju maakonnahaigla. Viimsi vald kasutab Harjumaa kiirabi ja Tallinna linna kiirabi teenuseid. Väljakutse puhul (sõltuvalt diagnoosist) tuleb kiirabibrigaad Maardust.

Viimsi valla mandriosas on haigla, pansionaat vanuritele, apteegid Haabneemes ja Viimsis (eraapteek) ning mitu tervishoiupunkti

Viimsi Haigla asub Haabneeme alevikus. Haigla on eraõiguslik äriühing 20.3 % valla osalusega. Haigla finantseerimine toimub haigekassa ja tasuliste ravi-teenuste kaudu. Haigla osutab järgmisi teenuseid: haiglaravi, haigete polikliiniline teenindamine, hambaravi, hambaproteesimine, taastusravi ja meditsiinilised teenused. Viimsi Haiglas töötab 1 adm. arst, 4 sisearsti, 1 üldkirurg, 2 lastearsti, 1 naistearst, 1 närviarst, 1 kõrva-nina-kurguarst, 1 silmaarst, 1 naha- ja suguhaigustearst, 1 laboriarst, 1 füsisaater, 4 hambaarsti ja 28 põetusalatöötajat.

Tervishoiupunktid asuvad Viimsi Keskkoolis, Püünsi Põhikoolis ja lasteaedades.

Põhilisteks meditsiinilise teeninduse probleemideks 1999 aasta seisuga on vallas perearstinduse rakendamise ebaselguse ja kiirabi operatiivsuse probleemid.

Vallavalitsus korraldab meditsiiniabi valla territooriumil meditsiinasutuste ja/või füüsilisest isikust ettevõtjatega sõlmitavate lepingute kaudu. Erandiks on Prangli saar, mida rahastatakse valla eelarvest.

Rahvatervise näitajad on suhteliselt halvad. Praegu toimiv tervishoiusüsteem on enam orienteeritud ravile ja kõrgtehnoloogilistele tervishoiuteenustele, mis aga ei garanteeri rahva tervisliku seisundi paranemist. Inimesed ei väärtusta tervist (tervis kui väärtus ja ressurss, terve olla on kasulik, terve inimene s.t. parem elukvaliteet). Tervisedendus ei ole tervishoiu-, omavalitsus-, haridus-, noorsoo jm. ringkondades populaarne, ammugi mitte prioriteetne. Erinevate valdkondade omavaheline koostöö on suhteliselt nõrk. Ei ole piisavalt tähtsustatud tervisliku töökeskkonna loomise vajadust ja töötajatele ennetavate perioodiliste läbivaatuste korraldamist. Vajakajäämisi on erakorralise meditsiiniabi korralduses (meditsiinilise kiirabi ja päästeteenistuse tihedam funktsionaalne koostöö). Puuduvad tervishoiualased standardid, ühtsed infosüsteemid ja programmid esmatasandi arsti- ning eriarstiabi valdkonnas (Harju maakonna planeering).

1.6.2 Sotsiaalhooldus

Viimsi valla sotsiaalse passi alusel on 01.01.1999 seisuga Viimsi valla **elanike arv 5639**. Viimsi vallas on:

2383 pere (lastega peresid 922: 1 lapsega 487, 2 lapsega 328, 3 lapsega 89, 4 lapsega 10, 5 lapsega 6, 6 lapsega 1, 7 lapsega 1);

1454 last (eelkooliealised 501, õppivad 953, ei õpi ega tööta kooliealistest lastest 36), lastekodusse on paigutatud 3;

1305 vanaduspensionäri;

120 puudega isikut ja 31 puudega last;

9 asotsiaalset pere;

16 registreeritud töötut.

AS Rannapere pansionaadi hoone asub Haabneemes ja on avatud alates aastast 1974. Hoones on 60 tuba, millest eluruume 48 ja abiruume 12. Pinna suurus on 3000 m². Pansionaadis on 42 kohta ja 24 töötajat. **Pansionaat tegeleb vanurite ülalpidamise ja külaliste majutamisega.** Põhiprobleemid on suur koormus valla eelarvele, pakutavate teenuste piiratus ja hoone amortiseeritus ning remondi vajadus. Võimalikud lahendused on suurema osakaalu andmine teenuse müügile, mõnede eluruumide sisustamine üle keskmise maksujõulistele klientidele ning pakkuda tasuta lisateenuseid.

Erasektoris töötab vallas **Tallinna Tütarlaste Kodu**, kus on 4 kohta ja ühiskondlikus sektoris EEKK Randvere Arenduskeskus, MTÜ (Viimsi vald), mis pakub puuetega laste peredele mitmesuguseid rehabilitatsiooni teenuseid.

Noorsootöötaja tööle võtmisega on tehtud projekt noorsooprobleemide lahendamiseks ja noortekeskuse loomiseks. Olemas on ka avahoolduse korraldamise projekt.

Viimsi Vallavalitsus pakub volikogu poolt kinnitatud tingimustel alljärgnevaid sotsiaalabiteenuseid: **riiklikud toetused** (toimetulekutoetus, Tšernobõli AEJ avarii toetus, ühekordne transpordihüvitus, ühekordne toetus kinnipidamiskohtadest vabanenutele, elekterside hüvitus), **kohalikud toetused** (ühekordne kohalik lisatoetus, sünnitoetus, lastetoetus, tähtpäevatoetused paljulapselistele peredele ja pensionäridele eas üle 70 aasta, ravimite ostmise ja proteesimise toetus), vabatahtlikud annetused, loteriid, muud (eelarvelistest summadest toimub veel pensionäride toitlustamine, teenuste ostmise hoolekande- või muudelt sotsiaalhooldusasutustelt), **toetuste vahendamine** (telefonimaksu kompensatsioon, eluasemetoetuse määramine eramajade elanikele, maamaksu kompensatsiooni määramine, ravituusikute eraldamine, hooldeasutustesse suunamine, laste lastelaagritesse suunamine), **koduhooldus, konsultatsioonid, vanadekodu AS Rannapere ülalpidamine** ja teenuste pakkumine valla ning teiste omavalitsuste vanuritele.

Maakonna hoolekandes on mitmesuguste teenuste pakkumise süsteem ja hoolekandevõrgustik veel välja kujunemas. Suuremad probleemid sotsiaaltöös Harjumaa kohalike omavalitsuste sotsiaaltöötajate hinnangul (SWOT-analüüs aprillis 1997.a.) tulenevad riikliku sotsiaalpoliitika puudulikkusest; riskirühmade suurenemisest kiirete ühiskondlike muutuste tõttu ja elanikkonna kihistumise tagajärjel; koostöö vähesusest erinevate tasandite institutsioonide ja valdkondade vahel; piirkondlike arengustrateegiatega, sh. sotsiaalhoolekandelaaste, puudumine. Maakondlikul tasandil tulenevad mitmed sotsiaalprobleemid puudulikkusest tööhõivest, elanikkonna maksujõuetusest ja lastega perede toimetulekuraskustest (Harju maakonna planeering).

1.6.3 Haridusasutused

Piilupesa lasteaed	220 kohta, 100% täituvus, 40 töötajat
Püünsi lasteaed	35 kohta, 100% täituvus, 7 töötajat
Püünsi Põhikool	170 õpilast (220 kohta), 30 töötajat
Prangli Põhikool	25 õpilast, 7 töötajat
Viimsi Keskkool	700 õpilast (800 kohta), 86 töötajat
Concordia Rahvusvaheline Ülikool	1500 üliõpilast
Kunstikool	73 õpilast, 5 töötajat
Muusikakool	100 õpilast, 13 töötajat

Lasteaias Piilupesa Haabneemes on koha maksumus kuus 1 552.- EEK. Hoone kuulub AS Esmarile.

Püünsi lasteaias on koha maksumus kuus 1 528.- EEK.

Lapsevanem maksab lapse lasteaias hoidmistasu: 500.- EEK, millest hoidmiskulu 150.-, õppevahendite kulu 50.- ja toitlustus 300.-.

Püünsi Põhikoolis on koolikoha maksumus kuus 1129.- EEK.

Prangli Põhikoolis on koolikoha maksumus kuus 1523.- EEK.

Viimsi Keskkoolis on koolikoha maksumus kuus 696.- EEK. Kooli hoone kuulub AS Esmarile.

Viimsi Keskkoolis on inglise keele süvaõpe alates 2.klassist. Klass komplekteeritakse katsete alusel 1.klassi lõpus. Süvaõpe jätkub gümnaasiumi osas.

Eraõiguslikus Concordia Rahvusvahelises Ülikool õpib 1500 üliõpilast.

Kunstikoolis on koolikoha maksumus kuus on 750.-EEK. Kool asub keskkooliga ühes majas.

Muusikakoolis on koolikoha maksumus kuus 1229.- EEK. Koolil on uus hoone.

1.6.4 Klubid, seltsid ja muuseumid

Vallas on **58 kultuurikollektiivi kokku 1058 osavõtjaga**, sh. 43 taidlus-kollektiivi 763 osavõtjaga ja 15 huvialaringi 295 osavõtjaga.

Tegeletakse vokaalmuusika (koorid, stuudio) ja pillimuusikaga (rahvamuusikaansamblid), tantsu (rahvatants, moderntants) ja sõnakunstiga.

Vallas toimuvad järgmised **traditsioonilised üritused**:

Viimsi Huvikeskuse korraldatud aastalõpu ball Viimsi Keskkoolis,
Jaaniõhtu Viimsi Vabaõhumuuseumis,
Käsitöölaat Viimsi Vabaõhumuuseumis,
Laste laulukonkurss Viimsi ja sõprusvalla Porvoo vahel (järgmisel aastal lisandub ka sõprusvald Rootsist – Täby kommuun),
Viimsi Keskkooli näitetrupi muusikalavastus või näitekava.

Viimsi Huvikeskuse ruumid on Viimsi vallamajas, töötajaid on kokku 11. Ebaselge on ruumide kasutus.

Prangli rahvamaja hoone on munitsipaalomandis, osaliselt remonditud, 2 töötajat.

Klubi Lions Club Viimsi liikmete arv on 30. Klubil ruumid puuduvad, kuid on tehtud taotlus ruumile Kindral J. Laidoneri nim. mõisa peahoonesse.

Kindral J. Laidoneri nim. Seltsi ruumid on Kindral J. Laidoneri nim. mõisa peahoones, liikmeid on 200.

Viimsi Pensionäride Ühenduse ruumid on Viimsi Vallamajas, liikmeid on 300.

Muuseumi haldab munitsipaalasutus “Viimsi Muuseumid”.

Kindral Laidoneri Muuseum asub Viimsi mõisa peahoones. Muuseumis on 6 töötajat. Munitsipaalasutus järgmise tegevusega: kindral J.Laidoneri, Vabadussõja ja sellega seotud isikute elu ja tegevuse uurimine, dokumentide, esemete kogumine ja säilitamine, nende eksponeerimine. Ajaloolaste konsultatsioonid ja teabe levitamine, patriootiline kasvatustöö.

Viimsi Koduloomuuseumi kaubamärk on Viimsi Vabaõhumuuseum, mis asub Pringi külas. Muuseumis on 3 töötajat. Muuseumi tegevus on seotud Eesti rannaküla elu-olu tutvustamisega, samuti rahvakunstiürituste korraldamisele kaasaaitamine ja nende läbiviimine ning ruumide rent pereüritustele. Puudub fondihoidla ja osa esemeid on hoiul Viimsi mõisas.

1.6.5 Raamatukogud

Vallal on kaks eraldiseisva munitsipaalasutuseks ja kaks koolide juures asuvat raamatukogu.

Viimsi Vallaraamatukogu asub AS Rannapere ruumides. Töötajaid on 4. Raamatukogu on munitsipaalomandis. Lisaks raamatute laenutamisele on raamatukogus võimalus kasutada paljundust, lugemissaali, lastemängutuba, muusikatuba ja teabetuba. Lugejaid on üle 550 ja raamatute arv 23 450.

Prangli raamatukogu ruumid asuvad rahvamaja II korrusel. 1 töötaja. Raamatukogu on munitsipaalomandis. Raamatukogus on lugejaid 70. Prangli raamatukogu olukord vajab parandamist, raamatukogu andmebaas tuleb arvutiseerida ja raamatukogu rohkem reklaamida.

Viimsi Keskkooli raamatukogu asub Viimsi Keskkoolis. 1 töötaja. Munitsipaalomandis. Võimalik raamatute laenutamine, paljundus, lugemissaal. Lugejaid on u. 600.

1.6.6 Sportimisvõimalused

Haabneemes on olemas spordikompleks staadioniga (eraõiguslik, AS Same Sport) ning suvel saab Haabneeme rannas mängida võrkpalli.

Viimsis on võimalik Viimsi Keskkooli staadionil mängida jalgpalli ja korvpalli ning Viimsi pargi staadionil korvpalli ja sportida terviserajal.

Rohuneemes on olemas tenniseväljak ja terviserada, **Püünsis** korvpalli- ja 2 tenniseväljakut, **Pringis** jalgpalli ja korvpalli- ning tenniseväljak ja **Leppneemes** on olemas võrkpalliväljak.

Olemas on veel 2 võimlat (Viimsi Keskkoolis ja Püünsi Põhikoolis) ja lasketiir Haabneemes (AS Same Sport). Populaarne suusatamise ja rattasõidu ning vabaõhunautimise koht on poolsaare põhjaosa rannik ja mets Kelvingi külast läänes.

Tegutsevaid spordiklubisid on vallas 11, liikmete arvuga u. 350. Populaarsemad alad on võrkpall, värvapall, tennis, jalgpall, koroona, male.

Sporti toetatakse osaliselt valla eelarvest. Finantstoetuste süsteem vajab korrastamist ning kindlate kriteeriumite väljatöötamist. Spordialade edendamise sõltub otseselt spordiala eestvedajast.

Põhilisteks probleemideks on välisväljakute halb kvaliteet, väljakute ja terviseradade vähesus, samuti spordiklubide vähene aktiivsus. Senini puudub vallal spordihall.

1.6.7 Vabaõhuürituste paigad

Põhiliseks vabaõhuürituste paigaks on Haabneeme staadion. Jaanipäeva tähistamine toimub Vabaõhumuuseumis. Kasutusel on ka Viimsi mõisapark ja Tammneeme väljak. Probleemideks on massiürituste korraldamisel nende kohtade väike mahutavus ning parkimisvõimaluste piiratus.

1.6.8 Kirik ja kalmistu

Valla maismaaosa territooriumil on 1 kirik (Randveres), 1 palvemaja (Haabneeme), 1 kabel (Rohuneemes) ja 2 kalmistut (Randveres ja Rohuneemes). Tegutsevad EELK Randvere Kogudus ja Viimsi Püha Jaakobi Kogudus.

Viimsi Püha Jaakobi Koguduses on 250 liiget, kes saavad kokku Püüksi Põhikooli saalis. Koguduse kirik on ehitamisel. Palvemaja kuulub Baptistide Kogudusele.

Randvere kalmistu laiendamine on praktiliselt võimatu, kuna kalmistu ei vasta juba nüüd sanitaarnõuetele. Rohuneeme kalmistu laiendamiseks on detailplaneering kehtestatud ning vastav projekt on teostamisel. Vajalik on kabeli rekonstrueerimine.

1.7 Turvalisus

Turvalisusega seotud rajatiste alune maa on üldplaneeringukaardil tähistatud riigikaitsemaana. Piirivalveametile kuulub Viimsi vallas 5 maaüksust riigikaitsemaana (Muuga kordon, Leppneeme piirkonnajamaja, Radarijaam, Kimsi tee 6 ja Pringi piirivalvekordon). Kaitseväge üksusi ning Kaitseministeeriumi valitsemiselt olevat riigivara Viimsi vallas pole.

Turvalisema elukeskkonna loomisel Viimsi vallas on seni olnud takistavaks riigi päästekontseptsiooni ähmasus, valla päästeoperatsioonide plaanide puudumine (v.a Muuga sadamas ja Miiduranna sadamas koostöös AS Milstrandiga), politsei materiaalse ja tehnilise varustatuse ning finantseerimise puudulikkus, politsei ebaefektiivne tegevus vallas (politsei käib Maardust, mis tingib pika väljakutseaja) ja päästeteenistuse operatiivsuse puudulikkus. Kodanikukaitse (politsei, kiirabi, päästeteenistus) tagamise üheks põhifaktoriks valla tingimustes on ulatusliku ja töökindla sidesüsteemi olemasolu.

1.7.1 Politsei

Viimsi vallas teostab järelevõet vanemkonstaabel, kes allub Harju Prefektuuri Maardu Politseijaoskonnale. Korrakaitse on hea koostöö eraõiguslike turva-firmadega "Akropol" ja "ESS".

1996.a. sõlmiti Harju Maavalitsuse, Harju Metsaameti ja Harju Politseiprefektuuri vahel leping looduskaitse järelevõet töhustamiseks maakonnas. Selliseid koostöövorme tuleb pidada vajalikuks soodustada ja koordineerida.

1.7.2 Päästeteenistus

Tuletõrje- ja päästetöid teeb ja korraldab maakonnas Harjumaa Päästeteenistus. Viimsi vallas toimub tuletõrje veevõtukohtade ja hüdrantide baasil.

Kohalikud omavalitsused võivad korraldada ja teha tuletõrje- ja päästetöid vallas või linnas, kui nad on moodustanud nende tööde tegemiseks päästeasutuse. Tuletõrje- ja päästealaüksusi võivad moodustada ka ettevõtted. Mitmetulundusühinguna on maakonnas registreeritud Harju Tuletõrjeühing ja Harju Vetelpäästeühing. Maakonna territooriumil Kose vallas paikneb sõjaväelisel korraldatud ja Riigi Päästeameti halduses olev Tallinna Päästekompanii ülesandega tegutseda iseseisvalt või toetada päästeasutusi suurõnnetuste või eriti

spetsiifiliste õnnetuste korral. Harjumaa Päästeteenistuse keskkomando ja juhtkond paiknevad Keila linnas. Tugikomandodena korraldatakse tuletõrje- ja päästealast tööd Harju-Ristil, Paldiskis, Assakul, Kehras, Kiiul, Loksal. Lähtuvalt sellest on lähitulevikus planeeritud täiendavate riiklike tugi- või abikomandode loomine ka Viimsi vallas.

1.7.3 Kaitseliit

Kaitseliidu Viimsi üksusel on ruum Viimsi Keskkoolis.

1.8 Kommunikatsioonid

1.8.1 Teedevõrk ja ühistransport

Vallas on 21.8 km riigimaanteed, 180.5 km kohalike maanteed, 24.0 km erateid ja 52.8 km on määratlemata teid. **Riigi- ja kohalikud maanteed ning raudteed on toodud transpordimaana üldplaneeringukaardil.** Riigimaanteed hooldab Harju Teedevalitsus ja kohalike maanteed Viimsi vald.

Viimsi valla maismaaosa territooriumil on järgmised **riigimaanteed (kõrvalmaanteedena):**

Viimsi – Rohuneeme, 7.4 km, tee nr. 251, laius 24 m, kaitsevöönd 50 m
 Viimsi – Randvere, 11 km, tee nr. 250, laius 24 m, kaitsevöönd 50 m
 Leppneeme tee, 3 km, tee nr. 252, laius 18 m, kaitsevöönd 50 m
 Leppneeme sadama tee, 0.4 km, tee nr. 253, laius 24 m, kaitsevöönd 50 m
 Muuga tee, 2.6 km, tee nr. 254, laius 24 m, kaitsevöönd 50 m.

Teede kaitsevööndite laius on toodud ka ptk. 5.1.5.

Teede ja tänavate võrk on üldiselt välja ehitatud ning on märgistatud tänava nime tähistavate siltidega. Peamised katted teedel ja tänavatel on asfalt, killustik ja kruus. Mitteesfalkate vajab aastas 2-3 korda pinnase täitmist ja hõõveldamist. Asfalkatteta teed ja tänavad ei vasta tänapäeva nõuetele (suvel tolmu, kevadel ja sügisel pori). Teed on väga kitsad ega ei rahulda tänaseid vajadusi. Maanteedes ääres puuduvad jalgratta- ja kõnniteed. Teede peenrad ja kraavid on hooldamata, teedemärgistus puudulik (eriti jalakäijate ülekäigud). Vahendeid on vähe teede ja tänavate hooldamiseks. Parandada tuleks ühendust valla eri osade vahel. Parklaid on vähe (eriti suurelamute kvartalites), halb on liikluskultuur. Enamus tänavatest on valgustatud, kuid enamus teedest on valgustamata. Valgusteid on vallas kokku 384 (neist Viimsi alevikus 178). Valgustid, postid ja toiteliinid on amortiseerunud, olemasolevad seadmed moraalselt ja füüsiliselt vananevad. Valla äärealadel tänavavalgustus puudub. Teede ja tänavatevõrk ei vasta praegusele liikluskoormusele ning senini on lahendamata rasketranspordi liikumine. Vana-Narva mnt. hooldab Viimsi vallas Tallinna Teedevalitsus.

Valda läbiv **raudtee** kuulub Majandusministeeriumi haldusalasse. Raudtee (alates 1996.a.) on renditud 50-ks aastaks N-Terminaalile (renoveeritud 6.5 km). N-Terminaal poolt pakutud perspektiivne liiklustihedus on kuni 4 ešeloni ööpäevas kuni 20 km/t. Miiduranna raudteeülesõidukoht Aleksela bensiinjaama juures takistab päästeteenistusel juurdepääsu valla ülejäänud territooriumile. Raudtee ülesõidukohad on puudulikult märgistatud ja transpordi läbilaskevõime piiratud, raudtee tekitatud müra on probleemiks tiheasustusega aladel.

Ühistranspordi osas on Viimsi vallal hea ühendus Tallinnaga. Valda teenindavad Tallinna linnaliinide (ühendus Rohuneeme ja Muugaga) ja Harjumaaliinide bussid (ühendus Rohuneeme ja Randverega). Vallasisene on Leppneeme-Haabneeme erabussiliin. Valla keskusega on väga halb ühendus Muuga, Äigrumäe ja Metsakasti küladel ja ühiskondliku transpordiga ka Randvere külal. Koolilaste buss käib liinil Miiduranna-Viimsi-Püüsi-Kelvingi. Bussiootepaviljone on vallas 24 ja bussipeatusi 43. Suuremates alevikes viiakse ellu liiklusohutuse projekt (esitatud Harjumaa Liikluskorraldusameti poolt 1997.a.)

Viimsi valla ja Tallinna linna ühiseks probleemiks on Viimsi valla liikluse läbisõit Pirita puhkepiirkonnast, kusjuures Ranna teel ja Pirita keskuses on läbilaskvuse tõstmine mõeldamatu.

1.8.2 Telefoniside

Käesoleval ajal on Viimsi vald telefoniseeritud Haabneeme alevikus asuva analoogjaama (2300 numbrit) ja Püüsi külas asuva Eesti Telefoni digitaalse vahendusjaama (200 abonenti, millest on vaba 70) baasil. Haabneeme jaam paikneb kalurikolhoosi vanas kontoris. Jaama teenindab Tallinna Telefonivõrk. Telefonivõrgu andmetel on jaamas 200 vaba numbrit, millede rakendamine on raskendatud ühendusliinide puudumise tõttu. Sellest tulenevalt on eelkõige valla idaosa (Leppneeme, Tammneeme, Metsakasti, Randvere ja Muuga külad) halvasti telefoniseeritud.

Viimsi poolsaarele paigaldatakse 1999. aastal 5 digitaaljaama (Viimsi alevik, Haabneeme alevik, Pringi küla, Rohuneeme küla, Kelvingi küla) kokku u. 1500 numbrit ja 150 ISDN-ga. Sama programmiga demonteeritakse Püüsi külas asuv Eesti Telefoni vahendusjaam 200 numbriga. Vahendusjaama abonendid lülitatakse Rohuneeme digitaaljaama.

GSM ja NMT levipiirkond hõlmab kogu valla territooriumi.

Probleemiks on analoogjaama perspektiivitus, liinide ülekoormatus, kõnede katkemine, valeühendused, avalike taksofonide nappus, üksikute talude telefoniseerimine ja digitaalside puudulikkus.

1.8.3 Sideteenused

Valda teenindab Haabneeme sidejaoskond 74001, Kaluri tee 5.

Harjumaa postside võrgu arengus lähitulevikus jääb Haabneeme sidejaoskond eraldi jäävaks postkontoriks, mis teenindab 106 firmat, 3221 kirjakasti ja 5080 inimest.

1.8.4 Elektrivõrk

Viimsi valla elektrivõrk on toodud *skeemil lisas*. Olemasolevate alajaamadena on kaardil tähistatud ka veel ehitamata, kuid detailplaneeringuga määratud alajaamad ja rekonstrueerimisele määratud alajaamad.

Viimsi valla elektrivarustust planeerivad koostöös AS Viimsi Elekter ja AS Eesti Energia. Valla elektrivarustuse korraldab enamuses poolsaare asulates AS Viimsi Elekter, Viimsi alevikus AS Viimsi Soojus ja valla kaguosas AS Põhjavõrgud.

AS Viimsi Elekter kinnitusel peaks Viimsi poolsaarel 1999. aastaks elektrienergiaga varustamisel võimsuste osas olema probleemid lahendatud. Tööstusettevõtted on elektrienergiaga varustatud rahuldavalt.

Viimsi valla elektrivarustus toimub Viimsi 35/10kV alajaama baasil, mis on rekonstrueerimisel võimsusele 110/10kV. Valla mandriosas elektrienergiat jätkub, kuid võiks olla ühe alajaama (110/10kV) võrra enam. Valla idapiiril paikneb küll Sadam I 110/10kV alajaam ülesseatud transformaatoriga 16 MVA, kuid see kuulub ja varustab ainult Muuga sadamat.

1.9 Kommunaalmajandus

1.9.1 Elamumajandus

Olemasolev elamufond on umbes 98% ulatuses erastatud. Ülejäänud korterid on volikogu otsusega jäetud munitsipaalomandisse. Vallas on korterelamuid 36, korteriühistuid 13 ja munitsipaalkortereid 30.

Vastavalt Kommunaalametile seisuga 12.02.1999 on Viimsi vallas korterelamuid järgmiselt: Haabneeme alevikus 10, Pringi külas 1, Püünsi külas 3, Rohuneeme külas 2, Lubja külas 1, Äigrumäe külas 1, Viimsi alevikus 21. Vastavalt eksperthinnangule elab korterelamutes 2706 valla elaniku.

Viimsi on prestiizne elupiirkond. Sellest tulenevalt käib siin vilgas elamuehitus. Elamuid on kokku 1900 (ametlikult vastuvõetuid 1300 ja ametlikult vastuvõtmata 600) ja talusid 30. Aiandusühistuid on 52 ja suvilaid 232. Suvekuudel kasvab vallaelanike arv ligi 10 000 inimese võrra.

Probleemideks on korterelamute soojapidavus, soojatrasside amortiseeritus ja välisilme; korteriühistute loomine korterelamutes (Viimsi alevikus); pooleli olevate eramute ümbruse reostatus; suvilate vahelised teed, kanalisatsioon ja veevarustus; suvilate intensiivne ümberehitus eramuks; eramute rajamiseks eluaseme laenu ressursside piiratus.

Tabel 10. Elamuühistute ja kruntide paiknemine külade lõikes.

Asula	Ühistute arv	Kruntide arv
Haabneeme alevik	3	235
Leppneeme küla	5	135
Muuga küla	6	423
Pringi küla	6	298
Püünsi küla	5	222
Randvere küla	22	879
Tammneeme küla	4	93
Äigrumäe küla	1	41
Kokku	52	2326

Üldplaneeringukaardil on elamumaana tähistatud korruselamute, väikeelamute ning suvilate ja aiamaajade maa.

1.9.2 Soojamajandus

Olemasolevad sooja- ja gaasitorustikud on toodud *skeemil* järgmisel leheküljel.

Viimsi vallas on 2 tsentraalset polüfunktsionaalsel küttel töötavat katlamaja: AS Viimsi Soojus (100% Viimsi valla omandis, Viimsi alevikus) ja AS Tamult

(100% erakapital, Haabneeme alevikus). Katlamajade tehniline seisund on rahuldav ning need rahuldavad nii elanike kui ka ettevõtluse vajadusi.

AS Viimsi Soojus teenindab Viimsi alevikku. Katlamaja võimsusest 72% kulutatakse elamute kütteks ja sooja veega varustamiseks. Soojatrasside kogupikkus on 5.9 km (neist maapealseid 1.3 km).

AS Tamult teenindab Haabneeme alevikku. Katlamaja võimsusest 36% kulutatakse elamute kütteks ja sooja veega varustamiseks. Soojatrasside kogupikkus on 2.2 km (neist maapealseid 0.7 km).

Mitmetel ettevõtetel on autonoomsed katlamajad, mis rahuldavad konkreetse ettevõtte vajadusi. Väikeelamutes kasutatakse nii vedel- kui tahkekütuseid, Haabneeme ja Viimsi alevikus kasutavad väikeelamud gaasikütet Miiduranna sadama ümbruses.

Soojavarustuse probleemideks on alternatiivkütuste kasutamise piiratus; üha vähenev tarbimine juriidiliste isikute poolt (tsentraalkatlamajad); tehnoloogia kaasajastamine; soojussõlmede rekonstrueerimine korterelamutes; suured trassikaod ja trasside amortiseerumine.

Valla gaasiga varustamine toimub kesk- ja madalsurve gaasitrassidega "Tallinggaasi" võrgust. Gasifitseeritud on Viimsi Miiduranna, Haabneeme, Pringi ja Püüsi objektid. Väljaehitatud süsteemist on praegu osa kasutamata. Praegu on gaasitarbimine "Tallinggaasi" andmetel alla 1000 m³ ööpäevas. Olemasolev kesksurvevõrk võimaldab gasifitseerimist 7500 m³ ulatuses ööpäevas. Probleemideks on abonementide vähesus; vähene teadlikkus ja uute trasside rajamise kallidus.

1.9.3 Veemajandus

Olemasolevad veevarustuse ja kanalisatsiooni võrgud on toodud *lisas* olevatel *skeemidel*.

Viimsi poolsaarel tegeleb vee- ja kanalisatsiooniteenuse osutamisega kolm ettevõtet: majandus-joogiveevarustusega tegelevad AS Tamult ja AS Viimsi Soojus, reoveekäitlemisega AS Viimsi Soojus ja AS H-Veekäitlus. Lisaks nimetatud firmadele on olemas ka ühistuid oma süsteemide haldamiseks. Näiteks Kelvingi Tehnovõrkude Ühing, kes haldab ja hooldab ise oma kahte puurkaevu, kahte kanalisatsioonipumplat ning torustikke, k.a. ca 1.7 km pikkune survevõrk AS H-Veekäitlus kanalisatsioonivõrguni. Reovee suunamiseks AS H-Veekäitlus süsteemi on neil sõlmitud omavaheline leping. Samuti on poolsaarel piirkondi, kus on olemas suurem või väiksem ühiskanalisatsioon, mis ei ole H-Veekäitlus või AS Viimsi Soojuse süsteemidega liitunud. Sellised piirkonnad on näiteks Tammneeme ja Lubja.

Veevarustus baseerub puurkaevudel, enamuses kambrium-vendi veekihi, milline on ainus arvestatav veehorisont Viimsi valla territooriumil. Vähesel määral on kasutatav ka ordoviitsiumi ja kambrium-ordoviitsiumi veehorisont, millel baseerus Pärnamäe ja Lubja vihmatusobjektide veega varustamine. Momendil on vihmatusobjektide puurkaevud konserveeritud ja võib kaaluda nende ühendamist veevarustussüsteemiga, kuid kaevude tootlikkus on alla 5 m³/h. Samuti vajab täpsustamist sealt pumbatava vee kvaliteet.

Viimsi poolsaare veevaruks on kinnitatud 5500 m³/d. Puurkaevude koguarv valla territooriumil on orienteeruvalt 80. Puurkaevude nimekiri on toodud üldplaneeringu *lisas 4*.

Ühisveevärk on kõigis suuremates asulates ja tööstuspiirkondades. Valla territooriumil paiknevate arvukatele aiandusühistutele kuuluvate puurkaevude ja veetorstike kohta informatsioon puudub. Paljud saavad vee AS Tamult veevarustussüsteemist, osal neist on aga lokaalne veevarustus. Siiani puudusid nii vallavalitsusel kui ka vee-ettevõtetel endil olemasolevate vee- ja kanalisatsioonivõrkude plaanid.

Reoveekanaliseatsioon on olemas lääneranniku suuremates asulates. Piirkonna reoveed alates Rummu aiandist koos Haabneeme, Viimsi ja Miiduranna asulatega on kanaliseeritud Tallinna kanalisatsioonivõrku. AS H-VeeKäitlus kanalisatsioonisüsteemi peapumpla Miidurannas pumpab poolsaare läänepoolse kalda reovee Merivälja kollektorisse. Sinna pumbatakse ka Viimsi aleviku reovesi.

Paljud väiksemad objektid omavad lokaalseid reovete puhastusseadmeid (Lubja farm, Tammneeme betoonisõlm ja endine laiatarbesehh). Oma puhastusseadmed on Muuga sadamal. Siiani suunatakse paljude mereäärsete individuaalelamute reovesi läbi pinnase merre. Rasvaeraldusseade on kalatööstusel AS Ekton.

Pringis haldab puhastusseadet samuti AS H-VeeKäitlus. Puhasti on aasta tagasi renoveeritud aeratsiooniga puhastiks. Puhastatud heitvesi pumbatakse survetorustiku abil Haabneemes asuvasse mereäärsesse kollektorisse.

Viimsi alevikus on ca 12 km kanalisatsioonitorustikke. Viimsi alevikus omab kanalisatsiooni ca 95% elanikke. H-VeeKäitlus kanalisatsioonisüsteemiga on liitunud 622 peret: **Haabneeme alevikus** 486 korterit ning 92 elamut ja suvilat (Haabneeme asula on osaliselt kanaliseeritud, Haabneeme keskasula on kanaliseeritud täielikult. **Pringi külas** on liitunud 4 elamut, 3 8-krt.elamut Viimsi kooli juures, samuti 2 elamut Viimsi aleviku territooriumil ning **Kelvingi küla**, kus praegu elab 60 inimest. Kelvingi elamurajoon on planeeritud 200 ühepereelamule. Kelvingi kanalisatsioonitorustikke ja pumplaid ekspuuteerib Kelvingi Tehnovõrkude Ühing. Reovesi pumbatakse Pringi puhastusseadmele. **Tammneemes** elamute kanalisatsioonivõrk puudub. Olemas on endise betoonisegusõlme (on tegevuse lõpetanud) kanalisatsioon, mis suundub reoveepuhastusseadmesse BIO-25. **Lubja külas** on olemas kaks BIO-25 tüüpi reoveepuhastusseadet. Uuem puhastusseade ei tööta konstruktsioonivea tõttu. Vanem on töökorras. Reovesi juhitakse peale puhastust kraavi. Lubja piirkonda on juurde planeeritud kaks elamupiirkonda 33 ja 14 eramule. Seoses uute planeeringutega suureneb veetarbimine kuni 70m³/d. **Rohuneeme poolsaarel** asub individuaalelamute rajoon, millel puudub ühine kanalisatsioon. Siiski on olemas ühine veevarustus. Perspektiivis on planeeritud ka elamuehitus poolsaare tippu. Seetõttu tuleks Rohuneeme liita üldise kanalisatsiooniga. Ehitus on raskendatud, kuna on väga kivine ja savine. **Püünsis** asuvad elamurajoonid ning aiandusühistud. Selles piirkonnas ühiskanalisatsioon puudub, kuid on tehtud mitmed detailplaneeringud – Kalur 4, Kalur 1, Rootsi 1, 2, 3, 4. Probleem on selles, et viimatimainitud ühistud eksisteerivad, kuid kanalisatsioon on siiani väljaehitamata. Lisaks on planeeritud uusi elamuid.

1.9.4 Jäätmemajandus

Jäätmehoolduse planeerimine ja korraldamine vallas peab toimuma vastavalt Jäätmeseadusele, s.t vastavalt valla jäätmehoolduseeskirjale ja jäätmekavale. Viimsi vallas on jäätmekäitluse eeskirjad välja töötatud ning kinnitatud.

Vallas prügilat ei ole, prügi veetakse seni **Pääsküla prügimäele** kuni valmib uus Harjumaa prügila Jõelähtme vallas (oriendruvalt kuni 5 aasta pärast). Jäätmete korduvkasutuseks kogub Viimsi vallas klaasi konteineritesse firma Rein Pari Veoteenused. Bensiniijaamades on paigaldatud konteinerid akude, elavhõbedalampide kogumiseks. Ohtlike jäätmetega tegelevad erafirmad.

Ametlik loomamatmispaik asub Lubja külas, kuid seda pole aastaid kasutatud.

Veel hiljuti oli vallas suuremaks prügi mahapanekukohaks kujunenud Pärnamäe, mis tänaseks on likvideeritud, samuti Rohuneeme endise NL raketibaasi ümbrus.

1.10 Ettevõtlus

Äriregistris on 1998 aasta seisuga registreeritud Viimsi vallas ettevõtteid kokku 906.

Kaubandus (jae- ja hulgimüük, kaubavedu)	319
Tootmine ja töötlemine	109
Põllumajandus	69
Ehitus, elekter ja elektroonika	47
Teenindus	42
Kinnisvara	40
Laevandus ja kalandus	32
Metsandus	21
Muu	227
Kokku	906

Suuremad ettevõtted on Muuga sadam, Miiduranna sadam, AS Ekton, AS Makrill, AS Karre, AS Printtare, AS Esmar. Lubja tööstuspiirkonna ettevõtetest on peamised AMP Eesti AS, AS Punavari mööblitsehh, tõmblukkude tehas Coats AS, mööblitsehh Sandlin. Aegajalt lisanduvad neile mõned lühikese eksistentsiga ettevõtted, mis jälle kaovad.

Põhilisteks probleemideks on ettevõtluses kvalifitseeritud oskustöölise/kutsehariduse omandanute nappus; vallale mittelaienev maksusoodustus (investeeringute soodustus); maavarade puudumine; Tallinna konkurent; seadmete amortiseeritus, tehnoloogia aegumine, investeerimisvahendite nappus.

Viimsi vallas on omavalitsuse poolt loodud teenuste osutamiseks **9 äriühingut ja mittetulundusühingut**, mis osutavad järgmisi teenuseid:

AS Viimsi Soojus	keskküte, sooja vee tootmine
AS Rannapere Pansionaat	vanurite hooldus
AS Viimsi Haigla	tervishoiuteenus
AS Harel	ajakirjandus
AS Viimsi Pagar	pagaritoodete valmistamine
OÜ Viimsi Arenduskeskus	ettevõtluse nõustamine
OÜ Prangli Tuulejõud	energia tootmine

Sihtasutus Viimsi Arengufond -valla arenguprojektide finantseerimine
Sihtasutus Viimsi Kodanikekaitsefond -valla turvalisusprojektide finantseerimine

Üldplaneeringukaardil on kaubandus- ja teenindusettevõtete alune maa on tähistatud ärimaana ning sadamate, tööstusettevõtete jm. tootmishoonete maa on tähistatud tootmisaana.

1.10.1. Kaubandus ja teenindus

Tabel 11. Kaubandus- ja teenindusasutuste paiknemine.

Haabneeme	kauplus, söökla-kohvik, haigla, apteek (haigla ruumides), pank (filiaal), sidejaoskond, hooldekodu, bensiinjaam, kirik, telefonikeskjaam
Püüsi	kauplus (Haabneeme)
Leppneeme	kauplus
Randvere	kauplus, kirik
Tammneeme	kauplus
Viimsi	vallakeskus, klubi, raamatukogu, muuseum, kauplus, söökla, pank, politsei (2x nädalas)
Rummu	kaubahoov

Suuremal osal valla elanikest on teenindusasutuste kättesaadavus väga hea, halb aga valla kirde- ja loodeosa elanikel (teenindusasutustest kohapeal ainult kauplus). Äärekülade isoleeritust võimendab ka hajaasustuspiirkondade telefonidega ebapiisav varustus (numbreid jätkub, liinid väljaehitamata).

Viimsi vallas on kaubandus ja elukondlik teenindus rajatud eraalgatusele ning erakapitalile. Vallas on 42 kaubandusettevõtet (tegelevad nii jae- kui hulgikaubandusega), 31 teenindusettevõtet ja 11 toitlustusega tegelevat ettevõtet. Tegemist on nii suuremate kaubanduskeskustega kui ka väikeäridega. Aastal 1998 tegeles kaubandusega 6 hulgiladu või terminaali, 14 toiduainete müügiga tegelevat kauplust, 3 tööstuskaupade müügiga tegelevat kauplust, 12 segakauplust, 8 erikauplust (raamatud, lilled, aiandus jne.) ja 2 apteeki.

Aastal 1998 pakkusid vallas teenuseid juuksur, kosmeetik, kingsepp, rätsep, tasuline autoparkla, side ja postkontor, tankla, seadmete- ja elektroonika remont, maakorraldustööd, ehitusteenus, autoremonttööd ja autopesula, korstnapühkija, jõusaal. Võimalik oli võtta muusikatunde.

Viimsi vallas puudub tegutsev pangakontor. Valla ainuke sularahaautomat paikneb Statoili bensiinjaamas.

Kaubanduse ja teeninduse põhiprobleemideks on toitlusasutuste erinev teenindustase, kaubanduse kontsentreeritus, teenindusettevõtete ebahühtlane tase ja vähesus ning majutusteenuse puudulikkus.

1.10.2 Turism

Konkreetsete turismiobjektidena võib käsitleda Kindral J.Laidoneri muuseumit ning samanimelist mõisa, Viimsi Vabaõhumuuseumit, ja Pranglit ja Naissaart. Vallal puudub ühtne turismikontseptsioon ning praegu on turism rohkem stiihiline kui koordineeritud. Tullakse nautima loodust (meri, mets, saared), mitte mõtestatult tutvuma turismiväärtustega.

Seni puudub vallas turismiinfopunkt. Olemas on sidemed Harjumaa Turismiinfopunktiga Jõelähtme vallas.

1.10.3 Sadamad

Valla territooriumil paikneb kaks Eesti Veeteede Ameti poolt navigatsioonimärkidega varustatud ning sadamapassiga sadamat: Muuga sadam (osaliselt valla territooriumil) ja Miiduranna sadam.

Valla mandriosas paiknevad veel väikesadamad, mis ei ole riiklike navigatsioonimärkidega varustatud ning on kasutatavad päevasel ajal. Nende kasutuselevõtt külalisjahisadamatena eeldab nende rekonstrueerimist tagamaks meresõiduohutust.

Tabel 12. Sadamate omandivorm, olukord ja perspektiivsed kasutusala

Sadam Omandivorm	Praegune olukord ja perspektiivne kasutusala
Miiduranna Era	Kaubasadam. Kaide kogupikkus 821 m, sügavus 2,5-5,0 m. Toimub puidu ja puistelasti, aga ka nafta ja naftaproduktide vedu. Nafta ja naftaproduktide
Rohuneeme Era	Väikesadam. Kaide pikkus 99 m, sügavus 2,3-3,0 m. Lähitulevikus võimalikud paadikohad ka külalissalustele.
Leppneeme Era	Väikesadam. Vajab põhjalikku rekonstrueerimist. Sadama kaudu toimub püsiühendus Prangli saarega.
Kelnase sadam	Kala- ja külalissadam. Tänu Prangli omapärale omab külalissadamana head arengupotentsiaali.
Muuga sadam Riigi	Kauba- ja reisisadam. Kaide kogupikkus 3900 m, sügavused 6,6-17,4 m. Kaubakäive 10,6 milj. t/a ja reisijatekäive 0,8 milj. in/a (1997). Perspektiivis kavandatatakse ümber ehitada konteinerredude kai ja

Viimsi poolsaare lääneküljel asub **Rohuneeme paadisadam**. 105 m pikkuse ja 5.3 m laiuse kai siseküljel on sügavus 2.3-3.0 m, välisküljel 2.4-3.3 m.. Kai otsa läheduses on kaks kivist madalat. Poolsaare läänekülje keskosas on väike kivine laht **Pringi sadamaga**.

Miiduranna neemest kagus paikneb **Miiduranna sadam**. Sadama akvatooriumil on kaks basseini- põhja- ja lõunabassein. Mõlemad basseinid on kaitstud põhja- ja läänetuulte eest muulidega. Mõlema muuli sisekülgedele on ehitatud kaid. Lõunabasseini sügavus on 4.0-5.5 m, põhjabasseinis 5.5 m. Tugevate lääne-, edela- ja lõunatuultega on väiksemate laevade seismine põhjabasseinis lainetuse tõttu raskendatud. Sadamas vastuvõetava laeva maksimaalsed mõõtmed on lõunabasseinis 120x17x3.8 (meetrites pikkus x laius x süvis) ja põhjabasseinis 80x17x3.8.

Osaliselt valla territooriumile jääva Eesti suurima sadama - **Muuga sadama** akvatoorium koosneb lääne- ja idabasseinist. Sadamas vastuvõetava laeva maksimaalsed mõõtmed on 280x40x16. Sadama akvatoorium on avatud põhja- ja idakaarte tuultele ja isegi mõõduka tuule korral pole laevade seismine sadama teatud kohtades ohutu (Eesti Lootsiraamat). Muuga sadamas on nafta-, kuivpuustainete-, segalasti-, konteiner-, teravilja- ja külmterminal. Sadamas asuvad piirivalve-, tolli-, sanitaar- ja karantiiniteenistused.

Poolsaare idaküljel asuvas **Leppneeme paadisadam** on põhjapoolse muuli juures sügavus 0.6-1.2 m, lõunapoolse muuli juures 1.2-1.5 m. Sadamakai pikkus on 96 m ja laius 2.9 m. Sadama sissesõitudeel on veepealseid ja veealuseid kive, millest möödumiseks on vaja hästi tunda kohalikke olusid.

Sadamatega seotud probleemid on kokkuvõtvalt esitatud maakonna-planeeringus. Riiklikul tasemel on sadamaid iseloomustav statistika puudulik; ebapiisavalt on tehtud sadamate arengu- ja transiidialaseid uuringuid; sadamaid omavate või kasutatavate erafirmade arengukavad pole kooskõlas sadamaid ümbritseva infrastruktuuri läbilaskevõimega; rannikuala ei ole kaetud väljatöötatud arengukavadega; väikesadamate side võimalus päästeteenistusega ei vasta kaasaja nõuetele. Probleemideks on ka navigatsioonimärgistuse puudulikkus (v.a. Muuga ja Miiduranna sadam), süvendusprobleemid väikesadamates, kaid amortiseerunud, tehniline varustatus puudulik ja keskkonnanõuetest oht.

1.10.4 Põllumajandus

Haritavat maad on vallal vähe ja enamuse haritavast maast moodustavad karjamaad. Seisuga 08.12.1998 on maakatastris registreeritud katastriüksustel kokku 218.6 ha haritavat maad.

Valla ainus suurem põllumajandusettevõtte on AS Viimsi Farmer, kellele kuuluvas Lubja farmis oli 1997 aastal 250 veist. Vallas on veel mõned talunikud, kes loomi peavad.

1.10.5 Metsamajandus

Viimsi valla metsavarud on märkimisväärsed, kuid mets on vana ja haige ning palju on põdrakahjustusi.

Viimsi vallas kuulub riigimets Viimsi metskonnale. Metskonna kasutuses on 1306 ha ehk 27.8% Viimsi valla maismaa territooriumi maakasutusest. Võrreldes teiste metskondadega on siin majandatavat metsa vähe. Põhiosa metskonna metsast on kaitsemets. Metskonna tulundusmets jääb poolsaare põhjaosa keskosasse. **Kaitsemets, kui keskkonnaseisundi kaitsmiseks määratud mets on kantud üldplaneeringukaardile.**

Munitsipaal- ja erametsamaa kogupindalad Viimsi poolsaarel on teadmata. Seisuga 08.12.98 on maakatastris registreeritud katastriüksustel kokku 284.9 ha metsamaad. Munitsipaalmets jääb poolsaare põhjaosasse Rohuneeme külas. Metsakategooriad erametsas määratakse metsakorralduskavaga.

1.11 Koostöö ja sõprussidemed

Viimsi vallal on 3 sõprusvalda ja 1 -linn: Porvoo Soome Vabariigis, Täby Rootsi Kuningriigis, Sky Norra Kuningriigis ja Lempälä linn Soome Vabariigis. Peamised koostöövaldkonnad on haridus, seltsitegevus, kultuur, sport, huvialaringid, omavalitsuse küsimused, planeerimine, arengustrateegia, keskkonnanõuetest oht.

Välissuhtluse edendamisel on probleemiks tervikliku kontseptsiooni puudumine, mistõttu on tegevus rohkem episoodiline kui strateegiline ja mõtestatud.

2. ARENGUEELDUSED

10. märts 1999 toimus Viimsi vallamajas üldplaneeringu avalik planeeringupäev, kus viidi läbi SWOT analüüs. Kohal oli 37 inimest.

2.1 Tugevad küljed

1. Mere olemasolu	7
2. Hea geograafiline asend	7
3. Pealinna lähedus	6
4. Ajalooliselt väljakujunenud elu- ja puhkepiirkond, keskuste olemasolu	5
5. Elanikkonna suhteliselt kõrge elatustase	4
6. Looduslikult vaheldusrikas keskkond	3
7. Olemas kultuuriline pärand (mõis, kirikud, surnuaiad)	2
8. Elamurajoonide rajamine (maksud)	2
9. Pikk rannajoon	2
10. Perspektiivne ja prestiižne elukoht	2
11. Territoriaalne kompaktsus	1
12. Suhteliselt suurte planeeringuvõimaluste olemasolu (endine piiritsoon)	
13. Väikesadamate olemasolu	

2.2 Nõrgad küljed

1. Muuga ja Miiduranna sadamad ja nende tööstuslik areng	15
2. Poolsaariesese ringliikluse puudumine	5
3. Teeühenduste piiratus (tulenevalt geograafilistest oludest - poolsaare ja raudtee olemasolust)	5
4. Infrastruktuur	5
5. Riigimetsa olukord (kuivendus ja metsasihid)	3
6. Rannajoone korrashoid	3
7. Rahvusvahelised piirangud, mis tulenevad Läänemere kaitsekontseptsioonist (ettevõtluusele piirangud)	3
8. Jalgrattateede puudus	1
9. Rohuneeme mnt. väike läbilaskevõime	
10. Vähene valgustus	
11. Maa tagastamine	
12. Pealinna lähedus	
13. Ajalooline (okupatsioon) pärand ja selle ohud	
14. Kliimaatilised tingimused	

2.3 Võimalused

1. Eksklusiiivne elamuala	9
2. Sotsiaalselt mitmekesise elukeskkonna loomise võimalus (tasakaalustatud)	7
3. Arendada infrastruktuuri eriti rannikul	5
4. Looduslikult mitmekesise keskkonna säilitamine pealinna naabruses	4

5. Keskkonnasõbraliku tootmise arendamine ja olemasoleva reorganiseerimine, töökohtade loomine	3
6. Tootmistegevuse ja sadamate ümberstruktureerimine vähendamaks ohtlikke mõjusid (elu)keskkonnale	3
7. Lautrikohtade arendamine	3
8. Täiendavate elamurajoonide rajamine (hajaasustusena)	2
9. Turismi arendamine (saared)	2
10. Muuga sadama laiendus ja transiidi suurendamine	
11. Pealinna lähedus	
12. Väikesadamate ja veepuhkuse arendamine	

2.4 Ohud

1. Tööstuse laienemine maa arvelt, mõjud olemasolevatele elamurajoonidele, õhusaaste suurenemine	15
2. Kuritegevus	9
3. Päästeteenistuse kaugus	8
4. Elurajoonide ebaproportsionaalselt kiire areng võrreldes sotsiaalsfääri ja tehnilise infrastruktuuriga	8
5. Sotsiaalse ja loodusliku tasakaalu mittesäilitamine	6
6. Atraktiivsesse elukeskkonda mitte sobiva (ohtliku, häiriva) tootmistranspordi tegevuse kasv	6
7. Oht keskkonnale	6
8. Naftaterminalide laienemine elurajoonide naabruses	5
9. Muuga-Miiduranna raudtee veoste keskkonnaohtlikkus	1
10. Maakasutuse kõrgendatud intensiivsus	

3. KESKKONNA PIKAAJALISEST JA SÄÄSTLIKUST KASUTAMISEST

Eesti Vabariigi põhiseaduse järgi on igäüks kohustatud säästma elu- ja looduskeskkonda ning hoiduma sellele kahju tekitamast. Looduskeskkond on ressursiks, mida tuleb kasutada läbimõeldult ja säästvalt. 12.03.1997 kiideti Riigikogu poolt heaks Eesti keskkonnastrateegia, kus on määratletud looduskasutuse ja keskkonnakaitse arengusuunad ja põhiülesanded aastani 2000 ja 2010.

Meie heaolu üheks aluseks on looduskeskkonna säilimine. Rikutud looduskeskkonna puhul osutub võimatuks valla elanikkonna kindlustamine võimalikult heade elu-, teenindus-, töö- ja puhketingimustega. Neid tingimusi saab täita eelkõige vaid hea või vähemasti normaalse keskkonnaseisundi juures. Seega on oluline, et kogu maakasutus ja valla arengustrateegia harmoneeruksid meid ümbritseva looduskeskkonnaga. Selleks on vajalik igale konkreetsele kohale eelistada just sinna sobivat maakasutuse vormi ja ulatust. Juhul kui valla üldise arengu nimel ongi vaja kuhugi paigutada saastavama iseloomuga maakasutust (tööstust), siis võib seda teha vaid seal, kus keskkonnale tekitatud kahju on kõiki keskkonda mõjutavaid faktoreid arvestades kõige väiksem. Vastavalt "Säästva arengu seadusele" (22. 02. 1995) võib omandi käsutamise ja ettevõtlusega tegelemise õigust kooskõlas seadustega kitsendada, seda lähtudes vajadusest kaitsta loodust kui inimkonna ühisvara ja rahvuslikku rikkust.

Üks viis kavandatava tegevuse keskkonnamõjude ulatuse selgitamiseks on nõuda keskkonnamõjutuste hinnangu tegemist detailplaneeringutele, mille alusel võidakse võtta maid kasutusele saastavama loomuga tööstuse vms. jaoks. Juhul kui sellest nõudest kinni ei peeta, tuleks koostöös Harju Maavalitsuse Keskkonnaosakonnaga / Eesti Keskkonnaministeeriumiga nõuda selliseid rajatise hõlmavate detailplaneeringute ja projektide keskkonnaekspertiisi.

Kokkuvõtvalt võib öelda, et üldplaneeringu ja kogu planeeringusüsteemi peamiseks ülesandeks on halbade otsuste vastuvõtmise vältimine. Ja seda eelkõige looduskeskkonna suhtes.

4. ARENGUSTRATEEGIA PÕHISUUNAD AASTANI 2010

Käesolevas peatükis on leidnud kajastamist prognoosid ja valla arenguperspektiivid järgneva 10 aasta jooksul. Käsitletud on teisiti öeldult seda, kuidas ja millises suunas allpool toodud valdkonnad arenema peaksid.

Valla põhieesmärgiks on kujundada Viimsi vallast meeldiv elamispiirkond.

Vastavalt maakonnaplaneeringule soovib Harju maakond olla ühiselt väljatöötatud strateegia elluviimisega aastaks 2010 terviklikult ja tasakaalustatult arenev, keskkonnasõbralik, kultuuripärandit hoidev, väljaarenenud sotsiaalse ja tehnilise infrastruktuuriga, perspektiivikas ja atraktiivne, turismi- ja puhkevõimalusi pakkuv maakond. Maakonnas peab olema tulevikus keskkonnanõuetele ja säästva arengu põhimõtetele vastav jäätmemajandus, puhas ja ehe looduskeskkond ning loodussõbralikud puhke-tingimused, kaasaja nõuetele vastav infrastruktuur, majanduslikult põhjendatud kulutuste ja säästlikult kasutatud ressursside baasil ökonoomselt elektri- ja soojusenergiaga varustatud asulad, kaasaegne kogu maakonda hõlmav infosüsteem, kõigile kättesaadav töepärane teave, elekter- ja postside teenuste kiire kättesaadavus maakonna igas asustatud punktis, kogu maakonda hõlmav, hästi toimiv ja keskkonnasõbralik transpordisüsteem, puhas ja nõutava kvaliteediga vesi.

4.1 Valla asendist ja olemasolevatest tingimustest tulenevad võimalused

Tallinna lähinaabus ja valla asukoht poolsaarel muudavad Viimsi valla asukoha soodsaks. Populaarse elukohana Tallinna külje all kasvab järjest valla rahvaarv, mis nõuab tehnilise ja sotsiaalse infrastruktuuri arenemist pakkudes uusi töökohti ja võimalusi ka vallasiseselt.

Vaatamata linnade lähedusele võimaldab vald suhteliselt looduslähedast eluviisi: enamus elamupiirkondi on väikeelamutega, poolsaare keskosa on valdavalt metsamaa, rannaalad on looduslikult kaunid ja mitmes kohas supluse võimalusi pakkuvad, raudtee ja raudteeülesõidukohtade vähesus annab ilmselt liiklust vähendava efekti poolsaarel üldiselt.

Mereline asend võimaldab orienteeruda merega seotud turismile suvise rannaelu mitmekesistamise ning jahi- ja paadisadamate rajamise näol. Poolsaare sisepiirkonnad võiksid pakkuda huvitavaid matkaradu turistidele, linna ja vallaelanikele.

Vallas tööstuslike maavarasid ei ole ning sellest lähtuvalt ei näe vald ette ka olemasolevate tootmismaade laiendamist. Samas saab vald soodustada väikeettevõtluse kasvu elanikkonna teenindamisesfääris selleks sobivate asukohtade väljapakumise läbi käesolevas üldplaneeringus.

Elutingimuste arengule Eestis avaldavad praegu ning veel vähemalt aastani 2010 olulist mõju nii lagunenenud sotsialistliku ühiskonnakorralduse järelmõjud (eluasemed, infrastruktuur, asustusmuster) kui ka kiire kapitalistlik areng ning samal ajal tugevat toimet avaldavad infoühiskondlikud mõjurid.

Oodata võib järgmiste suundumuste (trendide) ilmnemist:

globaalsete elulaadi trendide mõju;
 elulaadi mitmekesistumine ning erinevuste suurenemine elulaadides;
 mobiilsuse kasv;
 muutub vahetuse omatarbimise ja vahetussektori vahel;
 keskkonnasäästlikkuse kasv;
 tervislikkuse tõus elulaadis;
 muutused identifitseerimises (kodu tähendus võib kahaneda ja tema funktsioonid teiseneda).

4.1.1 Asulate omavahelised suhted

Perspektiivseks suuremaks keskuseks Viimsi vallas peaks kujunema ("ühtesulatatult") Haabneeme-Miiduranna-Viimsi piirkond. Ühtlasi peaks olema vallas ka mitmeid väiksemaid keskusi, kuhu oleks koondatud teenindus-, kaubandus- ja haridusasutusi.

Vallamaja paikneb Viimsi alevikus, mille kättesaadavus ligi 1/5 vallaelanikele on problemaatiline (mahukad aja- ja transpordikulud). Valla kaguosa küladel puudub otseühendus valla keskusega, mistõttu käesolev üldplaneeringuga kavandatakse mitmeid uusi teid ja olemasolevate teede õgvendusi.

Idarannikul (kirik, kaubanduskeskus, koolimaja jm.) on sekundaarseks keskuseks kujunemas Randvere küla, täpsemalt Liiva maaüksuse vastu jääv ala. Kirdeosa keskus võiks olla Kelvingi-Leppneeme teeristmiku piirkond.

Väiksemateks keskusteks soovitakse kujundada Leppneeme ja Randvere teerist, Tammneeme ja Randvere teerist, Suur-Ringtee ja Kalmistu tee piirkond, Rummu lao piirkond (kaubanduskeskus), Rohuneeme mnt. ja mere vaheline ala AS Maitse kauplusest põhjapoole.

Vallavalitsuse ja külade omavahelise suhtluse tõhustamiseks on vajalik paigaliste külavanemate süsteemi loomine. Külavanem oleks külas vallavalitsuse nn. käepikenduseks ning vastupidi, teavitaks vallavalitsust küla seisukohtadest ja vajadustest.

4.1.2 Asustustihedus

Asustuse suunamisel tuleb arvestada tehnilise (tehnovõrgud, jäätmemajandus, ühistransport jne.) ja sotsiaalse infrastruktuuri (teenindus, kaubandus, arstiabi, haridus, kultuur jne.) ning turvalise elukeskkonna (mürakaitse, puhas õhk ja joogivesi, üldkasutatavad haljasalad) olemasolu ning arendamisega.

Kui hetkel on asustatud peamiselt poolsaare rannikualad ning lõunaosa, siis tulevikus nähakse ette, et asustus nihkub rannikult ka poolsaare siseosade poole reserveeritud hajaasustusega väikeelamute maa näol. Enamus praegust metsamaad ja haljasalad sisealadel siiski kasutusfunktsiooni ei muuda, väljaarvatud vallale kuuluv metsamaa põhjarannikul, mis on mõeldud puhkeotstarbeliseks maaks (tähistab elanikkonna aktiivseks puhkuseks, spordiks, tervistuseks mõeldud hoonete ja rajatiste, parkide ja muruväljakute maad).

Planeeringuga määratud tiheasustusala hakkab enamuses hõlmama juba praegu hoonestatud alasid, kus hetkel on näiteks elamumaa, äri- või

tootmismaa, suvilaühistute maa jm. ning lisaks mitmeks erinevaks ots-
tarbeks reserveeritud maad (täpne piir v.t. üldplaneeringukaart).

4.1.3 Rahvaarvu prognoos

Kuna hetkel ei teata täpset elanike arvu vallas (Statistikaameti ja Kommunaal-
ameti Eksperthinnang on väga erinevad), siis on äärmiselt raske koostada rahva-
arvu prognoosi. Puudub ka vastav seadusandlus.

Vastavalt Viimsi vallavalitsuse prognoosile ja Viimsi poolsaare veevarustuse
ja kanalisatsiooni arengukavas (koostanud AS Entec) tehtud arvutustele elab
tulevikus Viimsi valla maismaa osas ligi 13 500 inimest. Veemajanduse
arengukavas on elanike arvu leidmisel tulevikus lähtutud vallavalitsuse
seisukohast, et tulevikus kohandatakse peaaegu kõik suvilad aastaringset elamist
võimaldavateks elamuteks. Nimetatud protsess praegu toimub, kuid raske on
ennustada missuguse tempoga see jätkub. Tõenäoline on, et lähema kümne
aasta jooksul ehitatakse poolsaare lääneranniku suvilad kõik eramuteks,
kusjuures arvatavasti 10-20% eramuist rajatakse kahest/kolmest väiksest
suvilakrundist üheks ühendatud elamukrundile. Ehkki idaranniku sarnases
arengus praegu veel kindlust ei ole, on elanike arvu leidmisel tulevikus lähtutud
siiski vallavalitsuse seisukohast, s.t. peaaegu kõik elamud on tulevikus
aastaringset kasutuses. Erandiks on Muuga küla, kus raudteest põhjapoole
jäävale alale uusi elamumaid ei reserveerita ning olemasolevaid suvilaid
elamuteks ümber ehitada ei ole soovitatav.

Valla elanike arv tulevikus (tabel 13) on saadud asulates, kus pole suvilaid
kohalolevate elanike arvu ja uute elamute (olemasolevate detailplaneeringute
alusel) elanike arvu (keskmiselt 3 inimest krundile) põhjal ning asulates, kus on
suvilaid sissekirjutusega elanike arvu põhjal elamutes, suvilate elanike arvu
(keskmiselt 2,4 inimest krundile) ja uute elamute (olemasolevate
detailplaneeringute alusel) elanike arvu (keskmiselt 3 inimest krundile) põhjal.

*Tabel 13. Viimsi valla elanike arv tulevikus (Viimsi ps. veevarustuse ja
kanalisatsiooni arengukava).*

Asula nimi	Sisse- kirjutuse ga elanikud (veebr. 1999)	Kohalolev ad elanikud jaan. 1998	Lisanduvad elanikud		Elanik e arv tule- vikus
			Planeeritud uutest elamu- rajoonidest	Suvilatest (ol.ol.ühistu te /elanike arv)	
Viimsi alevik	1515	1981	84		2065
Haabneeme alevik	1782	2331	999	235/564	3345
Kelvingi küla	30	60	600		600
Laiaküla küla	75	84	0		84
Leppneeme küla	127	217	0	135/324	451
Lubja küla	123	133	237		370
Metsakasti ja Äigrumäe külad	112	216	600	41/98	816
Miiduranna küla	362	470	0		470

Muuga küla*	48	96	0	423/-	96
Pringi küla	319	504	51	298/715	1085
Pärnamäe küla	58	66	0		66
Püüsi küla	350	595	153	222/533	1036
Randvere küla	141	153	0	879/2110	2251
Rohuneeme küla	256	455	9		464
Tammneeme küla	191	228	0	93/223	414
Kokku	5489	7589	2733	4567	13 567

4.2 Sotsiaalne infrastruktuur

Valla põhieesmärkideks on **tagada vallaelanikele väärtuslik elukeskkond ning aidata abivajajatel eluga toime tulla.**

4.2.1 Meditsiiniline teenindus

Lähiaastatel toimub üleminek perearsti süsteemile. **Valla territooriumil töötab aastal 2015 orienteeruvalt 7-8 perearsti.** Arstide arv kasvab koos elanikkonna arvu kasvuga. Ühe perearsti nimistusse kuulub 1500-1900 elanikku. Perearstid on füüsilisest isikust ettevõtjad, kellega vallavalitsus sõlmib lepingu meditsiiniteenuste osutamise kohta valla territooriumil. Lähiaastatel suudab esmatasandi arstiabile pandud ülesandeid täita AS Viimsi Haigla.

Edaspidi tõuseb oluliselt taastusravi osatähtsus. Nii ambulatoorset kui ka statsionaarset taastusravi teenust suudab nõutaval tasemel osutada AS Viimsi Haigla.

Valla suurest lastearvust tulenevalt kasvab koolieelsete lasteasutuste ja koolide arv. Uutes rajatavates lasteasutustes tuleb ette näha nõuetekohased ruumid meditsiinipersonali normaalseks tööks.

Ette on näha haiglaravi osatähtsuse vähenemist krooniliste haiguste ravis ning haigete põetusel. Asemele tuleb majanduslikult odavam avahooldus. Paljude krooniliste haiguste ravi saab toimuma kodus. Avahooldust teostatavatele isikutele on vajalik asutada vastavalt sisustatud tugijaam.

Loodava päästeteenistuse juurde on vajalik tööle rakendada parameedikute brigaad, kes teostaks väljasõite erakorralise ja vältimatu meditsiiniabi osutamiseks valla piires ning teostaks ka haigete ja kannatanute transporti. Töö väikese mahu tõttu Viimsi vallas ja brigaadi täielikuma töölerakendamise huvides on vajalik koostöö naabruses asuva Pirita linnaosavalitsusega.

Prangli saarel tuleb säilitada tervishoiupunkt.

Kuna vallavalitsus ise otseselt meditsiiniteenuste osutamisega ei tegele, siis jääb tema ülesandeks ravi- ja tervisekaitsealase töö korraldamine lähtudes vastavatest seadusandlikest aktidest, samuti terviseedenduslik ning haigusi ennetav töö.

Maakonnas on tegevussuundadeks rakendada tööle terviseedenduslikku tööd korraldav rahvatervisepetsialist, edendada kooliõpilaste ja noortega tehtavat

terviseedenduslikku, haigusi ennetavat ning tervishoiualast tööd koostöös omavalitsus-, meditsiini- ja tervisekaitsetöötajatega, propageerida tervisliku töökeskkonna tähtsust ja arendada töötervishoidu, toetada tervishoiuväliste ringkondade poolt koostatud riiklikest vahenditest finantseeritavaid terviseedenduslikke projekte, teha Sotsiaalministeeriumile ettepanek töötada välja ja võtta kasutusele esmatasandi tervishoius, tervishoiuasutustes ja haigekassades standardsed infosüsteemid ning programmid tagamaks tervishoiuteenuste osutajate ja teenuste ostjate süsteemide ühildumine, osaleda riiklikus tuberkuloositõrjeprogrammis aastateks 1998...2003, luua maakonnas viie aastaga riikliku prioriteedina esitatud perearstide süsteem.

4.2.2 Sotsiaalhooldus

Põhieesmärgiks sotsiaalhoolduses on aidata kõiki valla abivajajaid, s.t. inimesi, kes ei saa ise hakkama.

Lähimal ajal käivitatakse avahoolduse süsteem (projekt on olemas, kuid kinnitamata), kuid pikemas perspektiivis peab avahooldus saama üheks oluliseks viisiks valla abivajajate aitamisel.

Abivajajate aitamisel on võimalikud lahendused ka efektiivsem töö riskirühmadega, toetuste taotlejate üle kontrolli tõhustamine, lülituda "Imikuprojekti" liikumisse, rajada noortele vanuses 7 - 20 aastat noortemaja (noorte päevakeskus) ning puuetega lastele päevakeskus.

Valla vanurite eest hoolitsemise saab lahendada AS Rannapere pansionaadi baasil. AS Rannapere pansionaadis tuleb säilitada kuni 35 kohta ning luua vanade päevakeskus kuni 20 inimesele. Pansionaati tuleb luua ka turvakodu 4-5 inimesele, reserveerida avariipindadena kuni 2 eluruumi ning rajada supiköök.

Viimsi vallas töötuse probleemi lahendamiseks on võimalusteks: ümberõppe koordineerimine ja vajadusel ka koos tööhõiveametitega selle korraldamine, sotsiaalmeti töö tõhustamine, hooajalistel heakorratöödel töötute rakendamine.

4.2.3 Heakord ja haljastus

Koostada tuleb valla **heakorra ja haljastuse arengukava**.

4.2.4 Haridusasutused

Valla eesmärgiks on tagada kõigile valla lastele põhihariduse omandamine võimalikult kodu lähedal. Pideva protsessina näeb vald õpetamistaseme tõstmist, eriti põhikoolis. Vald peaks leidma võimalused, kuidas hoida ning palgata häid õpetajaid koolides. Huvialakoolidest oleks vaja selgitada lähiajal spordikooli rajamise võimalusi ja vajadusi.

Vastavalt elanikkonna kasvu prognoosile on tulevikus vaja juurde lasteaiakohti ilmselt 60-100 lapsele ning põhikooli kohti 300 lapsele. Seetõttu **tuleb lähiaastatel leida võimalus uue lasteaed-põhikooli ehitamiseks Viimsi alevikus 50 lapsele ja 300 õpilasele.** Kooli asukoht on pakutud käesolevas üldplaneeringus ja Viimsi mõisakeskuse detailplaneeringus Viimsi mõisa ja

mõisapargi vahele (maakasutuse juhtfunktsioon on muudetud ühiskondlike hoonete maaks).

Idarannikul tekib ilmselt vajadus lasteaia ehitamise järele 50 lapsele. Võimaliku kooli asukohana nähakse Randvere küla.

Vallas tekib uute haridusasutuste läbi ligi 50 uut töökohta.

Põhilised probleemid, mis vajavad lahendamist lähiajal on: keskkoolihoone omandiküsimus, Püüsi Põhikooli täituvus, keskkooli osas süvaõppe korraldamine, haridusasutuste suur koormus eelarvele ning kunstikoolile uute ruumide leidmine (põhjuseks kasvav õpilaste arv Viimsi Keskkoolis).

Lasteaedade lahendamist vajavad põhiprobleemid on Piilupesa hoone kapitaalremondi teostamine ja laste suur kontsentratsioon ühes piirkonnas ning suur koormus eelarvele. Võimalikud lahendused on teenustasu kehtestamine lisateenuse osutamisel, laste huviringide skaala avardamine lasteaedade baasil, teistele omavalitsustele kohtade müük, lasteaed "Piilupesa" hoone taotlemine munitsipaalvaldusse, perspektiivlahenduse välja töötamine lähtudes uute lasteaedade vajadustest arvestades valla erinevaid piirkondi ja rahvastiku tihedust. Tuleks samuti taotleda seadusandluse muutmist, mis reguleeriks ja määratlaks lasteaia sotsiaalasutusena.

Üldhariduse põhiprobleemiks on Harju maakonna planeeringu põhjal üksteist toetavate ja arvestavate arengukavade puudumine maakonna, omavalitsuste ja koolide tasandil.

4.2.5 Klubid, seltsid ja muuseumid

Klubide ja seltside tegevust tuleb toetada, võimalusel valla eelarvest.

Kindral Laidoneri Muuseumi arengusuundadeks on koostöös Kaitseministeeriumiga muuseumi materiaal-tehnilise baasi parandamine (kaasaegsel tasemel ruumid, vitriinid, valgustus, fondihoidla), Sõjaajaloo Uurimise Keskuse käivitamine ja Viimsi mõisa peahoone remonttööde jätkamine.

Viimsi Koduloomuuseumi arengusuundadeks on ekspositsiooni täiendamine, fondihoidla ehitamine koos sanitaarsõlmeaga, vabaaja veetmise võimaluste pakkumine (toitlustamine, vabaõhuüritused) ja koostöö laiendamine teiste haridus- ja kultuuriasutustega.

Arvestades kasvavat huvi valla väikesaarte vastu on otstarbekas luua Koduloomuuseumi filiaalid nii Pranglil kui Naissaarel. Valla vaatamisväärsuste tutvustamiseks tuleks luua valda oma turismiinfopunkt asukohaga kas Viimsi mõisas või vabaõhumuuseumis.

4.2.6 Raamatukogud

Olemasolevates raamatukogudes tuleb rakendada kaasaegset infotehnoloogiat. Kuna lugejate ja laenutuste arv ning raamatufond kasvab pidevalt ning ette on näha ka valla elanike arvu kasvu, siis tekib Viimsi Vallaraamatukogul tulevikus vajadus spetsiaalselt raamatukogu jaoks projekteeritud hoone või ruumide järele.

Seoses infotehnoloogia arenguga suureneb koostöö raamatukogude vahel. Riiklikke arenguprogramme raamatukogudele on kolm:

- 1) raamatukogude infosüsteemi arenguprogramm;
- 2) teaduslike keskraamatukogude ressursside ühiskasutuse programm;
- 3) raamatukogude hoonete ehitamise ja kapitaalremontide programm.

4.2.7 Sportimisvõimalused

Tervisespordiga seotud uute rajatiste vajadust ja asukohti käsitleb eraldi koostatav **puhkemajanduse arengukava**. Rohuneeme puhkeala ja Tädu-Tammneeme puhkeala hakkavad tulevikus pakkuma erinevaid tervisespordi harrastamise võimalusi vabas õhus. Vajalik on leida võimalused valla spordikeskuse ja spordikooli ehitamiseks.

Spordi edendamise võimalusteks on Viimsi vallas spordi tähtsustamine, Viimsi valla meistrivõistluste prestiižikuse tõstmine, aasta parima sportlase valimine, toetuste süsteemi korrastamine ja kindlate kriteeriumite kinnitamine, uute väljakute (tenniseväljaku) rajamine, võrk- ja korvpalliväljakute katete puitpõrandatega asendamine, terviseradade rajamine (Rohuneemes, Viimsis Mõisapargi ümbrusse ja Haabneemes Käärti), terviseradade valgustamine, Haabneeme randa rannavolle väljakute rajamine, uue spordihalli ehitamine, noortespordi arengu soodustamine.

Maakonna planeeringus on seatud omavalitsusorganite ülesandeks vallaelanikele tingimuste loomine tervisespordiga tegelemiseks. Selle alla kuulub materiaalse baasi loomine ja toetamine, kohalike ürituste korraldamisele kaasaaitamine koos omavalitsuses rakendatud sporditegevuse eest vastutava isikuga.

4.2.8 Kultuuriürituste läbiviimise kohad

Oluline on välja kujundada valla traditsioonid (näiteks tähistada rohkem Eesti rahvuspähi). Selleks on eelkõige vajalik leida sobiv koht massiürituste korraldamiseks. Kindlasti tuleb säilitada võimalus kasutada Viimsi Huvikeskuse saali.

Seni vabaõhuürituste korraldamiseks kasutusel olevad kohad (Haabneeme staadion, Viimsi mõisapark, Vabaõhumuuseumi ala, Tammneeme väljak) on kõik suhteliselt piiratud mahutavuse ja parkimisvõimalustega ning neile tuleb leida otstarbekamaid lahendusi. Näiteks tuleks kujundada vabaõhumuuseum kogupere vabaajaveetmise paigaks temaatiliste ürituste ja toitlustamisega. Koostööpartnerid võiksid olla Viimsi Huvikeskus, spordiklubid ja seltsid.

Viimsi mõisakompleksist kujuneb tulevikus Viimsi valla atraktiivne keskus koos tseremooniaväljaku, korrastatud pargi ja spordiväljakutega. Mõisa peahoone kujuneb esindushooneks, kus asub Kindral Laidoneri Muuseum, kodulooline väljapanek, pidulikud vastuvõturuumid ja ballisaal.

4.2.9 Puhkamisvõimalused ja turism

Tagamaks puhkamisvõimalusi vallaelanikele on valla esmaseks eesmärgiks elamisväärse keskkonna säilitamine ja tagamine. Turism on Viimsi valla jaoks teisejärguline, enim perspektiivi näeb vald matka- ja jalgrattaturismi arendamises.

Valla eesmärgiks on olla linna rekreatsioonitagalaks. **Turism ja puhkemajandus peaks olema orienteeritud ühepäeva matkajatele ning jalgrattamatkajatele. Arendada tuleb saarte turismipotentsiaali.** Praegused turismiobjektid vajavad investeringuid (remont, edasiarendamine). Turismialast koostööd tuleb teha koos Tallinna linnaga. Vald peab looma ettevõtlussõbraliku keskkonna puhkemajanduslikele ettevõtetele. **Koostada tuleb Viimsi valla puhkemajanduslik arengukava** (turismikontseptsiooni väljatöötamine, investeringute leidmine, saarteturismi arendamine, valla lülitamine rahvusvahelisse turismiketki., loodusliku asendi ärakasutamine turismi arendamiseks, infopunkti loomine).

Perspektiivsed puhkemajanduse arendamiseks on ühiskondlike hoonete maaalad, spordi- ja puhkeotstarbelised piirkonnad – Annuse tee pikendus (Rohuneeme ja Püüsi küla piiril), Vabaõhumuuseumi ala Pringi külas (elamu-ühiskondlike hoonete maa-ala, kavas rajada restoran) ja ala Randvere Perekeskuse piirkonnas (kuni mereni). Ka Tädu-Tammneeme puhkeala (mets).

Praegu on valla peamiseks vaatamisväärsuseks ja vabaajaveetmise kohaks Viimsi vabaõhumuuseum. Vallaelanikud armastavad ka poolsaare põhjaosa metsas suusaradu talvel ja teid suvel. Antud piirkond tuleb välja arendada Rohuneeme puhkealaks (üldplaneeringukaardil), mis on mõeldud tervislike eluviiside arendamiseks vallaelanike seas: suusatamiseks, matkamiseks, orienteerumiseks, jalgrattaga sõitmiseks. Rajada tuleb vastav teenindusvõrk: teed, valgustatud suusarajad, käimlad, söögiplatsid, telkimiskohad. Kasutada saab juba olemasolevaid hooneid ja platsi. Perspektiivsed puhkealad on veel Miiduranna lahe rannaalad ja mitmed rannalõigud idarannikul.

Ametlikuks supelrannaks saab Haabneeme rand ning sellega seoses ongi esmaseks ülesandeks heakorrastada see ja leida sobiv koht rannahoonele. Üldkasutatavad ranna-alad on Rohuneeme ja Kelvingi küla vahelisel alal ning kohaliku tähtsusega rannad Leppneemes, Tammneemes ja Randveres. Eelpool nimetatud rannaalad on vastavalt tähistatud üldplaneeringukaardil.

4.2.10 Kirik ja kalmistud

Toetada tuleb olemasolevaid kirikuid ning heakorra tagamist kalmistutel ning aidata kaasa Viimsi Püha Jakobi koguduse kirikuse ehitusele.

Rohuneeme kalmistu laiendamine toimub vastavalt olemasolevale detailplaneeringule. Rohuneeme kalmistu matmispaikade arv peaks rahuldama piirkonna vajadusi vähemalt 25 aasta jooksul. Randvere kalmistul tuleb matmine lõpetada seoses kalmistu sanitaarkaitsetsooni puudumisega.

4.3 Turvalisus

Tulevikus on oluline välja töötada **Viimsi valla (kaasaarvatud saared) päästekontseptsioon**, tõhustada koostööd Harjumaa Päästeteenistusega, tuletõrje korraldamiseks nõuda esmaseks teenindajaks Pirita üksust, pidada vajalikuks vanemkonstaabli teeninduspunkti loomist Viimsi vallas, välja töötada turvalise elukeskkonna projekt (väljatöötamise kaasataks ka valla elanikud), leida baseerumisvõimalused Harjumaa Päästeteenistuse üksusele ja leida võimalus valla konstaablile lisaks valla kordniku kaasamise valla turvalise elukeskkonna tagamiseks.

4.3.1 Politsei

Politsei töö Viimsi vallas pole rahuldav. Turvalisuse tõstmiseks tuleb taotleda kahe kordniku olemasolu vallas, samuti kaasata abipolitseinik. Politseiteenistused on vajalik välja arendada koos Pirita linnaosaga.

Vastavalt maakonna planeeringule näitab kuritegude territoriaalne jaotumine, et suurem osa kuritegudest pannakse toime n.ö. rasketes piirkondades, sh. Viimsi vald. Harjumaa spetsiifikat arvestades peab pidama vajalikuks, et kohaliku omavalitsuse haldusterritooriumil peab olema konstaabel ja nooremkonstaabel, kuid konstaablite tööpiirkonnad ühe politseijaoskonna teenindataval territooriumil ei pea tingimata ühtima valla piiriga. Mõnes piirkonnas piisab 1-2 konstaablist 2-3 vallale, teises piirkonnas peab ühte valda teenindama 2 konstaablit. Vajalik on, et konstaabel elaks teenindava valla keskses.

Tuleb pidada väga oluliseks, et kuritegusid ärahoidev tegevus – kriminaalpreventsioon muutuks tõhusamaks maakonna ja kohalike omavalitsuste tasandil. Kohaliku kriminaalpreventsiooni tasandi tegevuses kooskõlastatakse üksikisikute ning ettevõtete, ühenduste ja organisatsioonide tööd, vahendatakse kriminaalpreventsioonialast infot ning korraldatakse preventsoonitööd. Kindlasti tuleks kohalikul tasandil töösse kaasata politsei. Politsei roll preventsoonis on ennekõike väljapoole orienteeritud käitumislaid s.o. olla kohal ja olla nähtav.

Kuritegusid tõkestav tegevus ja selle tulemusel õigusrikkumiste vähenemine võimaldaks politseil asetada oma töö põhiorhk uurimise ja kuritegude avastamise kvaliteedile.

4.3.2 Päästeteenistus

Viimsi mõisakompleksi on koostatud projekt päästeteenistuse ehitamiseks. Tulevikus tuleb päästetööde tõhustamiseks koostada koostöös Harjumaa Päästeteenistusega Viimsi valla päästetegevuse arengukava, võimalike ohtude kaart, samuti veevõtukohtade ning juurdepääsuteede kaart. Tuletõrjehüdrantide asukohad määratakse detailplaneeringutega.

Päästetegevuse arengukavas tuleb lähtuda päästeseaduse mõistest, et tuletõrje- ja päästetööd on: tuleohutust käsitlevate õigusaktide täitmiseks tehtavad tööd (riiklik tuleohutusjärelvalve); inimeste ja vara päästmiseks ning keskkonna kaitsmiseks tulekahjude, loodusõnnetuste, katastroofide, avariide, plahvatuste, liiklus- ja muude õnnetuste korral ja õnnetustega kaasnevad ohtude likvideerimiseks tehtavad tööd ning demineerimistööd.

Kohalikud omavalitsused, operatiiv- ja päästestruktuurid peavad olema teadlikud võimalikest ohtudest. Tuginedes maakonna planeeringule peab see info olema korrastatud (kaardistatud) kujul Harjumaa Päästeteenistusel, teistel operatiivstruktuuridel ja kohalikul omavalitsusel.

Ohtude piirkondlikul kindlaksmääramisel ja hindamisel peaks kaardil näitama, kus paiknevad ohud, mis võiksid põhjustada õnnetusi ja millistel asjaoludel need ohud hakkavad tegelikult toimima. Kaart peaks sisaldama riskiobjektide, ohtude ja ohustatud objektide loetelu.

Ohtude kaardi alusel tuleb töötada välja praktilise tegevuse ülesanded õnnetuste vältimiseks ja ühtlasi võimaliku õnnetuse, avarii või katastroofi likvideerimise plaan.

Päästealas tegutsevate struktuuride ennetus- ja operatiivreageerimise planeerimisel tuleb lähtuda põhimõttest, et see on pidev protsess, mis peab igas arengujärgus tagama maksimaalselt efektiivse reageerimise.

4.4 Kommunikatsioonid

4.4.1 Teedevõrk ja ühistransport

Üldplaneeringukaardil on toodud perspektiivsed ühendusteed, jalgratta- ja kõnniteed ning asulatesisesed teed; samuti Harju maakonna planeeringus ette nähtud reservmaa Helsingi-Tallinn raudteetunnelile Äigrumäel. Taotlus (Viimsi Vallavolikogu otsus 9. märts 1999) on tehtud olemasolevate teede aluse maa munitsipaalomandisse viimiseks. Antud teede nimekiri on toodud üldplaneeringu *lisas 3*.

Teedevõrgu kujundamisel peab tekkima vallas ringliiklus. Ringtee baasil saab tagada bussiihendused valla kõigi piirkondadega. Samuti on oluline luua paremad ühendused valla keskuse ning valla põhilise elamupiirkonna vahel läänerannikul ning lahendada juurdepääsu probleemid Muuga sadamaga. Tööstuspiirkondade teenindamine tuleb lahendada nii, et see ei toimuks mööda elamupiirkondade siseseid teid.

Esimene etapp teedevõrgu arendamisel on Leppneeme ja Tammneeme ühendustee ehitamine. Peale Püüsi-Kelvingi-Leppneeme tee valmimist on otstarbekas avada sellel ka bussiliiklus. Uus ühendustee on planeeritud Altmetsa tee ja Viimsi-Randvere tee ühendamiseks üle Äigrumäe lagendiku. Metsasihi tee pikendusega ühendatakse Kalmistu ja Annuse teed Rohuneeme külas tagamaks parema ühenduse poolsaare lääneranniku põhjaosa elamupiirkondadega. Kordoni tee hakkab tulevikus juhtima rasketransporti Muuga sadamasse.

Paralleelselt raudteega ehitatakse lähitulevikus jalgratta- ja kõnnitee, mille funktsioon on tagada õnnetuse korral päästeteenistuse juurdepääs raudteele. Jalgratta- ja kõnnitee on planeeritud ehitada ka põhja- ja idarannikul vahetult mere äärde.

Rekonstrueeritavad teed Viimsi vallas on (Harju maakonna planeeringu põhjal) Viimsi-Rohuneeme maantee, Viimsi-Randvere maantee ja Pärnamäe-Randvere tee, Tammneeme–Leppneeme ringtee (bussiliikluseks), samuti suure liiklusintensiivsusega ristmikud. Teid rekonstrueeritakse alevikes (Kooli, Mäni, Kesktee, Aiandi, Nelgi ja Hundi tee) ning teedevõrku täiustatakse koos väljaehitusega uutes kavandatavates elamurajoonides.

Transpordi keskkonnahoidlikkuse suurendamiseks tuleb välja arendada transpordisõlmed, mis võimaldaks ühendusteede paremat kasutamist ja erinevate transpordiliikide vastastikust sidumist. Piki põhimaanteid rajatakse ning jätkuvalt projekteeritakse jalgratta- ja kõnniteid. Lahendamist vajavad liiklusohhtlikud teelõigud, täiendamist transpordi- ja liikluskemid. **Koostada tuleb liikluskorralduskava ja teederegister.** Pidevalt tuleb jälgida ja parandada teede korrahoidu (sh. märgistada jalakäijatele ülekäigu kohti).

Tänavavalgustus tuleb paigaldada kogu Rohuneeme maantee ulatuses, Randvere maanteel kuni Hundi teeni, kõikides bussipeatustes, kõikides maanteedestumiskohtades.

Tulevikus tuleb Viimsi valla teedevõrk siduda linna teedevõrguga. Lahendamist vajab Vana-Narva mnt. ja Pärnamäe tee rist, et rasketransport pääseks seda kaudu Lubja teele, kust Randvere teed pidi Miiduranna sadamasse (Ranna ja Pirita tee ning Miiduranna poe esine ei sobi rasketranspordile). Transpordi põhjustatud kahjulike heitmete kõrval on transpordist tulenevaks keskkonna probleemiks antud piirkondades ka liiklusrütm. Müra ja liikluskooormuse vähendamine antud teedel on võimalik transiitliikluse ümberkorraldamisega uute ümbersõitude välja ehitamisel ja ka müratõrjerajatiste (müraekraanide, -vallide, kaitsehaljastuse jms.) rajamisega. Kohtades, kus liikluse kõrvalejuhtimine pole aga võimalik tuleb kasutada kindlasti müratõrjerajatisi. Üksikhoonete müratõrje meetmetena tuleks nõuda müravastaseid akna- ja seinakonstruktsioone.

4.4.2 Raudtee

Tulenevalt OÜ E-Konsult poolt koostatud *Keskkonnaekspertiisist AS Milstrandi terminali laiendusele 2x10000 m³ mahutitega* lk 30 toodud järeldustest on raudteearne ohutsoon deklareeritud kütuseliikide puhul elamute korral väiksem kui seadusega sätestatud raudtee kaitsevöönd (30m v.t. ptk 5.1.6). Bensiini ja teiste kergestisütivate vedelike vedamise korral peab ohutsoon olema vähemalt 40 m, kui ei kasutata täiendavaid meetmeid ohutuse suurendamiseks.

Viimsi vallavalituse otsusega (07.09.199 nr 102) on uute elamute rajamisel lähimaks ehituskauguseks raudteest määratud 50m raudtee äärmise rööpme teljest.

Maardu-Viimsi raudtee liikluskorda tuleb kajastada koostatavas **liikluskorralduskavas**.

4.4.2 Telefoniside

Valla eesmärk on tagada kõigile soovijatele koostöös AS Eesti Telefoniga oma telefon. AS Eesti Telefon paigaldab aastal 2000 3 uut digitaaljaama valla idaosa telefoniseerimiseks (Leppneeme küla, Tammneeme küla, Randvere küla) ja laiendatakse olemasolevaid digitaaljaamu kokku u. 1100 numbri ja 90 ISDN võrra.

Viimsi sidevarustuse programmis ehitatakse välja optiline kaabel ümber poolsaare, mis ühendab kõiki paigaldatavaid digitaaljaamu ja võimaldab tulevikus pakkuda erinevaid sideteenuseid üle kogu poolsaare. Seejuures on võimalik suurendada paigaldatavate digitaaljaamade mahtu vastavalt nõudlusele. Üksikud metsatalud on kavas telefoniseerida raadiotelefonidega. Kaugemas tulevikus likvideeritakse Haabneemes asuv analoogjaam ja digitaliseeritakse piirkond täielikult. Valla idaosa lõplik telefoniseerimine võiks toimuda tulevikus samuti väikeste digitaalsete jaamade baasil (väldiks mahukate ühendusliinide ehitamist).

Võimaliku variandina elanike paremaks teenindamiseks oleks avalike telefoniautomaatide paigaldamine kaupluste, koolide jt. kaubandus- ja teenindusasutuste juurde.

4.4.4 Side

Harjumaa Postkontor on välja töötanud postside võrgu arengukava regionaalsete postkontorite ja neile alluvate postijaoskondade baasil. Selle kohaselt moodustatakse 8 regionaalset postkontorit 36 alluva postijaoskonnaga, 3 iseseisvat postkontorit ja 6 postijaoskonda. Kokku jääb Harjumaale teeninduspunkte 53, nende hulgas ka Haabneeme postkontor.

Maakonna tasemel ei tohi võimalikud reorganiseerimised halvendada maaelaniku ega ka linnaelanike teenindamist ning tekkivate probleemide lahendamiseks peab tegema koostöö omavalitsustega.

4.4.5 Elektrivõrk

Perspektiivsed elektriliinid ning alajaamad on toodud *lisas skeemil "Viimsi elektrivõrk"*.

Tulevikus hakkab korraldama elektrivarustust põhivõrgu (110kV) osas Eesti Energia AS Põhivõrk ja jaotusvõrgu (10kV) osas Eesti Energia AS Jaotusvõrk koos kohalike võrguhaldajatega (AS Viimsi Elekter, AS Viimsi Soojus, AS Põhivõrgud). Valla ülesandeks on omada ja anda vajadusel informatsiooni suurtarbijate kohta Eesti Energia AS-le elektrivõrgu skeemide ja tegevuskavade koostamiseks.

Eesti Energia AS tellimusel on Elpec AS koostanud Tallinna idaalade 110 kV elektrivõrgu arenguskeemi. Selle kohaselt Eesti Energia AS-I Põhivõrk rekonstrueerib olemasolevat kahe trafoga Viimsi 35kV alajaama (lühend AJ) nimipingele 110kV kahes etapis. I etapp realiseeritakse 1999 aasta lõpuks ning seisneb ühe 35/10kV trafo väljavahetamises 110/10kV trafo vastu ehk alajaam rekonstrueeritakse osaliselt nimipingele 110kV ning ühe Kallavere AJ-Viimsi AJ olemasoleva 35kV õhuliini ühe ahela töösseviimises nimipingele 110kV. II etapis, mille realiseerimise aeg on otsustamisel, asendatakse järelejäänud 35/10kV trafo 110/10kV trafoga ning viiakse Kallavere AJ-Viimsi AJ õhuliini teine 35kV ahel töösse nimipingega 110kV.

Tulevikus ehitatakse 110/10kV alajaamad Viimsi valla mandriosas lisaks rekonstrueerimisel olevale Viimsi alajaamale veel Muuga ja Rohuneeme külasse. Nende alajaamade ehitamise aeg on otsustamisel. Vastavalt kujunevale elektriskeemile ehitatakse välja Viimsi AJ-Mähe AJ ja Muuga AJ-Mähe AJ 110kV maakaabelliinid, Viimsi AJ-Rohuneeme AJ ning Muuga AJ-Iru AJ õhuliinid (2 ahelat).

Vastavalt maakonna planeeringule oleks 10kV elektrivõrgu kohta otstarbekas koostada eraldi töö selgitamiseks alajaamades vaba võimsuse olemasolu.

4.5 Kommunaalmajandus

4.5.1 Elamuehituse põhimõtted

Valla eesmärk on esmajärjekorras olemasolevate elamupiirkondade lõpuni väljaehitamine ja nende arendamine. Üldplaneeringukaardil on toodud reserveeritud väikeelamutemaa tiheasustusaladel: Rohuneemes Suur-Ringtee tee ääres, suurem osa Püünsi küla territooriumist, Pringi küla, Haabneemes klindi ja Viimsi-Randvere maantee vahelisel alal ning teisel pool maanteed, Lubja külas,

Metsakasti, Äigrumäe ja Laiaküla külates ning kõigis kolmes idaranniku külas. Hajaasustusviisiga elamuehitusalad on reserveeritud tiheasustus- ja haljasalade vahele Pringi ja Lubja külas, Laiakülas ning Leppneemes ja Tammneemes. Korterelamute maad on reserveeritud Haabneeme alevikus ja Pringi külas. Rannaküla miljööväärtusega ala on Randveres.

Praegustele põllumaadele reserveeritud elamuehitusmaadel tuleb maa kruntimine kooskõlastada Harju Maaparandusbürooga.

Muuga sadama piirkonnas ei ole lubatud rajada uusi elamuid raudteest põhjapoole jäävale alale. Suvilate elamuteks ümberehitamine antud alal ei ole soovitatav ja äärmisel juhul võib toimuda ainult detailplaneeringu alusel.

Haabneemes on planeeritud Paenurme ja Saare elurajoon (120 elamut, 51 krt), Heldrile 44 elamut. Kelvingisse on planeeritud 200 ühepereelamut (praegu on kohalolevate elanike arv 60, tulevikus seega 660). Lubja piirkonda on juurde planeeritud kaks elamupiirkonda 33 ja 14 elamule.

Lisaks tiheasustusviisil ehitamisele nähakse käesoleva üldplaneeringuga ette n.ö. puhver ala hajaasustusviisil uuselamu piirkondadena. **Hajaasustusviisil elamu piirkonnas tohib rajada maksimaalselt 3 hoonet hektarile.**

Harju maakonna planeering paneb ette aidata kaasa korteriühistute asutamisele, hoida ametikortereid munitsipaalhaldusalas, kaasata aktiivsemalt elanike eluaseme korrastamise ja heakorratöödele, arvestada uute elamurajoonide planeerimisel keskkonda säästvaid nõudeid vastavalt euronormidele.

Korterelamu piirkondades (tähistatud üldplaneeringu kaardil tähisega EK või EKR) **ei tohi ilma ehitusloata muuta korterelamute akende jaotust. Aknaid võib vahetada ilma projektita ainult sama jaotuse, sama kuju ja sama laia raamiga akende vastu.**

Elamute rajamise põhimõtted on toodud peatükkides 6 ja 7.

4.5.2 Soojamajandus

AS Tamult (Haabneeme alevikus ja Pringi külas) ja AS Viimsi Soojus annavad sooja korterelamutele. Korterelamute liitumine Haabneemes ja Viimsis on soovitatav lahendada tsentraalkütte baasil. Individuaalelamute küte on soovitatav võimaluse korral lahendada gaasivarustuse baasil, seda just gaasitrasside lähikonnas. Soovitatav oleks propageerida gaasi kasutamist ka ettevõtetes. Sellega seoses tuleks rajada lokaalsed gaasikatlamajad. Tuulenergia kasutamine on võimalik rakendada klindiastangul Tergist tuletornini.

Välja tuleb töötada soojamajanduse arengukava Haabneeme ja Viimsi alevikus, et planeerida: soojussõlmede rekonstrueerimist korterelamutes, alternatiivkütuste kasutusele võtmist, trasside rekonstrueerimist ja soojustamist, alternatiivsete energiakandjate kasutusele võtmist ja selgitada COMBI katlamajade rajamise otstarbekust.

Vastavalt maakonna planeeringule peaks valdade soojamajanduse arengukavade koostamise eesmärgiks olema asulate varustamine soojusenergiaga säästlike kütuste baasil, et kulutused oleks majanduslikult põhjendatud arvestades seejuures tehnilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid tingimusi ning keskkonnakaitse nõudeid. **Maakonna planeering näeb ette Viimsi valla gaasivõrgu**

suurendamist. Viimsi valla olemasolevate ja uute objektide maagaasiga varustamise võimaluste laiendamiseks ja olemasoleva gaasivõrgu töökindluse suurendamiseks plaanibki AS Eesti Gaas uue gaasijaotustoru ehituse suunal Iru SEJ - Pärnamäe tee - Viimsi keskus.

4.5.3 Veemajandus

Vastavalt Ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni seadusele rajatakse ühisveevärk ja -kanalisatsioon kohaliku omavalitsuse volikogu kinnitatud ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava alusel. **Viimsi Vallavalitsuse tellimusel koostas AS Entec Viimsi valla veemajanduse arengukava.** Edasine veevarustuse ja kanalisatsioonivõrkude rekonstrueerimine, välja- ja ümber ehitamine ning projekteerimine peab olema kooskõlas antud arengukavaga.

4.5.4 Jäätmemajandus

Vastavalt maakonna planeeringule tuleb arendada koostööd naaberomavalitsuste vahel ühtse jäätmemajanduse skeemi väljatöötamiseks ja **kõigil omavalitsustel tuleb koostada jäätmekavad.** Harju maakonna planeeringu põhjal peab valdadel olema keskkonnanõuetele ja säästva arengu põhimõtetele vastav jäätmemajandus.

Vastavalt Jäätmeseadusele peab ohtlike jäätmete käitluse korraldama Keskkonnaministeerium. Olmest tekkivate ohtlike jäätmete kogumist omavalitsuse territooriumil on kohustatud organiseerima vastav omavalitsus.

Üldplaneeringu kaardil toodud komposteerimisväljakut (Kelvingi külas) võib kasutada ainult komposteerimiseks ja jäätmeid sinna ladustada ei tohi.

4.6 Ettevõtlus, tööstus, põllumajandus ja metsandus

Ettevõtlus, tööstus, põllumajandus ja metsandus peavad juhinduma eelkõige turul olevast nõudlusest. Vallapoolne vahelesegamine on oluline juhul, kui need valdkonnad muutuvad oma loomuliku arengu läbi ohustavaks valla loodusele ja/või elukeskkonnale.

Ettevõtlust Viimsi vallas soodustab kohapealne kvalifitseeritud kaader, vabad tootmispinnad, täisehitamata maa, vallavalitsuse ettevõtlust soosiv hoiak ja Tallinna linna kui lisatõjõu ja turu lähedus.

Kõikide tööstusobjektide ja -hoonete (s.h. põllumajandusliku tootmise objektid) ning ladude paigutamine Viimsi vallas toimub detailplaneeringute alusel. Keskkonda ohustada võiva tööstuse või teeninduse rajamisel tuleb vallal koostöös Harju Maavalitsuse keskkonnaosakonna ja/või Keskkonnaministeeriumiga paralleelselt detailplaneeringu koostamisega nõuda ka keskkonnamõjutuste hinnangu koostamist saavutamaks rajatava tööstuse võimalikult väikest saastusastet.

Viimsi vald näeb uute tööstusettevõtetenäena keskkonnasõbralike ja moodsal tehnoloogial baseeruvaid ettevõtteid. Kergetööstuse alana (näiteks toiduainetööstus, elektroonika ja muu teadusmahukas tööstus) on käesolevas üldplaneeringus reserveeritud ala Kalatööstuse ja praeguse AS Milstrandi poolt kasutatava territooriumi vahel. Rajatav kergetööstus ning sellega

haakuv äri- ja büroohonete maa peaks saama puhvertsooniks Haabneeme aleviku ja Miiduranna sadama ning sellega haakuva praeguse tootmismaa vahel, mistõttu sinna ei tohi laiendada sadamaga seonduvat rasketööstust ning maapealsete kütuse mahutite parki.

Käesoleva üldplaneeringuga ei ole võimalik lahendada eksisteerivat konflikti AS Milstrandi territooriumi kasutuse ja Miiduranna elanike vahel. Konflikti paisumise vältimiseks tuleb hetkel veel säilinud looduslike alasid (Statoili tankla ja AS Milstrandi ala vahel, Peeter Suure merekindluse patarei ümbruses, raudtee ja Kroonu tee vahel) säilitada haljasmaana. Vald peab koostöös Miiduranna sadama haldaja ja seal tegutsevate ettevõtetega tagama alade haljastamise selliselt, et suurendada nende müra tõkestavat toimet (vajadusel paigaldada müratõkestav aed), esteetilisust ja tagada nende hilisem hooldus.

Maakonna poolt on läbi maakonna planeeringu eesmärkideks seatud tervislik elukeskkond ja säästlikult arenev asustus, loodusressursside ratsionaalsel ja säästlikul kasutamisel põhinev majandus, rahvusvahelisel turul konkurentsivõimeliste kaupade tootmine ja teenuste pakkumine maksimaalse lisaväärtuse loomisega kohapeal, soodne investeerimiskliima ja arenev ettevõtlus, efektiivselt toodetud kvaliteetsed ja tervislikud eestimaised toiduained, metsa- ja põllumajandusliku maa optimaalne kasutamine nii, et säiliks Eestile iseloomulik maastik ja maakodud ning efektiivselt rakendatud sadamad, teed, lennuväljad.

4.6.1 Kaubandus ja teenindus

Kaubandus- ja teenindussfäär peaks Viimsi vallas olema arendatud selliselt, et oleks tagatud elanikele kaupade ja teenuste probleemideta kättesaadavus. Hetkel nii ei ole. **Valla keskus peab olema peamine kaubandus-teeninduspiirkond** (nn. supermarketi rajamine Haabneeme Viimsi pargi ja kalatööstuse vahelisele staadioniga külgnevale alale) ja **mujal vallas peaks olema tagatud esmane teenindus** (esmatarbekaupade kättesaadavus küldes). Turumajanduse tingimustes peaks teenindus muutuma kättesaadavamaks just arvestades eraettevõtluse kiiret arenemist. Teenindusasutuste rajamisel võiksid aiandus- ja suvilauhitud või nende õigusjärglased oma vahenditega osaleda. **Uued teeninduskeskused võiks välja arendada valla lääneosas Püüsi ja idaosas Tammneeme piirkonda.**

Kaubandus- ja äriotstarbelisi hooneid on kavas lisaks olemasolevatele ka juurde rajada. Rohuneeme külas võiks üheks selliseks kujuneda (ümber ehitada) Kalmistu tee 9 paiknev hoone, milles võiks ette näha ka eluruumid (nt. ametipind, äri- ja elamumaa). Pringi küla kaubanduskeskuseks võiks kujundada Rummu lao piirkonna. Plaanis on Viimsi Vabaõhumuuseumisse rahvuslike roogade kõrtsi rajamine.

Vallas olevate teenindus- ja kaubandusasutuste atraktiivsemaks muutmiseks peaksid teenuste pakkujad rõhuma teenindamise taseme tõstmisele.

4.6.2 Tööstus-, ettevõtlus- jt. otstarvetel maade reserveerimine ja kasutuselevõtt

(Suur)tööstust kavas laiendada ei ole. **Eesmärgiks on olemasolev tööstus ja tootmine maksimaalselt ära kasutada ning efektiivsemaks muuta.** Tiheasustusaladel (välja arvatud Muuga sadam) ei lubata kavandada ega rajada uusi maapealseid kütusemahuteid (s.t. mahuteid, millel ei ole ehitusluba või detailplaneeringuga määratud ehitusõigust käesoleva üldplaneeringu kehtesta-

mise hetkel). Arendada tuleb eelkõige keskkonnasäästliku tootmist (nt. elektroonika- või toiduainetetööstus).

Juhul kui käeolevat üldplaneeringut soovitakse muuta läbi hilisemate detailplaneeringute tohib uusi tootmismaid ja tööstusalasid rajada vaid selliselt, et neid eraldab ümbritsevatest aladest haljasriba. Sama printsiipi tuleb jälgida ka üldplaneeringu kohaste tootmismaa detailplaneeringutes.

Muuga sadama piirkonda õhu saastatuse tõttu uusi elamuid ehitada ei tohi ning soovitatav pole ka olemasolevaid suvilaid hakata ümber ehitama aastaringseteks elamuteks. Sadama ümber tuleb tagada roheline vööndi säilimine. Rohelist vööndit võivad läbida vaid kommunikatsioonid ja sadamat teenindav kergeliiklus.

Juhul kui toimub Muuga sadama perspektiivne laiendamine üldplaneeringu kaardil määratud suuremale alale, peab maad uuel otstarbel (käesoleva üldplaneeringuga on Muuga sadamat suvilate piirkonnast eraldava ala maakasutuse juhtfunktsiooniks märgitud MM – metsamaa s.t. sihtotstarvet maatulundusmaa) kasutusele võttev isik tagama, laiendamise tulemusel, käesoleva üldplaneeringu kohasel sihtotstarbel kasutamatuks muutunud maja- ja suvila omanikele Viimsi poolsaarel pindalalt likvideeritavate hoonete ja kruntidega vähemalt samasuured krundid ja hooned. **Kõikidele Muuga sadama laiendusega seonduvatele detailplaneeringule tuleb koostada keskkonnaekspertiis või keskkonnamõjude hindamine.**

Miiduranna sadama laiendamist käesoleva planeeringuga ette ei nähta. Sadamat võib välja ehitada vaid olemasolevate kehtivate detailplaneeringute ulatuses. Samuti on lubatud olemasolevate hoonete ja rajatiste rekonstrueerimine. Käesolevat üldplaneeringut ei ole Miiduranna sadama laiendamiseks läbi üldplaneeringut muutvate detailplaneeringute selle kehtivusajal lubatud muuta. Detailplaneeringute alusel võib Miiduranna sadama ümberehitamine toimuda vaid juhul, kui sellega kaasneb mürataseme, rasketööstuse ning suurtootmise vähenemine võrreldes eksisteeriva olukorraga.

Vald pooldab uute erakapitalil baseeruvate väikesadamate ehitust, rajada tuleks samuti munitsipaalsadam ja kaasa aidata Eesti saarte infrastruktuuri arendamise riikliku programmi ellu rakendamisele, rajamaks uut ühendusteed (laeva teed) Leppneeme sadama ja Prangli saarel Mõlgi sadama vahel.

Vallas tuleb jätkata ettevõtlussõbralikku poliitikat, arendada koostööd ettevõtlus- ja ärikeskustega, kaasata ettevõtjaid kohaliku omavalitsuse töösse (volikogu, komisjonid, ühisseminarid jne.), planeeringu kaudu luua soodustused kõrgtehnoloogia ja keskkonda säästva ettevõtluse arendamiseks.

4.6.3 Põllu- ja metsamajandus

Intensiivpõllumajanduse arendamine vallas pole perspektiivne, küll aga võib **arendada alternatiivpõllumajandust**. AS Viimsi Farmer põllumajandustegevust laiendada ei plaani. Põllumajandus peaks vallas arenema olemasolevate talude baasil, kus tegeletakse ka hobusekasvatuse, lillekasvatuse, rannakalandusega. Soodustada võiks ratsabaaside teket näiteks Lubja mäe piirkonnas ja Talveaia keskuse juures.

Viimsi metskonna metsas jätkub metsamajandamine tulundusmetsa kõrval ka kaitsemetsas eesmärgiga eelkõige **parandada metsa üldilmet ja tervist**.

Kaitsemetsas toimub metsamajandamine harvendus- ja valikraietena ning kitsaste lankidena ka lageraietena.

Riigi metsamajanduse visioon on praegu **säästlik metsamajandus**, mis tähendab metsade majandamist ja kasutamist sellisel moel ja sellises tempos, et säiliks nende bioloogiline mitmekesisus, produktiivsus, taastumisvõime ja elupõlisus ning ühtlasi nende potentsiaal täita nüüd ja tulevikus ökoloogilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid funktsioone kohalikul, üleriigilisel ja globaalsel tasandil, kahjustamata muid ökosüsteeme.

Vald saab põllu- ja metsamajanduse arengut edendada eelkõige omandiküsimuste kiirele lahendamisele kaasa aitamisega.

Vallapoolne vahelesegamine ja täpsustavad ettekirjutused peavad vajadusel lähtuma järgnevatest eesmärkidest:

1. ökosüsteemide kaitse;
2. loodusliku mitmekesisuse kaitse;
3. kindlustada liikide ja koosluste säilimine.

Oskuslik põldude ja metsade majandamise kunst lähtub suurelt jaolt sellest, kui hästi suudetakse kaasa toimida seaduspärasustega, mis looduses paratamatult kehtivad. Olemasolevaid loodusressursse tuleb kasutada võimalikult optimaalselt (müüa toorme asemel valmistoodangut).

Pinna- ja põhjavee ning mullaviljakuse säilitamise suhtes säästlik põllumajandusviis on näiteks mahepõllundus. Valla kaitsmata ning nõrgalt kaitstud põhjaveega aladel tuleks jälgida, et lubatud loomkoormus, sõnniku ja mineraalväetiste lubatud aastahulgad poleks ületatud. Keelatud on laotada sõnnikut, läga (vedelsõnnikut), virtsa või mineraalväetisi lumele või külmunud maale ning külvata mineraalväetisi lennukilt (Keskkonnaministri määrus 4. juulist 1994. Nr. 23). Samas on maaparandusega väljaehitatud alasid majanduslikult otstarbekas säilitada intensiivse põllumajandustootmisega aladena.

Käesoleva üldplaneeringuga põllu- ja metsamajandusmaade täiendavat reserveerimist või kasutuselevõttu ette ei nähta. Senised põllu- ja metsamaad säilitavad valdavalt oma senised maakasutuse juhtfunktsioonid (sihtotstarbe) või saavad kõrvalfunktsioonina rekreatsiooni ala juhtfunktsiooni.

4.7 Loodusvarade kasutamine

Loodusvarasid tuleb kasutada säästlikult ja arvestades tagajärgedega, mida võiks põhjustada nende liigne tarbimine. Öhu, pinna- ja põhjavee ning pinnase saastumise vältimiseks tuleb teada, millised objektid võivad endas keskkonnohtu kujutada ning tuleb leida võimalused nende objektide viimiseks vastavusse keskkonnanõuetega. Bioloogilise mitmekesisuse tagamise eelduseks on maastikulise mitmekesisuse säilimine.

Lubja ümbrust tuleks säilitada avamaastikuna kui selle piirkonna looduslikku geneesi iseloomustav ala. Äigrumäe küla endistele omanikele kuuluvate metsade hooldamisel peab säilima vähemalt 50 % kõrghaljastust ja krundid peaksid olema vähemalt 2 ha suurused. Puukooli ümbruse metsa lõunapoolses osas (klindialune) arvestada potentsiaalset radooni ohtu keldrites.

Säilitada tuleb roheline vööndina mets poolsaare keskel Rohuneeme puhkealast Tammneeme puhkealani. Hoonestamiseks ei sobi kvartal 68 (ürgne kuusik, täis allikaid, praegu nigelas seisus).

Geoloogia Instituudi (Eesti ürglooduse raamat. Harju maakond), Viimsi Muinsuskaitse Seltsi ja Viimsi valla Keskkonnakaitseameti materjalide ja ettepanekute põhjal (Maaplaneeringud 1998) on täiendavalt pakutud säilitada või kaitse alla võtta ligi 50 maa-ala või üksikobjekti. Maa-alaliselt suuremad on Merivälja põiksäred ja raba (merelised kulutus- ja kuhjevormid, vajalik säilitada näitamiseks geoloogilistele ekspeditsioonidele), Tammneeme paljand (teaduslik-õppeotstarbeline tähtsus), Viimsi klint, Leppneeme märgalad (mesimuraka kasvuala, muutuvad ka jahikeelualaks), sookaitseala ja taimestiku kaitseala (ilus tammik).

4.8 Suhted naabritega

Viimsi valla eesmärgiks on arendada koostööd naaber- ja sõprusvaldadega kõigis eluvaldkondades.

Vastavalt üldlevinud arengusuundadele ja arvestades maakonna spetsiifilisi vajadusi pühendatakse koostöös maakonna tasemel võtmevaldkondadele, milleks on keskkond, infrastruktuuri areng, majandusareng ja sotsiaal- ning tervishoid. Piiratud ressursse tunnetades keskendutakse vastastikusel kokkuleppel iga partneriga erinevatele elualadele, kaasatakse rahvusvahelisi finantsinstrumente projektide teostamisel ja lähtutakse järjepidevuse printsiibist.

Keskkonna kestva ja säästva kasutamise eesmärgil tuleb planeeringute koostamisel omavalitsuse piirialadel senisest enam teha koostööd naaberomavalitsustega. Vald peab heaks tavaks vastavatest kavadest teineteise informeerimist, mida tuleks senisest enam tõhustada.

Koostöö on vajalik transpordiskeemide väljatöötamisel.

Euroopa Ühenduse eri programmide kaudu taotletakse rahastamist projektidele, mis on kooskõlas Eesti Vabariigi prioriteetidega ning vastavad enim maakonna ja partnerite vajadustele. Planeerimine kui hetke aktuaalseim teema leiab laias ulatuses käsitlemist Stockholmi maakonnaga nii infotehnoloogia kui ka konkreetse planeeringu teostamise seisukohast. Väikse ja keskmise suurusega ettevõtete arenguks, samuti kohalike omavalitsuste koolitamiseks on loodud Norra Akershusi maakonnaga koostöös Harju Ettevõtluskeskus, mis pakub nii koolitus- kui ka konsultatsiooniteenuseid kogu Harjumaale. Sotsiaal-institutsioonide võrgu loomisel ja teenuste arendamisel on kontseptsioonide väljatöötamisel aluseks võetud nii Taani kui Rootsi kogemused. Aarhusi ja Akershusi maakonnaga koos kujundatakse pilootprojektina arengupeetusega noorte väljaõppe ja rehabilitatsiooni strateegiat.

5. MAA- JA VEEALADE KASUTUSPÕHIMÕTTED JA KEHTIVAD PIIRANGUD

Maa- ja veealade kasutamise põhimõtted juhivad ühelt poolt seadusandluse poolt kindlaks määratud piirangutest ning teisalt juba eksisteerivast maakasutusest ja keskkonnast. Siin peatükis ongi esmalt väljatoodud kehtivast seadusandlusest ja määrustest johtuvad piirangud.

Välja on toodud piirangut kehtestav seadus või määrus ning piirangu üldiseloome. Täpsemaks piirangute rakendamiseks või nendega põhjalikumalt tutvumiseks on vajalik siin toodud seaduste ja määrustega vahetu tutvumine.

Peatüki ülejäänud osa kajastab maa reserveerimise tähendust ja alasid, kus on väärtuslikke miljöösid või looduskooslusi. Seega piirkondi, kus täiendav maa kasutuselevõtt vajab lisatähelepanu ja hoolikat läbimõtlemit.

5.1 Kehtivad piirangud

5.1.1 Riikliku kaitse all oleva mälestise kaitsevöönd

Alus: Muinsuskaitse seadus (09. 03. 1994 /RT 1994, Nr.24)

Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevöönd, millele laienevad kaitsekohustuses esitatud kitsendused. Kui mälestiseks tunnistamise aktis ei ole märgitud teisiti, on kaitsevööndiks **50 m** laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates.

Muinsuskaitseameti loata on mälestise ja selle kaitsevööndi alal keelatud:

maaharimine, ehituste püstitamine, teede, kraavide, trasside rajamine, muud mulla- ja ehitustööd;
puude ja põõsaste istutamine, mahavõtmine ja juurimine;
keelatud on kinnismälestiste ümberpaigutamine, ümber- ja sisseehitamine, konserveerimine, restaureerimine, remontimine, mälestisele seda kahjustavate või ilmet muutvate objektide paigaldamine, samuti muul viisil mälestise ilme muutmine.

5.1.2 Looduskaitsealuse objekti piiranguvöönd

Alus: Kaitstavate loodusobjektide seadus (RT I 1994, 46, 773; RT I 1998, 23, 323)

Looduskaitsealusest objektist johtuvad kitsendused maaomanikule on toodud Kaitstavate loodusobjektide seaduse muutmise seaduses.

I kategooria kaitsealuse liigi seni kaitsmata kasvukoha või pesapaiga (püsielupaiga) avastamisteate saamisel saadab keskkonnaminister maaomanikule või -valdajale kaitsekohustuse teatise täita käesolevas seaduses I kategooria kaitsealuse liigi kaitseks sätestatud nõudeid.

Looduskaitsealuse üksikobjekti kaitse alla võtmisega moodustub selle ümber kuni **50 m** kauguseni piiranguvöönd, kui kaitseeskirjaga pole kehtestatud teisiti.

5.1.3 Avalikult kasutatavad veekogud, veekaitsevööndid ja veekogu ehituskeelualad

Alus: Vabariigi Valitsuse 18. juuli 1996. a. määruse nr. 191 «Avalikult kasutatavate veekogude nimekirja kinnitamine» muutmise, Vabariigi Valitsuse määrus nr 185 07. oktoober 1997 a.
Ranna ja kalda kaitse seadus. (22. 02. 1995/RT 1995, Nr 31)
Veeseadus (11. 05. 1994/RT 1996, Nr 13) ja Veeseaduse muutmise ja täiendamise seadus (24. 01. 1996/RT 1996, Nr 13)

Tiheasustusosalal määrab ranna ja kalda ulatuse üldplaneeringuga kohalik omavalitsusüksus, aga mitte üle 200 m Läänemere puhul, sh. Tallinna ja Muuga lähel. Ranna ja kalda ulatust saab vähendada või suurendada maakonnaplaneeringu alusel kehtestatud valla või linna üldplaneeringuga, lähtudes looduslikest ja majanduslikest tingimustest, nagu kõlvikute ja kinnisasjade piirid, teed, elektri- ja sideliinid või muude tehnovõrkude trassid, veekogud või veejuhtmed, metsasihid, metsakategooriad, valgala vähenemine. **Ranna ja kalda ulatust võib suurendada 300 meetrini.**

Ranna ja kalda ulatuse vähendamiseks on vaja keskkonnaministri nõusolekut.

Veekaitsevööndi laius tavalisest veepiirist (maakatastri kaardil märgitud veekogu piir) on Läänemerel, sh. Tallinna ja Muuga lähel 20 m.

Ehituskeeluvöönd Eesti mandriosa mererannal on 100 m. Tiheasustusosalal on ehituskeeluvöönd 50 m laiune.

Rannal ja kaldal asuvate kinnisasjade omanikud ja valdajad on kohustatud hoidma veekogu rannad ja kaldad puhtana ning hooldama kallasrada ja tagama rajal inimestele vaba ligipääs.

Veekogu avalik kasutamine on veevõtt, suplemine, veesport, veel ja jääl liikumine ja kalapüük seaduses sätestatud ulatuses. Veekogu avaliku kasutamise eesmärgiga ei tohi rikkuda võõral maalil viibimist reguleerivaid seadusesätteid. **Kallasrada** on kaldariba avaliku veekogu ja avalikuks kasutamiseks määratud veekogu ääres ning asub kaldavööndis, Läänemerel on kallasrada 10 m (Veeseadus).

Maaparandusobjektide eesvooludel kuni nende suubumiseni looduslikesse veekogudesse on veekaitsevööndi laius 1 m.

Avalikul supelrannal ei ole veekaitsevööndit. Avaliku supelranna asutamise loa annab kohalik omavalitsusüksus, kui taotlejal on selleks olemas kinnisasja omaniku nõusolek ning supelranna asukoht vastab üldplaneeringule.

5.1.4 Metsakaitse kategooria

Alus: Metsaseadus, RT I 1998, 113/114, 1872

Metsaks loetakse puittaimestiku kasvukohta pindalaga 0.5 ha või enam, mis vastab vähemalt ühele alljärgnevatest nõuetest:

1) seal kasvavad puud kõrgusega vähemalt 1.3 m ja puuvõrade liitusega vähemalt 30 protsenti;

2) seda majandatakse puidu ja teiste metsasaaduste saamiseks või seal säilitatakse puittaimestikku seaduses nimetatud viisidel kasutamiseks.

Metsaseaduse (vastu võetud 9. detsembril 1998. a.), § 27 p. 1, § 28, § 29 ja § 30 alusel jagatakse metsad kolme kategooriasse:

hoiumets - loodusobjektide hoidmiseks määratud mets kaitseala loodusreservaadis ja sihtkaitsevööndis ning sellega võrdsustatud alal, kus majandamise kitsendused tulenevad kaitstavate loodusobjektide seadusest ja kaitseala kaitseeskirjast;

kaitsemetsad - keskkonnaseisundi kaitsmiseks määratud mets, majandamisel ei tohi lageraielangi laius ületada 30 m ja pindala 2 ha ning turberaielangi pindala ületada 10 ha;

tulundusmetsad, hoiu- või kaitsemetsaks määramata mets on tulundusmets, kaitset vajavad tulundusmetsas võtmebiotoobid.

Metsaseaduse § 10 ja § 11 alusel metsa uuendatakse kaitse- ja tulundusmetsas. Hoiumetsas ei tohi inimene metsa looduslikku uuenemisesse sekkuda.

Metsaomanik on kohustatud uuendama kõik raiesmikud ja suurema kui 0.1 ha pindalaga kaitse- ja tulundusmetsa hukkunud osad kolme aasta jooksul, arvestades raiest või hukkumisest.

5.1.5 Tee kaitsevöönd

Alus: Teeseadus (RT I 1999, 26, 377)
Teede- ja sideministri 16.09.1994.a. määrus nr.54. *Riigimaanteede kasutamise ja kaitse eeskiri* (RTL 1995,7).

Teemaa on maa, mis õigusaktidega kehtestatud korras on määratud tee koosseisus olevate rajatiste paigutamiseks ja teehoiu korraldamiseks.

Avalikult kasutatavad teed on riigimaantee, kohalik tee ja tänav.

Tee kaitsevööndid:

Riigimaanteede (põhimaanteede, tugimaanteede ja kõrvalmaanteede) kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on **50m**.

Kohaliku maantee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on **20m** kuni **50m**.

Eratee kaitsevööndi laius mõlemal pool sõiduraja telge ja mitme sõiduraja korral mõlemal pool äärmise sõiduraja telge on **10m** kuni **50m**.

Tänav kaitsevööndi laius on teemaa piirist kuni **10m**, vööndi laius nähakse ette detailplaneeringus.

Teel ja tee kaitsevööndis on tee omaniku nõusolekuta keelatud:

- ehitada nähtavust piiravaid hooneid või rajatisi ning rajada istandikku;

- ehitada kiirendus- või aeglustusrada, peale- või mahaõiduteed, alalist või ajutist müügipunkti või muud teeninduskohta;
- takistada jalakäijate liiklemist neid häiriva tegevusega;
- paigaldada valgustusseadet või teabe- ja reklaamivahendit;
- korraldada spordivõistlust või muud rahvaüritust;
- kaevandada maavara ja maa-ainest
- teha veerežiimi muutust põhjustavate maaparandus- või muud teehoiuvälisist tööd.

Kõik kaitsevööndis rajatavad ehitised ja looduskeskkonna muutmisega seotud tööd tuleb eelnevalt kooskõlastada Eesti Maanteeameti või Harju Teedevalitsusega.

Tee kaitsevööndi maa omanik või kasutaja on kohustatud:

- hoidma korras teemaaga külgneva kaitsevööndi maa-ala ja sellel paikneva rajatise;
- lubama kõrvaldada nähtavust piirava istandiku, puu, põõsa või muu liiklusele ohtliku rajatise;
- peab võimaldama paigaldada teega külgnevale kaitsevööndi kinnistule talihooldeks ajutisi lumetõkkeid, rajade lumevalle, ja kraave tuisklume tõkestamiseks ning paisata lund väljapoole teemaad, kui nimetatud tegevus ei takista juurdepääsu tema elukohale ja varale.

Juriidilised ja füüsilised isikud, kelle kasutuses olev maa külgneb teemaaga, peavad hoolitsema, et koduloomad ja -linnud ei pääseks maanteele.

Teemaal ja teemaaga külgneval alal mulla-, maaharimis-, ehitus- ja teisi töid tegevad juriidilised ja füüsilised isikud vastutavad selle eest, et sõidukid ei kannaks teele pori, sõnnikut jms. või tagavad selle pideva koristamise sõiduteelt, hoiatades ühtlasi liiklejaid teel esinevast ohust.

5.1.6 Raudtee kaitsevöönd

Alus: Raudteeseadus (RT I 1999, 29, 405)

Raudtee kaitsevöönd on raudtee sihtotstarbelise tegevuse ja häireteta raudteeliikluse tagamiseks ning raudteelt lähtuvate kahjulike mõjude vähendamiseks.

Raudtee kaitsevööndi laiuseks on rööpme teljest (mitmeteelistel raudteedel ja jaamades äärmise rööpme teljest) linnades ja asulates 30 m, väljaspool linnu ja asulaid **50 m**.

Raudtee kaitsevööndis paikneva kinnisasja omanik (valdaja) ei tohi oma tegevuse või tegevusetusega takistada raudtee sihtotstarbelist kasutamist, halvendada raudtee korrashoidu ega ohustada liiklust.

Raudtee kaitsevööndis võib maaparandussüsteemide rajamine, maavara kaevandamine, kaevamistöde teostamine, metsa lageraie ja muud looduskeskkonda muutvad tööd, hoonete ja rajatiste ehitamine, kergestisüttivate ainete ja lõhkeainete tootmine ja ladustamine, samuti seadmete ja materjalide ladustamine ja paigaldamine, mis seab ohtu nähtavuse kaitsevööndis, toimuda vaid vastava raudteeinfrastruktuuri ettevõtja eelneval) kirjalikul nõusolekul,

millega võib kehtestada raudtee kaitsevööndis teostatavatele töödele täiendavaid nõudeid.

5.1.7 Elektriliinide kaitsevööndid

Alus: Energiaseadus (RT I 1997, 52, 833; 1998, 71, 1201;113/114, 1873)
Vabariigi Valitsuse 20. jaanuari 1999. a määrus nr 22 *Elektri-, gaasi- ja kaugküttevõrgu kaitsevööndite ulatus* (RT I 1999, 8, 123)
Asjaõigusseadus (RT I 1993, 39, 590; 1995, 26-28, 355)

Kaitsevööndite ulatus on:

piki õhuliine - maa-ala ja õhuruum, mida piiravad liini teljest mõlemal pool järgmistel kaugustel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid:

alla 1 kV pingega liinide korral	2m
kuni 20 kV pingega liinide korral	10m
35...110 kV pingega liinide korral	25m
220...330 kV pingega liinide korral	30m;

piki õhuliine - laevatatavate siseveekogude veepinna kohal asuv õhuruum, mida piiravad mõlemal pool liini äärmistest hälbimatus asendis juhtmetest **100m** kaugusel paiknevad mõttelised vertikaaltasandid;

piki maakaabelliine - maa-ala, mida piiravad mõlemal pool liini **1m** kaugusel äärmistest kaablitest paiknevad mõttelised vertikaaltasandid;

piki veekaabelliine - veepinnast põhjani ulatuv veeruum, mida piiravad mõlemal pool liini **100m** kaugusel äärmistest kaablitest paiknevad mõttelised vertikaaltasandid;

alajaamade ja jaotusseadmete ümber - maa-ala **2m** kaugusel piirdeaiast, seinast või nende puudumisel seadmest.

Liinikoridoris võib tegeleda põllundusega. Aedades ei tohi viljapuude kõrgus ületada **4 m**. Kokkuleppel liini valdajaga võib kasvatada istikuid, jõulukuuski ja energeetilist võsa.

Rajatavad ehitised ja tööd kaitsetsoonides on lubatud liini valdaja loal.

Teisele isikule kuuluval kinnisasjal asuvad liinirajatised ei ole kinnisasja olulised osad.

Elektrivõrgu kaitsevööndis on keelatud tõkestada juurdepääsu elektrivõrgu ehitisteni, ladustada jäätmeid, tuleohtlikke materjale ja aineid, teha tuld, põhjustada oma tegevusega elektrivõrgu ehitiste saastamist ja korrosiooni, korraldada üle 1000 V pingega elektrivõrgu õhuliinide kaitsevööndis massiüritusi. Elektrivõrgu kaitsevööndis on ilma võrguettevõtja loata keelatud ehitada, rekonstrueerida või lammutada hooneid ja rajatisi, teha, mis tahes mäe-, laadimis-, süvendus-, lõhkamis-, üleujutus-, niisutus- ja maaparandustöid, istutada ja langetada puid ja põõsaid. Elektrivõrgu õhuliinide kaitsevööndis on ilma võrguettevõtja loata keelatud sõita masinate ja mehhanismidega, mille üldkõrgus maapinnast koos veosega või ilma on üle 4.5 m; üle 1000 V pingega

elektrivõrgu õhuliinide kaitsevööndis rajada karjaaedu, traattarasid ja loomade joogikohti. Maakaabelliinide kaitsevööndis on ilma võrguettevõtja loata keelatud töötada löökmehhanismidega, planeerida pinnast, teha mullatöid sügavamal kui 0.3 m, küntaval maal sügavamal kui 0.45 m ning ladustada ja teisaldada raskusi.

5.1.8 Reoveepuhastite sanitaarkaitsetsoon

Alus: SNiP 2. 04. 03-85

Jrk. Asukoht	Tüüp	Järelpuhastus	Kaitsetsoon
Töötab/Ei tööta			
1. Pringi	Aerotank	Puudub	100 m
Töötab			
2. Tammneeme		BIO-25	Puudub 150 m
Ei tööta			
3. Lubja	2XBIO-25	Puudub	150 m
Ei tööta			

Reoveepuhastite ja biotiikide sanitaarkaitsetsoonis ei tohi olla ja sinna ei tohi ehitada elamuid ja ühiskondlike objekte.

Pumbajaamade sanitaarkaitsetsoonis ei tohi olla ja sinna ei tohi ehitada elamuid ja ühiskondlike objekte, sanitaarkaitsetsoon on **20 m**.

5.1.9 Kanalisatsiooni survetrass

Alus: SNiP 2. 07. 01-89

Ehituskeeluala mõlemale poole trassi telge **5 m**.

5.1.10 Puurkaevude sanitaarkaitsetsoon

Alus: Veeseadus (11. 05. 1994/RT 1996, Nr 13) ja Veeseaduse muutmise ja täiendamise seadus (24. 01. 1996/RT 1996, Nr 13)
Eesti Keskkonnaministri määruse Nr.61 lisa (16. 12. 1996)

Põhjaveehaardele moodustatakse sanitaarkaitseala, üldjuhul **50 m** raadiuses ümber puurkaevu või **50 m** kaugusele mõlemale poole kaevusid ühendavast sirgjoonest ja **50 m** raadiuses ümber puurkaevude rea otsmiste puurkaevude. Sanitaarkaitseala ei moodustata, kui kasutatav põhjavesi ei sobi omadustelt olmeveeks või kui vett võetakse põhjaveekihist alla 10 m³/d ühe kinnisasja vajadusteks. Viimsi vallas asuvad puurkaevud on toodud tabelis *lisa 3*.

Veehaarde ulatust on võimalik vähendada Keskkonnaministri otsusega Veeseaduses § 28 toodud juhtudel.

Põhjaveehaarde sanitaarkaitsealal on keelatud majandustegevus, välja arvatud veehaarderajatiste teenindamine, metsa hooldamine, heintaimede niitmine ja vee-seire. Veehaarde omanik või valdaja võib keelata veehaarderajatise teenindamisega mitteseotud isikute viibimise veehaarderajatise seadmetel.

5.1.11 Farmide, tööstushoonete, ladude sanitaarkaitsetsoonid

Alus: SN 245-71

Sanitaarkaitsetsoon elamute ja ühiskondlike hooneteni on reeglina **50m**.

Tsooni ulatus tuleb selgitada iga konkreetse ettevõtte ja selle kasutusfunktsiooni muutumise puhul eraldi.

Lähtudes Viimsi valla taotlusest on Harjumaa ja Tallinna Tervisekaitsetalituse oma kirjaga 26.02.1997 nr 10/5-3-34 AS ESMAR tapamaja kaitsetsooni vähendanud 200 m.

5.1.12 Naftasaadustega seotud rajatiste sanitaarkaitsetsoonid

Alus: Lisa Keskkonnaministri määrusele nr 20 (22.03.1996)

Ehitatava või rekonstrueeritava laadimisplatsi, hoidla või tankla täitmis- ja tuulutusavad ja tankimisseadmed ei tohi olla lähemal kui **50 m** elamutest, haiglastest, koolidest, koolieelsetest lasteasutustest, hooldeasutustest ja teistest ühiskondlikest hoonetest (välja arvatud tankla juurde rajatud kaubandus-teenindusasutused). Linnades ja teistes tiheasustusega paikades, arvestades kohalike tingimusi ja eripära, võib nimetatud nõudest teha erandeid riiklik keskkonnateenistus. Kaitsekuja algab kaitstava hoone või kaitstava territooriumi punktist, mis on lähim naftasaadustega seotud rajatise täitmis- või tuulutusavale või tankimisseadmele.

Kui laadimisplats, hoidla või tankla on rajatud või soovitakse rajada lähemale kui 200 m veekogu keskmise veetaseme piirist, tuleb asukoht täiendavalt kooskõlastada Keskkonnaministeeriumiga.

Kütust realiseerivad füüsilised ja juriidilised isikud peavad kütuse müügiks vastuvõtmisel kontrollima selle vastavust kvaliteedinõuetele. Kütuse vedeldamisel, hoidmisel, väljastamisel ja kasutamisel peavad kütust realiseerivad või tarbivad isikud tagama, et saasteainete eraldumine välisõhku oleks minimaalne (Välisõhu kaitse seadus).

5.1.13 Gaasivõrgu kaitsevöönd

Alus: Energiaseadus (RT I 1997, 52, 833; 1998, 71, 1201;113/114, 1873)
Energiaseadus (12. 08. 1998/RT, 71, 1201)
Vabariigi Valitsuse 20. jaanuari 1999. a määrus nr 22 *Elektri-, gaasi- ja kaugküttevõrgu kaitsevööndite ulatus* (RT I 1999, 8, 123)

Kaitsevööndite ulatus on:

1) gaasitorustiku maa peale ja maa alla paigaldamisel:

Arvutusrõhk p (bar)	Gaasitoru nimimõõt DN	Kaitsevööndi ulatus mõlemale poole gaasitoru telge (m)
16 < p =<= 55	DN < 200	10
	200 =< DN < 500	15
	DN >= 500	25
5 < p =<= 16	sõltumata läbimõõdust	5

$p < 5$	sõltumata läbimõõdust	vähemalt 1 m
---------	-----------------------	--------------

2) gaasitorustiku vee alla paigaldamisel on kaitsevöönd kaks korda laiem, võrreldes maa-aluse torustiku kaitsevööndiga;

3) gaasitorustikuga liituvate ehitiste korral:

Gaasiehitis	Arvutusrõhk p (bar)	Kaitsevööndi ulatus ehitise välisseinast või kaitsepiirdest (m)
Gaasijaotusjaam, gaasimõõtejaam ja gaasireguleerjaam	$16 < p \leq 55$	25
	$p \leq 16$	12
Kraanisõlm ja sondisõlm	$p > 16$	25
Gaasireguleerpunkt	$5 < p \leq 16$	5
	$p \leq 5$	2

Gaasivõrgu kaitsevööndis on keelatud rajada alalisi ehitisi, teha tuld, läbi viia lõhketöid, ladustada kemikaale, jäätmeid või väetisi, rajada uitvoole tekitavaid elektrisüsteeme, kuni 16 bar töösurvega gaasivõrgu kaitsevööndis ning üle 16 bar töösurvega gaasivõrgu hooldusribas (6 m maariba piki torustiku telge) istutada puid ja põõsaid, parkida mehhanisme ja masinaid ning ladustada materjale. Gaasivõrgu kaitsevööndis on keelatud ilma võrguettevõtja loata teha puurimis- ja kaevamistöid, püstitada ajutisi ehitisi ning teha metsaraieid ja metsaveoülesõite.

5.1.14 Kaugküttevõrgu kaitsevööndite

Alus: Energiaseadus (RT I 1997, 52, 833; 1998, 71, 1201;113/114, 1873)
Vabariigi Valitsuse 20. jaanuari 1999. a määrus nr 22 *Elektri-, gaasi- ja kaugküttevõrgu kaitsevööndite ulatus* (RT I 1999, 8, 123)

Kaitsevööndite ulatus on:

maa-alustel soojustorustikel:

Vähim kaugus soojatoru välispinnast kommunikatsiooni välispinnani (meetrites)

Kommunikatsioon	Ristumisel	Paralleelsel kulgemisel
Kanaliseatsioon	0,5	1,0
Vesi	0,3--0,5	0,5--1,0
Side	0,3	0,3
Gaas	1,0	2,0
Elektrikaabel (<10 kV)	0,3	0,5

Ehitised ja tehnovõrgud	Vähim kaugus vertikaalsuunas (meetrites)
Raudteerööbaste tald	1,0
tööstusettevõtetes	2,0
üldkasutataval raudteel	1,0
Trammittee rööbaste tald	1,0
Maanteede aluspind	0,5

Raudteetammi aluspind	0,5
Kraavide või teiste vett ärajuhtivate ehitiste aluspõhi	0,8
Ehitiste betoonist ja raudbetoonist monoliitide aluspind	1,0

2) maapealsetel soojustorustikel:

Ehitised ja tehnovõrgud	Vähim kaugus vertikaalsuunas soojatoru välispinnast ehitise välispinnani (meetrites)
Maanteede kohal	5,0
Jalakäijate teede kohal	2,2
Trammitree kontaktvõrgu kohal	0,3
Trollibussitee kontaktvõrgu kohal	0,2

Elektriõhuliinide kõige nõgusama kohani vastavalt pingele, kV

kuni 1kV	1,0m
1 kuni 20kV	3,0m
35 kuni 110kV	4,0m
150kV	4,5m
220kV	5,0m
330kV	6,0m
550kV	6,5m

5.1.15 Tuleohutusnõuded

Alus: Siseministri 3. juuli 1998. a. määrus nr 25 *Tuleohutuse üldnõuded* (RTL 1998, 226/227, 915)
keskkonnaministri 15. juuni 1998. a määrusega nr 46 *Metsa ja muu taimestikuga kaetud alade tuleohutusnõuded* (RTL 1998, 216/217, 854)
Teede- ja sideministri 30. juuli 1998. a määruse nr 45 *Raudteetranspordi tuleohutusnõuded* (RTL 1998, 249, 1033)

Vastutus tuleohutusnõuete täitmise eest objektil lasub selle omanikul ja objekti valdajal. Objekti valdaja peab kehtestama objekti üldise tuleohutusjuhendi ning tuleohutuse tagamiseks objektil korraldab töötajate tuleohutusosalase õppe. Samuti töötab välja ja rakendab tulekahju ennetamist, tule leviku tõkestamist ja kustutamist tagavad meetmed; koostab tegevusplaani inimeste evakueerimiseks ja keskkonna kaitsmiseks tulekahju, samuti muu õnnetuse korral; tagab objektil nõutava arvu tuletõrje- ja päästevahendite paigaldamise ja hooldamise vastavalt nendele esitatud nõuetele ning nende vahendite töökorras oleku ja sihtotstarbelise kasutamise.

Krundi juurdesõidutee, läbisõidukoht ja juurdepääs ehitisele ning tuletõrje veevõtukoht peab olema vaba ning aastaringelt kasutamiskõlblikus seisus-

korras. Krundi hoonestamata maa-ala peab olema puhas põlevaine ja -materjali jäätmetest. Territooriumil ei tohi ladustada hoonete ja rajatiste vahelistesse tuleohutuskujadesse põlevmaterjale, põlevpakendis seadmeid ja taarat ning parkida mootorsõidukit või muud tehnikat. **Pimedal ajal peavad linnas või muu tiheasustusega paigas paikneva hoone number ja tuletõrjehüdrandi tähis olema valgustatud.**

Tuleohtlikuks alaks loetakse metsa ja muu taimestikuga nagu kuluheinaga, tuleohtliku põõsastikuga (kadakas), poolpõõsastikuga (kanarbik, sookail, põõsasmaran) ja kuivanud rooga kaetud ala ning turbapinnasega ala.

Tuleohtlik aeg tuleohtlikul alal algab kevadel pärast lume sulamist ning lõpeb sügisel vihmaste ilmade saabumisel.

Mõlemal pool läbi metsa, viljapõllu ja turbaraba kulgevat raudteed peab olema vähemalt 1.4 m laiune ülesküntud maariba. Elumajad, raudteetranspordiga seostamatud tootmishooned ja muud raudtee kaitsevööndis asuvad rajatised peavad olema eraldatud metsast, viljapõllust ja turbarabast ehitusprojekti ettenähtud tuletõkkeribaga.

5.1.16 Surnuaedade sanitaarkaitsetsoon

Alus: SN 245-71 (1972)

Kasutusel olevate surnuaedade sanitaarkaitsetsooni ulatuseks on reeglina **300 m**. Sanitaarkaitsevööndit võib Tervisekaitsetalituse loal vähendada **100 m**. Sanitaarkaitsetsoonis pole lubatud elamute rajamine. Elamutel, mis rajatakse kaugemale kui 100 m ja lähemale kui 300 m surnuaiast peab olema tsentraalne veevarustus.

Nii Rohuneeme kui ka Pärnamäe kalmistu sanitaarkaitsevööndit on vähendatud 100m.

5.1.17 Välisõhu saastamise vähendamine ja paikse saasteallika sanitaarkaitseala

Alus: Välisõhu kaitse seadus. 22. 04. 1998 (RT I 1998, 41/42,624)

Saasteallikas on saasteaineid välisõhku suunav või eraldav objekt. Saasteallikad jagunevad paikseteks ja liikuvateks saasteallikateks. Paikne saasteallikas on püsiva asukohaga saasteallikas. Viimsi vallas on selliseks objektiks Muuga sadam. Liikuv saasteallikas on mootorsõiduk või liikurmasin, mis kasutab gaasilist, vedelat või tahket kütust. **Paikse saasteallika valdaja kohustused välisõhu kvaliteedi jälgimiseks saasteallika mõjupiirkonnas ja nende andmete esitamise kord välisõhu kvaliteedi riiklikku seiret korraldavale isikule määratakse saasteloaga.** Saasteallika valdaja on kohustatud otsekohe teatama saasteloa väljaandjale ja asukohajärgsele linna- või vallavalitsusele kõigist muudatustest tootmises või tehnoloogias, mis suurendavad saasteainete heitkoguseid või halvendavad oluliselt nende hajumistingimusi.

Paikse saasteallika valdaja peab kavandama meetmeid välisõhku eralduvate saasteainete koguste piiramiseks, et vähendada saastetaset ebasoodsate

ilmastikutingimuste puhul. Korralduse saasteainete eraldumise piiramiseks annab valla- või linnavalitsus. Kui saasteallika valdajal on tehnilistel või majanduslikel põhjustel võimatu vältida saastetaseme piirväärtuse ületamist väljaspool oma territooriumi, võib ta taotleda sanitaarkaitseala moodustamist saasteallika ümber. **Sanitaarkaitseala piirid määravad valla- või linnavalitsused kokkuleppel saasteallikaga piirnevate maavaldajatega.**

Viimsi vallas on õhusaastelood Muuga sadama nafta-, teravilja- ja turbaterminalidel; AS Tamult ja AS Viimsi Soojus katlamajadel ning õhusaastelubasid omavad AS Milstrand, AS Makrill ja AS Ekton. Muuga sadama ümbruses on sadama mõju vähendamiseks jäetud haljasala ning Miiduranna sadama läheduses pole reserveeritud elumumaid (v.t. üldplaneeringukaart).

Objekti valdaja on kohustatud rakendama abinõusid, vältimaks:

- 1) tolmu ja prahi levikut tänavatelt ja teedelt;
- 2) tolmu ja prahi levikut puistematerjalide veovahenditelt ja ladustamiskohtadelt;
- 3) välisõhu saastamist töötava mootoriga seisva mootorsõiduki ja liikurmasina poolt, kui see ei ole tingitud liikluskorraldusest.

Nimetatud kohustuse tagamiseks omavalitsus:

- 1) kehtestab tolmu ja prahi levikut põhjustada võivate objektide hooldamise korra;
- 2) on õigustatud nõudma tolmu ja prahi levikut põhjustavatele kinnisasjadele tolmu ja prahi leviku vältimiseks reaalkoormatise seadmist.

5.1.18 Müranormid

Alus: SN 3077-84
EV tervisekaitsenormid TKNE-2/1997 (eelnõu)
Eluruumidele esitatavad nõuded 26. 01. 1999 (RT I 1999, 9, 138)

Vastavalt kehtivatele müra sanitaarnormidele SN 3077-84 on elamute välisterritooriumil ekvivalentse (keskmise energetilise) mürataseme lubatav piirväärtus päeval (07.00-22.00) 55 dB ja maksimaalse müra lubatav piirväärtus on 70 dB. Öösel on müra lubatavad piirväärtused vastavalt 10 dB väiksemad.

Vastavalt tervisekaitsenormide TKNE-2/1997 eelnõule on mürataseme lubatavad piirväärtused järgmised:

ajavahemikus kell 07.00-18.00 keskmiselt 55 dB ja maksimaalselt 70 dB
ajavahemikus kell 18.00-22.00 keskmiselt 50 dB ja maksimaalselt 65 dB
ajavahemikul kell 22.00-07.00 keskmiselt 45 dB ja maksimaalselt 60 dB.

Müra eluruumis ei tohi ületada päeval 40 detsibelli ja öösel 30 detsibelli. Hoone kapitaalremondi või renoveerimise korral tulevad eluruumidena kasutatavad ruumid ümber ehitada vastavalt käesolevatele nõuetele. Enne 1940. aastat ehitatud eluruumid võivad pärast kapitaalremonti või renoveerimist erineda nõuetest 10 protsendi võrra.

5.1.19 Maaparandushoid

Alus: Maaparandusseadus 20.04.1994 (RT I 1994,34,534)

Igasugune kunstlik veevoolu takistamine ja ummistamine maaparandussüsteemis ning veevõtt maaparandussüsteemist, kui see tekitab kahju teisele maaomanikule või maaparandussüsteemile, on keelatud.

Maa kruntimisel või ümberkruntimisel kooskõlas maakorralduslike õigusaktidega tuleb tagada maaparandussüsteemi toimimine ja kaitse.

5.2 Maa reserveerimise tähendus

Maa reserveerimise all (üldplaneeringu kaardil on vastava maa ala tähise lõpus täht R) mõistetakse alasid, mis on reserveeritud mingiks muuks maakasutamise eesmärgiks kui seda on praegune maa kasutamise sihtotstarve. See ei tähenda selle maa-ala terviklikku ega automaatset teiseks eesmärgiks kasutuselevõttu vaid pigem, et antud ala oleks võimalik hiljem, sellekohase vajaduse ja soovi tekkimisel reserveeritud otstarbest lähtudes kasutamiseks (tiheasustusaladel ainult läbi detailplaneeringu) ümber vormistada. Näiteks maade reservi arvamine elamuehitamiseks, teede rajamiseks või mõnel teisel välja toodud eesmärgil.

Seega mingiks otstarbeks reserveeritud maad võib maa omanik edasi kasutada selle praegusel sihtotstarbel seni, kuni ta seda soovib. Maa reserveeritud otstarbeks käikuvõtmiseks tuleb maaomanikul maa uueks otstarbeks kasutusele võtta (tiheasustus aladel on selle vormistamise aluseks detailplaneering), misjärel võib maa **maaomanikult** tema **nõusolekul** õiglase hüvitise eest ära osta. Näiteks elamuehitusmaana reserveeritud maale võib maaomanik tellida detailplaneeringu ja seejärel ala kruntida ning krundid elamuehituseks edasi müüa.

Üldplaneeringu või detailplaneeringu elluviimiseks võidakse kohaldada kinnisasja sundvõõrandamist (s.o. kinnisasja võõrandamine omaniku nõusolekuta üldistes huvides õiglase ja kohese hüvitamise eest) “Kinnisasja sundvõõrandamise seaduses” (14. 03. 1995/RT I, 30, 1995) ettenähtud alustel. Kui algatav detailplaneering võib kaasa tuua kinnisasja sundvõõrandamise vajaduse või krundi senise ehitusõiguse muutmise, **teatab kohalik omavalitsus** tähtsusega kirjaga detailplaneeringu algatamisest vastava kinnisasja omanikule kahe nädala jooksul, arvates planeeringu otsuse tegemise päevast. (“Planeerimis- ja ehitusseadus” §12 lõige 2). Juhul kui üldplaneeringu (valla osa üldplaneeringuga) või detailplaneeringuga kitsendatakse senist maakasutust või krundi ehitusõigust **teatab kohalik omavalitsus** kinnisasja omanikule tähtsusega kirjaga antud planeeringu avalikust väljapanekust hiljemalt kaks nädalat enne avalikku väljapanekut ja ka kahe nädala jooksul pärast antud planeeringu kehtestamist (v.t. “Planeerimis- ja ehitusseadus” §18 lõige 5 ja §30 lõige 1).

Kinnisasja omanikul on õigus nõuda kitsendustest ja detailplaneeringu tühistamisest tuleneva kahju õiglast ja kohest hüvitamist “Planeerimis- ja ehitusseaduse” §30 ja “Kinnisasja sundvõõrandamise seaduse” kehtestatud korras.

5.3 Säilitamisele kuuluvad alad

Üldplaneeringukaardil on toodud säilitamisele kuuluvate aladena kultuuri ja loodusliku miljööväärtusega alad ning säilitatava hoonestusega alad. Kultuuri ja loodusliku miljööväärtusega ala on Randvere külas mere ääres. Säilitamiseks määratud hoonestusega alade (lubatud hoonestada ja olemasolevaid hooneid ümber ehitada) asukohad kajastuvad üldplaneeringukaardil.

5.3.1 Alad tähelepanu vääriiva kultuuri, maastiku (loodus) ja külamiljööga

Väärtusliku kultuuri- ja maastikumiljööga (looduskeskkonnaga) alaks loetakse käesoleva üldplaneeringuga vabaõhu muuseum ja sellega külgnev ranna piirkond. Sealne keskkond on suhteliselt atraktiivne, millest lähtudes tuleks sinna uute hoonete või rajatiste lubamisel pöörata erilist tähelepanu nende sobivusele olemasoleva keskkonnaga (vältida tuleb plastaknaid, -uksi ja -voodreid hoonetel).

Lubjamisel tuleb rajada vaadete avanemiskohad ja hoida need avatuna.

5.4 Väärtuslikud looduspiirkonnad ja kooslused

Looduse mitmekesisuse tagamiseks on oluline säilitada ja kaitsta poollooduslike kooslusi (niidud), märgalasid ja liigirikkaid biotoope.

Viimsi valla eesmärk on kasutada valla looduskeskkonda võimalikult säästlikult nii, et see säiliks kasutamise- ja elamisväärsena ka tulevastele põlvetele. Keskkonna pikaajalisest ja säästlikust kasutamisest on juttu käesoleva planeeringu peatükis 3. Viimsi valla vaatamisväärsuste kaardil on välja toodud ka looduspiirkonnad, mille edasise kasutamisel tuleks looduse säilumisele erilist rõhku panna. Sel eesmärgil ongi vald kehtestanud allpool toodud soovitusel.

Väärtuslikud looduspiirkonnad on Viimsi vallas:

Viimsi klint
Merivälja põiksäred ja raba
Leppneeme kaks luhta
Leppneeme raba (looduslikult huvipakkuval alal vaatamisväärsuste kaardil).

Matkaradade rajamine peab toimuma loodust säästvalt. Selle eesmärgi saavutamiseks on soovitatav radade marsruudid kooskõlastada looduskaitse talituste ja ametkondadega. Radade rajamisel tuleb kasutada looduslike materjale (puitrajad, puitpingid ja teadetetahvlid) ning raja marsruut suunata võimalikult suures osas looduse poolt dikteeritud tingimuste järgi. Ka on vajalik radade rajajalt/haldajalt nõuda raja ja rajaveere korrashoidu. Prügi jätmist raja veerde tuleb võimaluste piires ennetada s.t. paigutada prügikonteinerid.

Raie, ehitustegevuse ja muu keskkonda muutva tegevuse jaoks tuleb eelnevalt taotleda Viimsi vallavalitsuse luba.

5.5 Puhkamisega seotud paigad

Järgneval kaardil on toodud vaatamisväärsused (looduslikult ning ajalooliselt huvipakkuvad objektid) ja puhkusega seotud piirkonnad ning miljööväärtusega alad, mis võiksid olla aluseks valla puhkemajandusliku kava koostamisel.

Vaatamisväärsuste kaardile on kantud Viimsi valla Viimsi poolsaare üldplaneeringu korrektuuri I etapis (Maaplaneeringud 1998) Eesti ürglooduse raamatu põhjal ning Viimsi muinsuskaitse seltsi ja Viimsi valla keskkonnaameti poolt väljapakutud huviväärsused. Samuti on tähistatud looduskaitse- ja muinsuskaitseobjektid, supuskohad ja miljööväärtusega alad.

Üldplaneeringukaardil on välja toodud järgmised puhkamisega seotud paigad:

Rohuneeme puhkeala
Tädu-Tammneeme puhkeala
Haabneeme avalik supelrand
Kohaliku tähtsusega supelkohad.

Puhkuseks on atraktiivne kogu mererand. Veekogude kaldavööndid omavad vaba-aja veetmise potentsiaali. Lähtudes sellest tuleb senine mitteeraomanduses olev kaldavöönd hoida avatuna kõigile “Ranna ja kaldakaitseadusega” määratud ulatuses (v.t. peatükk 5.1.3).

5.6 Senise maakasutuse säilitavad alad

Senise maakasutuse säilitavatel aladel maa kasutamine lähtub Eesti Vabariigi seadusandlusest. Ehitustegevus neil aladel lähtub siinses üldplaneeringus toodud ehitamise põhimõtetest hajaasustuses või tiheasustuses (v.t. peatükk 6) ja Viimsi valla ehitusmäärusest, kui vald konkreetse ehituskrundi puhul ei määra teisiti.

Senise sihtotstarbe säilitavate veealade kasutamine lähtub Eesti Vabariigi seadusandlusest.

Veekogu kallastel kehtivad “Ranna ja kaldakaitse-” ning “Veeseadusest” tulenevad piirangud (v.t. peatükk 5.1.3).

6. EHITAMISE PRINTSIIBID HAJAASUSTUSES

6.1 Olemasoleva loodus- ja elukeskkonnaga arvestamine. Keskkonnast tulenevate ehituspiirangute rakendamine hajaasustuses

Hajaasutusse ehitamisel tuleb krundi omanikul arvestada piiranguid, mis tulenevad ehitus- ja kultuurimälestistest ning looduskaitsealustest objektidest ja nende kaitsetsoonidest. Samuti piiranguid, mis on kehtestatud Eesti Vabariigi seadusandluse ning normatiivdokumentide poolt (v.t. käesoleva üldplaneeringu ptk. 5.1).

Lisaks neile seadusandlusest ja normidest tulenevatele piirangutele tuleb ehitustegevuses lähtuda “Planeerimis- ja ehitusseadusest” (14. 06. 1995/RT nr 59 1995) ning Viimsi valla ehitusmäärusest ja käesolevast üldplaneeringust, mis reguleerivad planeerimis- ja ehitustegevust Viimsi vallas.

Soovitav on ehitustegevuseks mitte kasutada häid põllu ning metsamaid, samuti veekogude kallastel olevaid niite ja karjamaasid, soostunuid või soostuvaid alasid, liigirikaste biotoopidega alasid.

Väiksemate hoonete (nendeks loetakse käesoleva üldplaneeringuga hooned, mis on kuni 2 kordsed ja väiksema kui 250 m² üldpinnaga) rajamisel hajaasustuses detailplaneeringut ei nõuta.

Detailplaneering tuleb koostada veekogude kallastest 250 m ulatusse jäävate ning metsastatud alale rajatavate uute kruntide või kinnistute hoonestamiseks ning juhul kui hajaasustuses kavatsetakse ühele krundile rajada enam kui üks elamu või kui elamule lisaks rajatakse samale krundile enam kui 3 abihoonet. Detailplaneeringu koostamist hajaasustuses võib Vallavalitsus nõuda ka juhul, kui uus hoone planeeritakse rajada lähemale kui 250 m krundi piirist.

Detailplaneering tuleb koostada kõigi paigutatavate teenindus, kaubandus-, tööstus- ja laohoonete rajamiseks. Vallavalitsus võib detailplaneeringu koostamist nõuda ka kinnistu jagamisel väiksemateks osadeks kui 1 ha.

Hajaasustusviisil elamu piirkonnas (üldplaneeringu kaardil tähistatud EHR) tohib rajada maksimaalselt 3 elamut hektarile.

Tööstuse jt. keskkonda oluliselt mõjutavate objektide (näiteks: golfväljak, tankla) rajamisel tuleb koostada lisaks detailplaneeringule Keskkonna Ministeeriumi ja/või Harju Maavalitsuse Keskkonnaosakonna nõudmisel ka keskkonnamõjutuste analüüs/keskkonnaekspertiis.

Detailplaneeringute koostamise ja projekteerimistingimused väljastab Viimsi valla territooriumil Viimsi Vallavalitsus. Tehniliste rajatiste ja kommunikatsioonide projekteerimistingimused aga kommunikatsioonide haldaja.

Vallal tuleb nõuda vastavalt “Planeerimis- ja ehitusseadusele” ebaseaduslike hoonete ja rajatiste likvideerimist, juhul kui neid on püstitatud seadusega ja üldplaneeringuga mitte ettenähtud korras.

Hajaasustusaladel ehitamisel tuleb lisaks siinses peatükis toodule järgida ka käesoleva üldplaneeringu ptk 4.6-4.7 toodud nõudeid.

6.2 Tehnovõrgud hajaasustuses

Hajaasustuse piirkonnas rajatakse kommunikatsioonid reeglina krundi valdaja poolt. Kommunikatsioonide projektid tuleb kooskõlastada Viimsi valla ja vastavate ametkondadega.

7. TIHEASUSTUSALAD

Viimsi valla tiheasustusalade piirid on toodud üldplaneeringukaardil. Tiheasustusalade ranna-aladel on ehituskeeluvöönd ulatusega 50 m tavalisest veepiirist (maakatastri kaardil märgitud veekogu piir).

Viimsi vallas on tiheasustusalana kogu poolsaare lääne- ja edelarannik, idarannikul Kelvingi, Leppneeme, Tammneeme, Randvere ja poolsaare kaguosa suvila- ja aiandusühistute maa-alad (v.t. üldplaneeringukaart).

Viimsi poolsaare läänerannik ning edelaosa on liitunud pidevaks tiheasustusalaks. Poolsaare lääneosa tiheasustusalale jäävad järgmised asulad või osa asulaist: Rohuneeme küla hoonestatud osa, Püünsi küla, Pringi küla läänepoolne osa, Lubja küla lõunapoolne osa ning tootmismaa, Haabneeme alevik, Viimsi alevik, Miiduranna küla ja Pärnamäe küla kuni Viimsi klindini. Poolsaare idarannikul moodustavad pidevad tiheasustusalad Leppneeme ja Tammneeme küla rannikule jäävad osad ning idaranniku lõunaosas Randvere küla suvilaühistute maa-ala rannikul ning küla lõunaosas. Tiheasustusaladeks on poolsaare põhjarannikul kogu Kelvingi küla ja Leppneeme küla põhjarannikule jääv osa, poolsaare lõuna ja kaguosas Metsakasti küla lääneosa, osa Äigrumäe küla lääneosast ning Muuga küla suvilaühistute maa-alad.

Valla keskusalaks peab kujunema Viimsi-Miiduranna-Haabneeme kolmnurk. Idaranniku keskus on Randvere ja kirdeosa keskuseks kujuneks Kelvingi ja Leppneeme tee ristmik. Sekundaarsed ehk paikkondlikud väikekeskused oleks Leppneeme-Viimsi-Randvere teerist ning Tammneeme-Randvere teerist, Suure Ringtee ja Kalmistu tee nurk, Reinu ja Viimsi-Rohuneeme tee nurk, Maitse Lihapoest põhjapoolle jääv ala puhkekeskusena.

Elurajoonide rajamisel on vaja tagata vajalik üldkasutatavate rekreatiivalade maht, mistõttu käesoleva üldplaneeringuga on reserveeritud mitmeid puhkeotstarbelisi maa-alasid tiheasustus aladele (Viimsi mõisa läheduses asuv spordiväljak, Haabneeme staadion) ja ka külgnevatele hajaasustusaladele (v.t. üldplaneeringu kaarti, puhkealad on tähistatud tähisega AP).

Iga omavalitsuse poolt algatatud detailplaneeringuga kaasneb seadusega määratud kohustus (kui juriidiliselt ei sõlmita teistsugust kokkulepet omaniku ja omavalitsuse vahel) rajada tehniline infrastruktuur.

Sesoonseks elamiseks mõeldud suvila- ja aiandusühistute majad vajavad soojustamist ning sanitaarnõuetele vastavusse viimist. **Juhul kui suvilate maa-alale koostatakse detailplaneering, tuleb selles ära näidata planeeritava ala kanaliseerimise ja teiste kommunikatsioonidega varustamise põhimõtted.**

Suvitusrajoonide ümberkorraldamine aastaringseks elamiseks nõuab detailplaneeringute koostamist ning suhteliselt suuri rahalisi investeeringuid, mis on seotud:

- tehnilise infrastruktuuri (vesi, kanalisatsioon, elekter, küte) välja- ja ümberehitamisega;
- teede korrashoiu tagamisega;
- ühistranspordi ja laste koolitranspordi korraldamisega;
- päästeteenistuse (tuletõrje, kiirabi, politsei jne.) aastaringse juurdepääsu korraldamisega;

- sotsiaalse infrastruktuuri kättesaadavusega;
- üldkasutatavate rekreatiivalade määramisega;
- prügiveo korraldamisega jne.

Loetletud probleemide lahendamine ainult munitsipaalvahenditega pole oma-valitsusele ilma maaomanike poolse koostööta hetkel jõukohane.

Tihasustusalal tuleb enne ehitusloa väljastamist:

- Tagada puuduvate tehnovõrkude väljaehitamine.
- Tagada elamualadel normatiivne mürakaitse (v.t. üldplaneeringu ptk. 5.1.5, 5.1.6 ja 5.1.18) kasutades selleks maksimaalselt looduslikke mürabarjääre.
- Uute elamute rajamisel arvestada õhusaaste- ja müraallikate paiknemisega.
- Tagada ühiskondlike asutuste ja teenindustevõtete juurde piisav arv parkimiskohti.

Tihasustusaladel on soovitatav:

- Koos autoteedega rajada jalgratta- ja kõnniteed, mis arvestaksid ka puuetega inimeste liikumisvajadusi.
- Säilitada ning vajadusel rajada üldkasutatavad rekreatiivalad ja neid ühendavad haljaskoridorid.
- Rannikualade planeerimisel lähtuda 22.10.1996.a. Põhjamaade ministrite poolt heaks kiidetud VASAB 2010 dokumendist "*Soovitused Läänemere rannikualade planeerimiseks*" (Vt. lisa 5).
- Eelistada kombineeritud kasutusega tsentraalseid küttesüsteeme.
- Uute väikeelamute piirkondade rajamisel eelistada madalat hoonestust (kuni 2 korrust). Korterelamute rajamisel on soovitatav mitte ehitada kõrgemaid maju, kui 5 korrust.
- Mitte lubada puithoonetele plast akende ja uste paigaldamist.
- Järgida akende ja uste vahetamisel algselt kavandatud akende ja uste jaotust, et mitte rikkuda hoonete algset arhitektuurilist ilmet.

Tihasustusaladel ehitamisel tuleb lisaks siinses peatükis toodule järgida ka käesoleva üldplaneeringu ptk 4.6-4.7 toodud nõudeid.

8. OLEMASOLEVAD PLANEERINGUD. PLANEERINGUTE KOOSTAMISE SOOVITUSLIK JÄRJESTUS

Viimsi valla mandriosas on koostatud 7. oktoobri 1999. a. seisuga 160 detailplaneeringut. Kehtivate detailplaneeringute nimekiri on toodud üldplaneeringu *lisas 2*.

Kehtestatud detailplaneeringud seisuga 12. aprill 1999 on koos piiridega toodud eraldi kaardil (Kehtivad detailplaneeringud Viimsi vallas M 1 : 10 000).

8.1 Valla osa üldplaneeringud ja nende vajadus

Käesoleva üldplaneering jätab valla osa üldplaneeringuna kehtima Naissaare üldplaneeringu. Käesolev planeering algatati Viimsi valla üldplaneeringuna, kuid kuna töö koostamise käigus ei ilmnenud vajadust korrigeerida Naissaare üldplaneeringut ja Prangli saare üldplaneering koostati sama-aegselt käesoleva planeeringuga eraldi osaüldplaneeringuna, siis kehtestatakse käesolev üldplaneering Viimsi valla mandriosa üldplaneeringuna.

Valla osa üldplaneering tuleb koostada Helsingi-Tallinn raudteetunneli, raudteetrassi, kavandatava Viimsi-Randvere tee pikenduse ja nendega külgneva maakasutusega kohta. Vajadusel tuleb nimetatud osa üldplaneeringus käsitleda Laiaküla ja Äigrumäe küla tervikuna ning osaliselt Metsakasti ning Muuga küla.

Osa üldplaneeringu(te)ga peaks vajadusel lahendama piirkonna probleemid, täpsustama planeeritava maa-ala tzoneeringu ja välja töötatama arengustrateegia nende lahendamiseks.

8.2 Algatatud detailplaneeringud Viimsi vallas

Käesoleval hetkel on Viimsi vallas algatatud ja koostamisel järgmised detailplaneeringud:

Aiaotsa külas:

1. AÜ Karikakar, Aiaotsa tee 5, 7

Haabneeme alevikus:

1. Viimsi Metskond
2. AS Same
3. Männi tee 8
4. SÜ Salu-B
5. Kõrgemäe V maaiüksus
6. Mereranna tee 10
7. Käärti-2 maaiüksus, Käärti tee 2
8. Haabneeme rand
9. Sõstra tee 5
10. Kõrgemäe maaiüksus
11. AS Viimsi Haigla maa-ala
12. Rohuneeme tee 21
13. Rohuneeme tee 41A
14. Vahtra tee 7
15. AÜ Talu, Talu tee 14

16. VTÜ Haabneeme osa. Korrekatuur, Kukerpuu tee 1 ja 2
17. Viimsi Keskkooli maa-ala
18. Rohuneeme mnt 11
19. Rohuneeme mnt 37 maa-ala
20. Tellissaare tee 14A

Kelvingi külas:

1. Reinu tee pikendus
2. Roo tee 9 ja 11

Leppneeme külas:

1. AÜ Kiigemäe osal, Kibuvitsa tee 5, 6, 7, 8
2. Kärimetsa 2 maaüksus
3. AÜ Tuulepesa
4. Liiva-2 maaüksus
5. AÜ Kiigemäe osal, Kibuvitsa tee 1, Ranna tee 17
6. Leppneeme sadam
7. AÜ Kiigemäe, kogu ühistu
8. Kivi maaüksus
9. Lännemäe ja Raja maaüksus
10. Aiandi tee 2
11. Kordoni hoonete maa-ala
12. Hülge maaüksus

Lubja külas:

1. End. sõjaväeosa maadel Lubja külas
2. Keemialadude territoorium
3. Antenniväljak
4. Pioneerilaagri territoorium
5. Endine pioneerilaager
6. Randvere tee ja Lubja mäe ristmikust kuni Rohuneeme mnt ja Randvere tee ristmikuni

Metsakasti külas:

1. AÜ Kirss, kr nr 7
2. AÜ Kirss, kr nr 35
3. Metsakasti III maaüksus
4. AÜ Kirss, Ploomi tee
5. Kirsi tee 20
6. Metsakasti IV maaüksus
7. Metsakasti tee 4
8. AÜ Tarvas, kr nr 6

Miiduranna külas:

1. Ranna tee 13 ja 13A
2. Praaga 13 maaüksus, Lahe tee 10
3. Ranna ja Kroonu tee vaheline ala
4. Tormi tee 13
5. Miiduranna põik 2
6. Ranna tee 13
7. Kallaku tee 2A
8. Miiduranna elamurajoon
9. Ranna teest sadama maa-alani
10. Viimsi kütusebaas

Muuga külas:

1. AS Lonessa
2. Mäealuse talu
3. AÜ Maardu, kr nr 8, 10, 12, 14
4. AÜ Kiigemäe, osaline
5. Vesiniidu A-102 maatükk
6. Muuga Sadam, Koorma tee 17
7. Allika ja Muuga maaüksused
8. TVÜ Maardu, Randoja tee 7
9. AÜ Maardu, Kallasmaa tee 3
10. AÜ Maardu, Randoja tee 2A
11. Tõnni-Uuetoa maaüksus
12. TVÜ Maardu
13. AÜ Maardu-2, kr nr 16
14. AÜ Vana-Muuga, Lepakänu 1

Pringi külas:

1. Pringi sadama ja vabaõhumuuseumi vaheline ala
2. AS Mainor
3. Pringi kordoni maa-ala
4. Kepsu I maaüksus
5. Telli 14 maaüksus
6. AÜ Suurevälja, kr nr 20
7. Rohuneeme mnt 46
8. Kimsi tee
9. AS Printtare
10. Vabaõhumuuseum
11. Kiriku maa-ala
12. Reinu maaüksus
13. Kimsi tee 5
14. Kingu 23 maaüksus, Rohuneeme tee 55
15. Suurevälja 24 maaüksus
16. Rohuneeme tee 57
17. Rohuneeme mnt 91A
18. Mälestuskiriku maaüksus
19. Metsa tee 9
20. Rannaniidu tee 2 maa-ala
21. Rohuneeme tee 62 maa-ala
22. Kingu maaüksus
23. Suurevälja 2/1 kinnistu

Pärnamäe külas:

1. Pärnamäe teel, Mähe rdt ristmikust läbi Lubja küla Randvere teeni
2. Pärnamäe teeristmik, Vana-Narva mnt ja Pärnamäe ristmiku liiklussõlme lahendus
3. Mäealuse talu maadel
4. Künka I maaüksus
5. Pärnamäe XIII maaüksus

Püünsi külas:

1. Miku V maaüksus
2. AÜ Kalur-2
3. Rukkilille tee 2
4. Taimela maaüksus
5. Karikakra tee 28 ja 30

6. Karikakra tee 1
7. Talveaia tee 1
8. Rohuneeme tee 112
9. Kadaka 42, 46 maaüksus
10. Rukkiräägu tee 1
11. Hundinua tee 4
12. Rootsi VI maaüksus
13. Klaukse talu maadel
14. Kristle maaüksus, Püünsi tee 12
15. Rohuneeme mnt 132
16. Püünsi tee 16
17. Leevikese tee 5
18. Sinilille tee 5
19. Rukkilille tee 14

Randvere külas:

1. AÜ Linda
2. AÜ Korall
3. AÜ Silva, osaline
4. AÜ Suurekivi, kr nr 13
5. AÜ Randvere, kr nr 9
6. AÜ Tõnismäe, osaline, kr nr 33, 37, 38
7. Kaevuaia tee 2, 4, Keiu tee 37
8. AÜ Rannakivid, Lõosilma tee 2
9. AÜ Tõnismäe, kr nr 19
10. AÜ Linda, kr nr 14
11. Kraavihalli tee 1
12. AÜ Silva, Silva põik 7
13. AÜ Silva, Silva põik 5
14. AÜ Rannakivid, kr nr 9
15. AÜ Suurekivi, kr nr 13
16. Silva tee 2
17. AÜ Silva
18. Taru põik 6
19. End. AK Aiaotsa, Länneaia 5

Rohuneeme külas:

1. Rohuneeme kalmistu laiendus
2. Suur-Ringtee 1 maa-ala
3. End. Ranna maaüksus
4. Rohuneeme sadam
5. Kalmistu tee 8
6. Valli-59 a maaüksus
7. Külaniidu maaüksus, kinnistu nr 4232
8. Rohuneeme sadama maa-ala
9. Kalmistu tee 9

Tammneeme külas:

1. Kalda-II maaüksus
2. AÜ Luha, kr nr 41
3. Hallikivi tee, TVÜ Tammneeme puurkaev-pumbamaja
4. Tädu tee
5. Holmi maaüksus
6. Neemeotsa maaüksus
7. Männi maaüksus

8. Kivistiku II maaüksus

Viimsi alevikus:

1. Nelgi tee pikenduse äärde planeeritava elamukvartali I järk
2. Vehema tee äärne ala
3. Alpikanni tee äärne ala
4. Nelgi tee 5 maaüksus
5. Viimsi mõisa territoorium
6. Alpikanni tee 10 ja 12
7. AS ESCO
8. Viimsi mõis
9. Lubjamäe hüppemägi
10. Rdt äärne ala Randvere teest Pärnamäe tee ristmikuni
11. Pärna maaüksus
12. Alpikanni tee 9/11
13. Nelgi tee 3
14. Levkoi tee 5
15. Tulbiaia tee 6
16. End. Paju nr 152 maaüksus

Äigrumäe külas:

1. Loigu-25 maaüksus
2. Liipa maaüksus

Tööstusobjektide jt keskkonda oluliselt mõjutavate rajatistele detailplaneeringu koostamisel võidakse nõuda ka keskkonnamõjutuste hinnangu/keskkonnaekspertiisi läbiviimist. **Kõikidele Muuga sadama laiendusega seonduvatele detailplaneeringule tuleb koostada keskkonnaekspertiis või keskkonnamõjude hindamine.**

8.3 Kehtivate planeeringute tühistamine

Käesoleva üldplaneeringu kehtestamisega tunnistatakse kehtetuks *Viimsi vald. Viimsi poolsaare üldplaneering* (RE "Eesti Maauringud" Maaplaneeringud 1996), kehtestatud 13 august 1996 nr 197 ja 13. mai 1997 otsustega.

9. KASUTATUD MATERJALID

1. Eesti Veeteede Amet, Hüdrograafia ja Navigatsioonimärgistuse Teenistus 1997 *Eesti Lootsiraamat. Tallinna ja Muuga laht*. Tallinn
2. E-Konsult 1999 *Keskkonnaekspertiis. AS Milstrand terminaali laiendusele 2x10000 m³ mahutitega*. Tallinn
3. Elpec AS 1999 *Tallinna idaalade 110 kV elektrivõrgu arenguskeem*. Eesti Energia AS tellimusel. Tallinn
4. *Harju maakonna planeering* 1998.
5. Harju Maavalitsuse Keskkonnaosakond 1998 *Harjumaa keskkond 1997*. Tallinn
6. Laasimer, L. 1965 *Eesti NSV taimkate*. Tallinn
7. Lang, V. 1995 *Varane maaviljelus ja maaviljelusihiskond Eestis: ääremärkusi mõningate arengutendentside kohta. Töid arheoloogia alalt, 3: Muinasaja teadus, 3*. Tallinn
8. Lillema, A. 1958 *Eesti NSV mullastik*. Tallinn
9. Linkrus, E. 1998 *Põhja-Eesti rannikumadalik ja Soome lahe saared*. Tallinn
10. Lippmaa, T. 1935 *Eesti geobotaanika põhijooni*. Tartu
11. Maaplaneeringud 1996 *Viimsi vald. Viimsi poolsaare üldplaneering*. Tallinn
12. Maaplaneeringud 1998 *Viimsi valla Viimsi poolsaare üldplaneeringu korrektuur. I etapp*. Tallinn
13. *Mullateadus* 1962 Tallinn
14. Raam, V. 1997 *Eesti arhitektuur 3*. Tallinn
15. Raik, A. 1967 *Eesti kliimaatilisest rajoneerimisest*. Eesti Loodus nr. 2. Tallinn
16. Rebassoo, H.-E. 1974 *Saarte taimkate. Harju rajoonis: Kodu-uurijate seminar-kokkutulek 11.-14. juulini 1974. Artiklite kogumik*. Tallinn
17. Statistikaamet 1998 *Valdade rahvastik majapidamisarvestuse andmetel 1. jaanuar 1998*. Tallinn
18. Viimsi vald 1998 *Viimsi valla arengukava aastani 2001*. Viimsi vald

LISA 1. MUINSUSKAITSEOBJEKTID

Viimsi valla mandriosa arhitektuurimälestised:

Reg.	Objekti	Arhitektuurimälestis	Asukoht
8897		Peeter Suure Merekindluse rannakaitsepatarei nr. 13	Haabneeme alevik, Miiduranna
8896		Miiduranna tähtkantsi varemed	Haabneeme alevik, Miiduranna pooläärne tiig
8898		Tammneeme rannakaitsepatarei	Tammneeme küla
8899		Tammneeme rannakaitsepatarei meeskonna kasarmu	Tammneeme küla
2988	3-k	Viimsi mõisa peahoone	Viimsi alevik
2989	3-k	Viimsi mõisa park	Viimsi alevik
2990	3-k	Viimsi mõisa piirdemüür	Viimsi alevik
2991	3-k	Viimsi mõisa valitsejamaja,	Viimsi alevik
2992	3-k	Viimsi mõisa karjakastell	Viimsi alevik
2993	3-k	Viimsi mõisa moonakatemaja 1.	Viimsi alevik
2994	3-k	Viimsi mõisa moonakatemaja 2.	Viimsi alevik
2995	3-k	Viimsi mõisa abihoone 1.	Viimsi alevik
2996	3-k	Viimsi mõisa abihoone 2.	Viimsi alevik

LISA 2. KEHTIVATE DETAILPLANEERINGUTE NIMEKIRI

Viimsi valla mandriosas kehtivad detailplaneeringud

(tähestikulises järjestuses, seisuga 7. oktoober 1999):

Jrk nr	Detailplaneeringu nimi	Keh t. aast a	Detailplaneeringu koostaja	Pindala	Maa sihtotstarve
1	Aiandi tee 2	1999			Elamumaa
2	AK Kalur-1	1997			
3	AK Kalur-3	1998			
4	AK Kalur-5	1997			
5	AK Kalur-4	1999			
6	AK Kase	1997			
7	AK Lepiku planeerimis- ja hoonestusprojekt	1998	RPI Eesti Maaehitusprojekt	ca 2,5 ha	Elamumaa
8	Amarülluse tee 7	1999	Arh. R. Annuk	0,28 ha	Elamumaa
9	Annuse I-III maaüksus	1999			
10	Annuse V maaüksus	1999	Tiit Kaljundi Projekt-grupp OÜ	0,7273 ha	Elamumaa
11	AS Esmar elamu	1999	Viimsi Valla Arenduskeskuse OÜ	0,37 ha	Elamumaa
12	AS Naftaal	1999			Ärimaa
13	AS N-Terminal	1999			
14	AS Rannapere	1999	OÜ Patiks	10400 m ²	Ärimaa
15	AS Same Sport osaline det. pl.	1999	Arh. H. Oravas	2,1 ha	Äri- ja sotsiaalm
16	AS Terg osaline det. pl.	1996	Tiit Kaljundi Projekt-grupp OÜ	4,3 ha	Tootmismaa
17	AS Tex Mertal	1996		1,5 ha	
18	AS Viimsi Farmer maa-ala	1999			Tootmismaa
19	AÜ Aiaotsa, Keiu tee 20	1998			

20	AÜ Aiaotsa, Keiu tee 25	199 8			
21	AÜ Juura-Mere	199 7	AS Arhitektuuribüroo Studio-3	1,5 ha	Elamumaa
22	AÜ Juura-Randvere (osal.)	199 9			
23	AÜ Kalev	199 7	Eeteprojekt AS	1,2 ha	Elamumaa
24	AÜ Kalur-5, kr nr 1, 3, 5	199 8			
25	AÜ Kalur-5, Rukkiräägu 7, 9, 11	199 8			
26	AÜ Karikakar	199 7	Harju Projektbüroo OÜ	8,9161 ha	Elamumaa
27	AÜ Kiigemäe (krundid 33, 37, 56)	199 8	M. Kuusik (EE 5285)	797+858 + 900 m ²	Elamumaa
28	AÜ Kiigemäe osal.	199 8			
29	AÜ Kivirand (krundid 17, 20, 30) osaline det. pl.	199 8	M. Kuusik (EE 5285)	1018+16 74+1348 m ²	Elamumaa
30	AÜ Kivirand (osal.)	199 9			
31	AÜ Kratt	199 6	Arhitektuuribüroo R-Konsult	57749 + 679 m ²	Elamumaa
32	AÜ Kratt II A pool (krunt 16)	199 7	Masso Arhitektuuri- büroo OÜ	1000 m ²	Elamumaa
33	AÜ Kratt II B poole (krundid 38-47) osaline det. pl.	199 7	Arh. A. Sturs	0,96 ha	Elamumaa
34	AÜ Kratt II B poole (krundid 48-55) osaline det. pl.	199 6	AS Nord Projekt	0,94 ha	Elamumaa
35	AÜ Kratt-2 "A" pool	199 7	AS Nord Projekt	4,73 ha	Elamumaa
36	AÜ Kvarts	199 6			
37	AÜ Liit	199 8	OÜ Tuvar Ehitus	1,2 ha	Elamumaa
38	AÜ Luha (krunt 41)	199 8	Harju Projektbüroo OÜ	1118 m ²	Elamumaa
39	AÜ Luha, Luhametsa tee 12	199 9			
40	AÜ Läte (krunt 32) osaline det. pl.	199 8	Arh. H. Kudbek	897 m ²	Elamumaa
41	AÜ Maardu-2 (krunt 8)	199 7	Tiit Kaljundi Projektgrupp OÜ	1000 m ²	Elamumaa
42	AÜ Maardu 5 (krundid Kallasmaa tee 12, 14 ja	199 7	Arh. A. Kose	ca 0,24 ha	Elamumaa

	16)				
43	AÜ Maardu V, Kallasmaa tee 14	199 7			
44	AÜ Männi	199 7	Arhitektuuribüroo Mirov Raigna Karu	9,08 ha	Elamumaa
45	AÜ Mündi	199 9			
46	AÜ Ranna	199 6			
47	AÜ Rannakivid	199 8			
48	AÜ Rannakivid osaline det. pl.	199 7	Eeteprojekt AS	3,89 ha	Elamumaa
49	AÜ Silva, Kesk tee 3 (kr 66)	199 8			
50	AÜ Tamme	199 9			
51	AÜ Tamme, kr nr 6	199 7			
52	AÜ Taru (krundid 1, 2, 23, 24) osaline det. pl.	199 8	OÜ H&T Joandi Projekt	758+113 0+1082+ 1906 m ²	Elamumaa
53	AÜ Taru (krundid 3-22, 25-71) osaline det. pl.	199 8	Arh. A. Sturs	ca 6,7 ha	Elamumaa
54	AÜ Vana-Muuga (krundid 27, 28, 29, 34, 36)	199 7	OÜ Maaplaneeringud	ca 6260 m ²	Elamumaa
55	End. NL sõjaväe maa- ala	199 7	Arhitektuuribüroo Kersalu ja Nagel	2,3 ha	Elamu-, sotsiaal- ja üldkasutatav maa
56	Haabneeme aleviku osaline det. pl. (Kaluri tee piirkond)	199 8	AS Nord Projekt	69150 m ²	Elamu-, äri-, traspordi-, sotsiaal- ja tootmismaa
57	Hallkivi tee 18	199 8	Viimsi Valla Arendus-keskuse OÜ	3780 m ²	Elamumaa
58	Haugi maaüksus	199 9			
59	Heldri tee 21 ja 22	199 9			
60	Heldri-77 maaüksus	199 7	AS Renover	6,5 ha	Elamumaa
61	Jalaka tee 6	199 9			
62	Johannese maaüksus	199 8	Ins. P. Toom (EE 4602)	10411 m ²	Elamumaa
63	Kadaka talu maa-ala osaline det. pl.	199 8	Tiit Kaljundi Projektgrupp OÜ	0,5 ha	Elamumaa

64	Kaevuaia tee 7	199 9			
65	Kallaku tee 2	199 8			
66	Karikakra tee	199 8			
67	Karikakra tee 2	199 9			
68	Karulaugu tee 1 maa-ala	199 9			
69	Kasekännu tee 32	199 9			
70	Kasekännu tee34	199 9			
71	Kase maaüksus	199 8	OÜ Casa Projekt	7,2 ha	Elamumaa
72	Kaluri tee 9	199 9			
73	Keiu tee 20	199 8	Arh. A. Kose	1228 m ²	Elamumaa
74	Kelvingi küla, det. pl. korrekatuur	199 9			
75	Kelvingi küla, kr nr 53	199 8			
76	Kelvingi küla, kr nr 119	199 8			
77	Kesk tee 1	199 8			
78	Kooli-22 maaüksus	199 8			
79	Kristjani tee 6	199 9			
80	Kärimesa I maaüksus	199 8	Arh. H. Oravas (EAL)	0,92 m ²	Elamumaa
81	Käärti III ja IV maaüksused	199 6	Arhitektuuribüroo Looveer AS	ca 6,4 ha	Elamu-, äri-, sotsiaalmaa
82	Lepiku ja Kangru maaüksus	199 9			
83	Leppneeme kordoni maa-ala	199 8			
84	Liilia tee 1	199 8	Viimsi Valla Arendus-keskuse OÜ	3540 m ²	Elamumaa
85	Liilia tee 4	199 8	Viimsi Valla Arendus-keskuse OÜ	1660 m ²	Elamumaa
86	Liiva I maaüksus	199 7	Tiit Kaljundi Projekt-grupp OÜ	29444 m ²	Elamumaa
87	Liiva I maaüksuse korrekatuur	199 9			

88	Liiva tee 2	199 9			
89	Liiva tee 11 krunt	199 8	Ins. P. Toom (EE 4602)	1721 m ²	Elamumaa
90	Loigu I maaüksus	199 8			
91	Loigu-25 maaüksus	199 7			
92	Luugi talu maad	199 9			
93	Metsa tee 9	199 9			
94	ME Viimsi Soojus maa-ala	199 8	AS Nord Projekt	4,1 ha	Tootmis- ja sotsiaalmaa
95	Mihkli maaüksus	199 8			
96	Miiduranna elamukvartal	199 9			
97	“Miidu” individuaalelamu rajoon	199 6			
98	Miiduranna väikeelamute kvartal	199 6	Arhitektuuribüroo Akos	8,4 ha	Elamumaa
99	Miku IV maaüksus	199 8	Arhitektuuribüroo Koot ja Koot	1,2 ha	Elamu-, maa- tulundus- ja transpordimaa
100	Muuga Kordoni elamu maa-ala	199 6	Harju Projektbüroo OÜ	ca 0,5 ha	Elamumaa
101	Muuga sadama lääneosa det. pl.	199 8	AS ETP Grupp	146 ha	Transpordimaa
102	Muuga Sadama seirejaama teenindusmaa	199 8			
103	Männi tee 1	199 8	Viimsi Valla Arendus-keskuse OÜ	1335 m ²	Elamumaa
104	MÜ Salu	199 6	Epikoop	2,8 ha	Elamumaa
105	Neeme talu maaüksus	199 9			
106	Nelgi tee alg. Mähe teeristini	199 9			
107	Pihla maaüksus	199 8	Viimsi Valla Arendus-keskuse OÜ	13875 m ²	Elamumaa
108	Pringi küla (poolsaare) osaline det. pl.	199 7	Arhitektuuribüroo Akos	13,14 ha	Elamu-, äri-, sotsiaal- ja transpordimaa
109	Pringi külas vana koolimaja juures olev maa-ala	199 8			

110	Pärnamäe tee 8, 8A	199 9			
111	Pärnamäe II-V, VII maaüksused	199 6	TKÜ Linna- planeerimise Labori AS	ca 0,54 ha	Elamumaa
112	Pärtle II maaüksus	199 8	Arh. H.Oravas	3,8+3,0 ha	Elamu- ja maatulundusma a
113	Püünsi küla spordiväljakute maa-ala	199 9			
114	Randoja tee 2, 4 ja 4A	199 8			
115	Randvere tee liiklussõlme det. pl.	199 7	Esplan	ca 1,5 ha	Äri- ja transpordimaa
116	Ranna maaüksus	199 9			
117	Rannu maaüksus	199 7	AS Rein Murula Arhitektuuribüroo	0,79 ha	Elamumaa
118	Rohuneeme kalmistu maa-ala	199 7	Tiit Kaljundi Projekt-grupp OÜ	3,0 ha	Kalmistumaa
119	Rohuneeme tee 56/56A	199 9			
120	Rohuneeme tee 89	199 9			
121	Rohuneeme mnt	199 8			
122	Rohuneeme mnt 47	199 7	Tiit Kaljundi Projekt-grupp OÜ	14897 m ²	Elamumaa
123	Rohuneeme mnt 47 vähendatud mahus det. pl.	199 8	Arhitektuuribüroo Ehala ja Irik	5000 m ²	Elamumaa
124	Rohuneeme mnt 67	199 8			
125	Rohuneeme mnt 127 elamukrunt	199 8	Viimsi Valla Arendus-keskuse OÜ	0,54 ha	Elamumaa
126	Rootsi I maaüksus	199 8	OÜ A-Projekt	0,16 ha	Elamumaa
127	Rootsi II maaüksus	199 8	V. Aasma (EE 5819)	0,13 ha	Elamumaa
128	Rootsi III maaüksus	199 8	V. Aasma (EE 5819)	0,14 ha	Elamumaa
129	Rootsi IV maaüksus	199 8	V. Aasma (EE 5819)	0,18 ha	Elamumaa
130	Rootsi V maaüksus	199 9			
131	Saare ja Paenurme II maaüksused	199 7	TKÜ Linna- planeerimise Labori AS	1,94+2,5 4 ha	Elamu-, äri-, sotsiaalmaa
132	Sanglepa tee 6 maa-ala	199			

		9			
133	Sanglepa tee 7	199 8	Viimsi Valla Arendus-keskuse OÜ	2572 m ²	Elamumaa
134	Sepa maaüksus	199 8			
135	Suureniidu maa-üksus	199 7	M. Pressi Sise- arhitektuuri AS	62825 m ²	Elamumaa
136	Suur-Ring tee 20	199 8	M. Kuusik (EE 5285)	1866 m ²	Elamumaa
137	Suur-Ringi tee 7	199 8	Ins. P. Toom (EE 4602)	1300 m ²	Elamumaa
138	Sääre maaüksus	199 8	Viimsi Valla Arendus-keskuse OÜ	6,9 ha	Elamumaa
139	SÜ Salu I	199 6	AS Nord Projekt	0,72 ha	Elamumaa
140	SÜ Talu	199 7	Harju Projektbüroo OÜ	3,74 ha	Elamumaa
141	SÜ Tammneeme	199 7	Arh. H. Oravas (EAL)	12800 m ²	Elamumaa
142	Tammneeme küla, ehituskrunt nr 18	199 8			
143	Tare tee 6	199 8	Tiit Kaljundi Projekt-grupp OÜ	3775 m ²	Elamumaa
144	Tearu maaüksus	199 9			
145	Tominga II maaüksus eramu det. pl.	199 7	AS A. Pähn Projekt	4153 m ²	Elamumaa
146	Tormi tee 2	199 8	Viimsi Valla Arendus-keskuse OÜ	1790 m ²	Elamumaa
147	Tulbiaia tee	199 8	AS Nord Projekt	3,38 ha	Elamumaa
148	Tulbiaia tee 3	199 9			
149	TVÜ Maardu, Kallasmaa tee 8	199 8			
150	Uue elamupiirkonna teede ja tehnoarajatiste põhimõtteline skeem	199 8	OÜ Maaplaneeringud	19,8 ha	Elamu-, äri-, sotsiaal- ja kaitsealunemaa
151	Uus-Kooli katastriüksus	199 8	OÜ Maaplaneeringud	ca 6,6 ha	Elamu-, äri-, sotsiaal- ja kaitsealunemaa
152	Uus-Kooli maaüksus, korrekatuur	199 9			
153	Vanani-38 maaüksus	199 9			
154	Vanapere-29 maaüksus	199 9			

155	Varju tee 10	199 9			
156	Valli I ja Loigu II maaüksused	199 7	Arhitektuuribüroo Laan ja Remi	0,7061 ha	Elamumaa
157	Vehema tee 6 maa-ala	199 9			
158	Viimsi mõisa keskuse det. pl.	199 9	AS Entec	60 ha	Üld- ja ärimaa
159	Viimsiranna A-338 maaüksus	199 8	Arh. H. Oravas	0,8 ha	Elamumaa
160	VTÜ Haabneeme	199 7			Elamumaa

LISA 3. MUNITSIPAALOMANDISSE TAOTLETAVAD TEEDE

<p>Viimsi alevikus 7.8 km: Aiandi tee 1.83 km, Alpikanni tee 0.28 km, Amarülluse tee 0.14 km, Asalea tee 0.09 km, Astilbe tee 0.13 km, Astri tee 0.48 km, Begoonia tee 0.19 km, Daalia tee 0.17 km, Gerbera tee 0.28 km, Iirise tee 0.12 km, Katlamaja tee 0.31 km, Krüsanteemi tee 0.2 km, Levkoi tee 0.09 km, Liilia tee 0.18 km, Nelgi tee 1.23 km, Pargi põik 0.25 km, Pargi tee 0.84 km, Pojengi tee 0.14 km, Priimula tee 0.38 km, Roosi tee 0.27 km, Tare tee 0.2 km</p>
<p>Haabneeme alevikus 9.81 km + : Haava tee 0.12 km, Hundi tee 1.45 km, Hõbepaju tee 0.37 km, Kaluri tee 1.01 km, Kase põik...km, Kase tee 0.13 km, Kesk tee 1.02 km, Kolhoosi tee 0.27 km, Kuuse tee 0.38 km, Lepa tee 0.35 km, Lumemarja tee 0.77 km, Mereranna tee 1.03 km, Männi tee 0.62 km, Pihlaka tee 0.54 km, Remmelga tee...km, Sanglepa tee 0.15 km, Sõstra tee 0.23 km, Tellissaare tee 0.37 km, Toominga tee 0.25 km, Vahtra tee 0.19 km, Väljaku tee 0.11 km, Õuna tee 0.45 km</p>
<p>Leppneeme külas 1.64 km: Kiigemäe tee 0.84 km</p>
<p>Lubja külas 4.45 km: Ampri tee 0.53 km, Lubja tee 1.3 km, Metsasihi tee 2.62 km</p>
<p>Metsakasti külas 0.49 km: Metsakasti tee 0.49 km</p>
<p>Miiduranna külas 2.94 km+: Kalda tee 0.19 km, Kallaku tee 0.2 km, Lahe tee 0.61 km, Miiduranna põik 0.2 km, Miiduranna tee 0.67 km, Rünka tee 0.28 km, Tormi tee 0.24 km, Vahe tee 0.22 km, Varju põik...km, Muuli tee 0.34 km</p>
<p>Muuga külas 3.23 km: Kordoni tee 0.80 km, Altmetsa tee 1 km, Pärnamäe tee 2.23 km</p>
<p>Naissaarel...km: Haldja tee...km, Männiku tee...km</p>
<p>Pringi külas 6.33 km+: Jalaka tee 0.12 km, Kastani tee 0.14 km, Kimsi tee 0.42 km, Mere tee 0.23 km, Metsa tee 0.33 km, Paakspuu tee 0.17 km, Reinu tee 3.17 km, Rummu tee 0.47 km, Saare tee 0.37 km, Sarapuu tee 0.09 km, Sireli tee 0.16 km, Tamme tee 0.1 km, Vanapere põik...km, Vanapere tee 0.56 km</p>
<p>Pärnamäe külas 1.48 km: Vehema tee 1.48 km</p>
<p>Püüsi külas 2.72 km+: Aasa tee...km, Karikakra tee 0.63 km, Kullerkupu tee 0.21 km, Lagle tee 0.31 km, Lepiku tee 0.17 km, Niidu tee...km, Pääsusilma tee 0.14 km, Püüsi tee 0.68 km, Rukkilille tee 0.28 km, Seene tee 0.13 km, Sinilille tee 0.17 km</p>
<p>Randvere külas 2.49 km+: Aiaotsa tee 0.64 km, Kibuvitsa põik 0.1 km, Kibuvitsa tee 0.59 km, Kirikakra tee...km, Kurekannuse tee 0.36 km, Lua tee...km, Suurekivi tee 0.54 km, Vaablase tee 0.26 km</p>
<p>Rohuneeme külas 2.44 km: Annuse tee 0.48 km, Kalmistu tee 0.6 km, Liiva tee 0.26 km, Suur-Ringtee 0.87 km, Väike-Ringtee 0.23 km</p>
<p>Tammneeme külas 2.79 km: Hallikivi tee 1.11 km, Tammneeme tee 1.68 km</p>
<p>Äigrumäe külas 0.71 km+: Kuusemäe tee...km, Liivamäe tee 0.3 km, Rajamäe tee...km, Männimäe tee...km, Äigrumäe tee 0.41 km</p>

LISA 4. PUURKAEVUD

Viimsi valla mandriosas asuvad puurkaevud:

LISA 5. VASAB 2010 "SOOVITUSED LÄÄNEMERE RANNIKUALADE PLANEERIMISEKS"

Soovitused ruumilise planeerimise protsessi ja rannikualade arengu juhtimise suunamiseks:

- a) väljaspool olemasolevat linnalist asustust planeeritava uue linnalise asustuse, ehitiste, infrastruktuuri, puhkekeskuste ja vaba aja veetmise rajatiste paigutamine rannikualadele peab baseeruma planeeringulisele või funktsionaalsele põhjendusele,
- b) uued ehitised peaksid eelistatult paiknema olemasolevates asulates, nende läheduses või taga, vältides hajutatud arengut rannikualadel ning säilitades loodusmaastikud,
- c) uued ehitised ei tohi tekitada visuaalset barjääri piki rannajoont, selleks tuleb säilitada või istutada rohelised haljasribad või grupid,
- d) iga suurema ehitise, infrastruktuuri projekti, maaparanduse või muu rannikulooduse ja -maastiku olulise jääva muudatuse kavale/projektile peab eelnema kas regionaalne või kohalik planeering või spetsiaalne regionaalne või kohaliku mõju hinnang, mis käsitleb nii visuaalseid kui ka keskkonnaaspekte,
- e) tuuleveskid peaksid paiknema väljaspool rändlindude jaoks olulisi alasid ning viisil, mis võimalikult vähe mõjutab väärtuslikke maastikke,
- f) tundlike või/ja ülerahvastatud piirkondade kohta tuleb kindlasti koostada üldised ja/või detailplaneeringud,
- g) võimalused tagamaa sidumiseks olemasolevate sadamatega ning sadamaalade tulevaseks revitalizeerimiseks tuleb lahti hoida,
- h) inimasustuse säästliku arengu parema kontseptsiooni loomiseks tuleb erineva loodusliku väärtusega alad, olgu nad kaitse all või mitte, haarata rohelisse infrastruktuuri,
- i) puhkekeskuste ja vaba aja veetmise rajatiste paigutus peaks vastama kohalikele planeeringutele ning riiklikust või regionaalsest turismipoliitikast tulenevatele kaalutustele, võttes arvesse maastike, looduse, kultuuripärandi säilitamise vajadust ning maastike vastuvõtuvõimet,
- j) väljaspool asulaid tuleks rannikukaitsemeetmeid/ehitisi kasutada vaid sel juhul, kui seda peetakse vajalikuks loodusliku rannajoone säilitamisel,
- k) soodustada tuleks keskkonnasõbralikke transpordi- ja energiasüsteeme ning eramootorsõidukite kasutamine tundlikel rannikualadel viia keskkonna seisukohalt vastuvõetavatesse piiridesse,
- l) rannikualade asumite kultuuripärandit ja iseloomu tuleb säilitada ja arendada ning ajaoluliste asustuspiirkondade elustamist tuleks eelistada uute hoonestuspiirkondade tekkele.
- m) rannikualade mõistet kogu Läänemerel tuleb defineerida ja rakendada vastavalt HELKOMi soovituste punktile 15/1, mis ergutab planeerimistsooni laiendamist vähemalt 3km ulatuses sisemaa suunas ning rannikuvööndi kaitseala laiendamist väljaspool olemasolevat linnalist asustust vähemalt 100-300 m ulatuses nii maismaa kui mere poole arvestatuna keskmisest veepiirist,
- n) rannikualade säästvat arengut toetada püüdvad üldised planeeringud tuleb välja töötada asjakohastel sobivatel tasemetel (rahvuslik, regionaalne, kohalik), tagades kohalike omavalitsuste ja avalikkuse osavõtu sellest,

- o) väljaspool olemasolevat linnalist asustust planeeritava uue linnalise asustuse, ehitiste, infrastruktuuri, puhkekeskuste ja vaba aja veetmise rajatiste paigutamine rannikualadele peab baseeruma planeeringulisele või funktsionaalsele põhjendusele,
- p) uued ehitised peaksid eelistatult paiknema olemasolevates asulates, nende läheduses või taga, vältides hajutatud arengut rannikualadel ning säilitades loodusmaastikud,
- r) uued ehitised ei tohi tekitada visuaalset barjääri piki rannajoont, selleks tuleb säilitada või istutada rohelised haljasribad või grupid,
- s) iga suurema ehitise, infrastruktuuri projekti, maaparanduse või muu rannikulooduse ja -maastiku olulise jääva muudatuse kavale/projektile peab eelnema kas regionaalne või kohalik planeering või spetsiaalne regionaalne või kohaliku mõju hinnang, mis käsitleb nii visuaalseid kui ka keskkonnanäaspekte,
- t) tuuleveskid peaksid paiknema väljaspool rändlindude jaoks olulisi alasid ning viisil, mis võimalikult vähe mõjutab väärtuslikke maastikke,
- u) tundlike või/ja ülerahvastatud piirkondade kohta tuleb kindlasti koostada üldised ja/või detailplaneeringud,
- v) võimalused tagamaa sidumiseks olemasolevate sadamatega ning sadamaalade tulevaseks revitalizeerimiseks tuleb lahti hoida,
- õ) puhastamata heitvee juhtimist rannikualale tuleb vältida, heitmete mahapaneku kohad tuleb valida kehtestatud planeeringute ja vastavate regulatsioonide kohase regionaalse ja keskkonna mõju hindamise alusel,
- ä) inimasustuse säästliku arengu parema kontseptsiooni loomiseks tuleb erineva loodusliku väärtusega alad, olgu nad kaitse all või mitte, haarata rohelisse infrastruktuuri,
- ö) puhkekeskuste ja vaba aja veetmise rajatiste paigutus peaks vastama kohalikele planeeringutele ning riiklikust või regionaalsest turismipoliitikast tulenevatele kaalutustele, võttes arvesse maastike, looduse, kultuuripärandi säilitamise vajadust ning maastike vastuvõtuvõimet,
- ü) väljaspool asulaid tuleks rannikukaitsemeetmeid/ehitisi kasutada vaid sel juhul, kui seda peetakse vajalikuks loodusliku rannajoone säilitamiseks,
- x) soodustada tuleks keskkonnasõbralikke transpordi- ja energiasüsteeme ning eramootorsõidukite kasutamine tundlikel rannikualadel viia keskkonna seisukohalt vastuvõetavatesse piiridesse, rannikualade asumite kultuurpärandit ja iseloomu tuleb säilitada ja arendada ning ajalooliste asustuspiirkondade elustamist tuleks eelistada uute hoonestuspiirkondade tekkele.